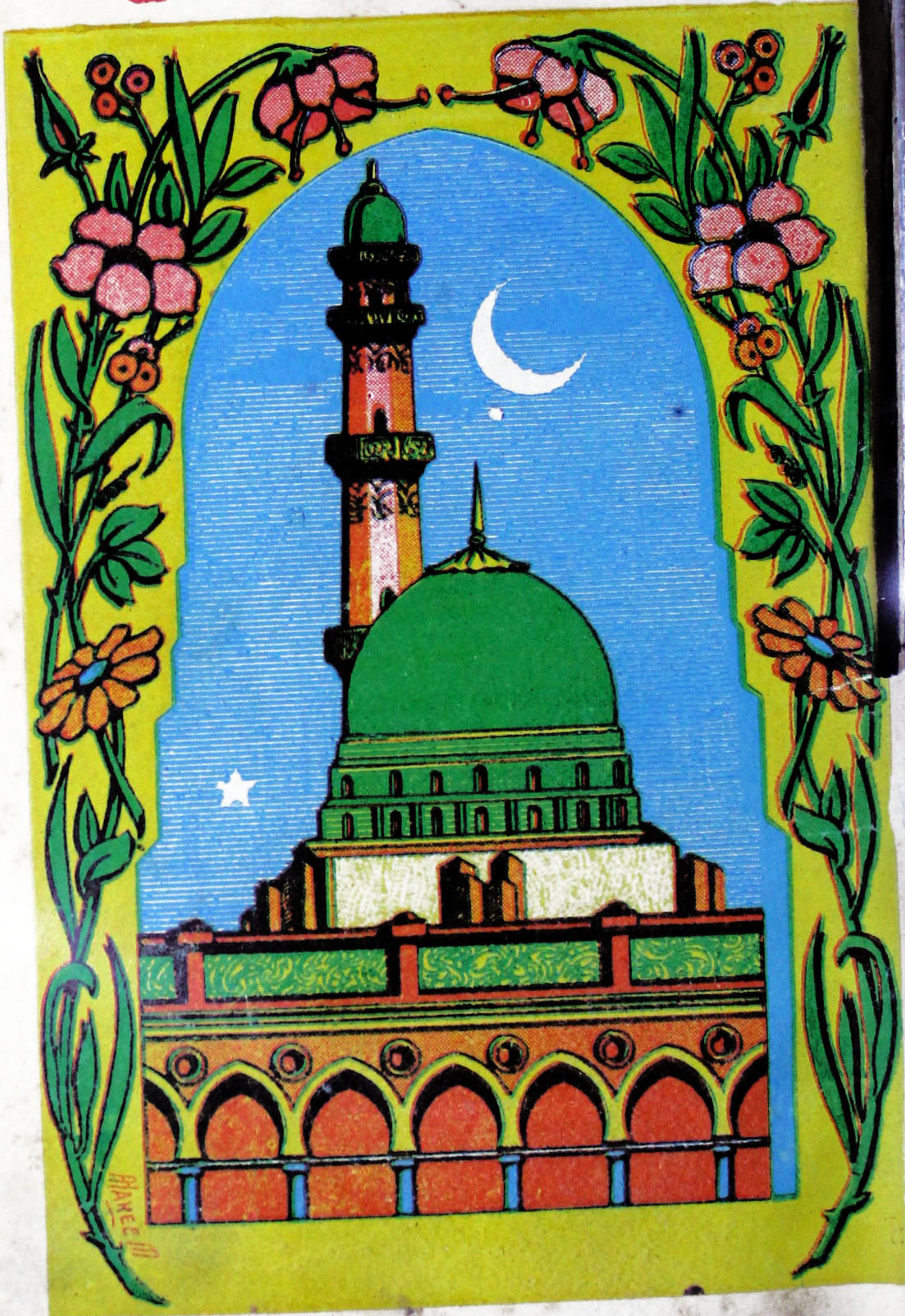

مدینے موقت

انتخابی جوازی تصانیف

حاجی چراغدین جوئی کے والا

مستوفیہ

حاجی اسفندیار

لاہور توں کراچی تے کراچی توں مکے تشریف تک

معروف بہ

پیشہ و موق

حصہ اول

چھاپہ پریس مشینری کی بازار لاہور

ٹکٹ ہشتی یا مکے مدینے دی سیر

یعنی

۱۹۹۱ء

چراغ محمدی

ج ۲۱ ح

۱۸۲۲۳

منجانبی دے مشہور شہرہ آفاق شاعر میاں چراغ دین جو نیلے والا دی کسی سالوں دی محنت تو ریاضت و اپنچوڑاے، اسلامی شریعت دے مسئلے تے حکاوتان، عقول سرور کائنات دے معجزے، اصحابان کرام دیاں کراماتان، قرآن مجید دے معجزے تے کلام پاک دیاں سورتاں ویں تفسیراں، بیروزگاری، تنگدستی، بیماری تے معیبتاں نوں دور کرن دے عملیات شعراں وچہ لکھ کے میاں صاحب نے کتاب نوں چار چند لگاوتے نے۔ ایس کتاب نوں پڑھ کے گنہگار پاکیزے انسان انسان کامل بن جاند اے۔ مولوی عبدالستار دی طرز تے لکھی ہوئی ایس کتاب نسیمیں چراغ دین داناں باہم مروج تے پہنچا و تاتے ملک بشیر احمد پشتر دے نام میں دھماں چار کوٹ پے گیاں تے ایس کتاب دی قیمت صرف آٹھ روپے مع محصول لاک

کتاب خریدن لگیاں اتوں پڑھ کے چٹلی طرح دیکھ لوؤ کہ کتاب دے آتے ٹکٹ ہشتی یا مکے مدینے دی سیر تے چراغ محمدی "ایہرتے ناں لکھے ہوئے ہون تے چراغ دین جو نیلے والا دی بنی ہوئی تے ملک بشیر احمد دی چھپی ہوئی ہوئے۔ اجکل کئی شاعر نقلی کتابیں بناون لگ پئے تے ایس واسطے تسی ملک بشیر احمد دی چھپی ہوئی کتاب دیکھ کے خریدو۔

پتہ: ملک بشیر احمد ناچر کتب و سلاٹ کشتیری بازار لاہور

پہلے سے مومن

حصہ اول

رب کی تعریف

عاجز بندہ نہ کر سکے کدے تعریف زبانی
سخت کلام کے کوئی بندہ اوہ نہ گدہ کریندا
ویندا کنت غلامن تائیں کبیرا عذ لیکے
ون تے راتیں کدی نہ سوندا آپ خداوند قاضی
صفت شنائیں لائق اہنوں سو کسینوں نامیں
چنے سالوں و نیائے سدھاراء بتایا
اول آخر ظاہر باطن شان و تار ب سائیں
اکو جیہی تعریف چو ہندی شکست اسو پوجانی
اسدی بھی میں دیکھ کر امت صدقہ سہجواں
وات خدا دی ولوں حصہ بلے پر واپسی پایا

حمد ہزاروں خالق تائیں واحد ذات ربانی
چسٹوں چاہے عزت کنتے یا دولت دیندا
بے چاہے رب اونے تائیں اعلا جلد بنا کے
رزق بچا کے ہر اک تائیں روزی تار بتاری
راہہ صفتانکے لائق مولا اللہ خالق سائیں
چنے نبی محمد سرور سافے پاس پوجایا
پاک نبی وی باجہ شفا ستون سوں خلاصی نامیں
چاہے یار نبی سرور کے چاہے تہم آسمانی
اس تھیں کچھ دستگیر وی میں پھر بلج سناواں
چروں قلب بنایا پھر کے ایسا کشف کھایا

پھر مابا پ پیارے وی میں آکھ تعریف سناواں
شاید ایس وسیلے دینال میں بھی بخشیا جاواں

حج کرن واپا

تے ساریاں مسلماناں نوں مہندا اے۔ پر اوہ سارے ای کتے نہیں چلے
جاندے۔ کوئی کوئی بندے جنہاں نوں عشق رسول واپتا رنگ چڑھ
جاند اے، تے رب دی ذات انہاں تے مہربانی کر دی اے۔ صرف اوہ
ہی بندے کتے تے ٹینے دی سیر کر سکدے نے۔

اک مولوی عمر دین اپنے پنڈ وچہ مسیت دا امام سی۔ بڑا
ای نیک تے عقلمند سیانا۔ اوس نوں قرآن مجید، حدیث شریف تے فقہ
مے بہت سارے مسئلے یوسن۔ اوس دی زبان بڑی مٹھی تے سیلی تے
آواز ایڈی مست تے سرلی سی کہ جدوں وعظ کرن کھلو جاند اسی۔ تے
دوروں تیز لیں ہزاراں مخلوق ٹٹ کے اکٹھی ہو جاندی سی۔ اوہدی تقریر
سن کے لوکا تھوں بڑا سواد اوتدا سی۔ لوک اوہدیاں گلاں باتاں تے وعظ
نصیحت سن کے بہت خوش ہوندے سن۔

اک دفعہ نصیبیاں والے کچھ بندے حج کرن نوں چلے تے مولوی
صاحب نے اوہانوں لورن لگیاں اک پنجابی دی نظم پڑھی۔ اوہ نظم
ایہہ سی۔

”حج ویاں آساں“

حاجی چلے حج نوں تے ہویاں منظوریاں

آساں کدی ساڈیاں وی ہون گیاں پوریاں

سوہنیاں تے چنگیا نتوں پیدا انکال جالو

آساں کدی

رب ساتوں بنی دے دوارے تے بلاویگا

آساں کدی

دیکھ لوں کیڈی سوہنی بستی لے رسولدی

آساں کدی

ہنجوانیے دے میرے نین ڈب جانیئے

آساں کدی

گلیاں جو لودی بھے جنتی کی کلیاں

آساں کدی

لے چلو نال ایس عاشق کتہنگار لوں

بھیریا نٹوں پھڑما ہی لاوند اگلے نال جالو

اوتھے نہیں منظور کدے سونے ویاں چوڑیاں

ایسے طرح ساڈا وی تان وار کدی آویگا

رج رچ ہون گیاں ساتوں حضوریاں

ہر ویلے آس ایہو لگی لے نول وی

چتے سجدہ کیتا خاکی نایین تے لوریاں

جدوں حاجی حج لئی سال پچھوں جانیئے

تدوں کہاں شالا کدوں دور ہون دوریاں

اک داری دیکھ لال بیئے دیاں گلیاں

رب ویلے نال سردوں دکھ مجبوریاں

حاجیو بے چلے او بنی دے دربار لوں

راہ وچ چھڈ کے تے پاؤ نہ بھسٹوریاں

آساں کدی ساڈیاں وی ہون گیاں پوریاں

مولوی عمر دین نے جدوں ایہہ نظم پڑھی تے لوکاں ویاں اکھاں وچوں

چھم چھم، ہنجو وگن لگ پے۔ تے خود مولوی عمر دین وی وارھی وی ہنجاں

وی تار نال رچ گئی۔

غبرے اوہ کیہڑی کرمانوالی گھڑی تے کیہڑا پل سی۔ کہ رب نے اوہدی

دھانیڑے ہو کے سنی تے قبول کر لئی۔ قدرت نے ایسا ڈھو ڈھویا تے

سبب بنایا کہ اوہدے کول جے دے خرچ جوگی رقم جمع ہو گئی۔ رقم بنک

وچ جمع کرائی تے درخواست دے وئی۔ اللہ واکرنا کی ہویا کہ اوہدی مرضی

منظور ہو گئی ہے

مولوی محمود دین نے آئے مہلا اکرم کس یا
بجرا یا بھول کلا یا ہویا ولوچہ خوشیاں یاں
رہضہ پاک دیکھن داہویا ولوچہ شوق نہراوہ
ج سغردی مولوی صلحیہ کردا جلد تیار
تہا گھل نہنگ لے اپنے آنے یا ہویا رے
دیل تیلی گاماں رائیں صادق ہٹی والا
نفت خزان بٹہر بھی آیا ٹھون صاحبی تائیں
صاحبی دے گھر مجلس گئی پر ہن درود سلا ماں

ورود شکر لہیت

ہو گئی منظور ہی مجھدی ولدا مقصد یا یا
مخرو دین دے دلیاں آساں چھے رب بنیاں
کئی متاقلے پھیروں لورا اکتار ب ارادہ
لکھیں آن مبارکوں دینکے ہویا نفس بخاری
ج فلز محرو دین ہے چلیا شنگے آگے سلاکے
صوفی الزور، منشی اکرم آیا جوٹ جمالا
کہن بشیر فلز ساکے رے لے نفت حضور تائیں
تلخ خوشی دے نورے مالے مل خاصاں گے مالان

پڑھو صلے علیٰ نبینا صلے علیٰ محمد
صلے علیٰ شفیعنا صلے علیٰ محمد
صلے علیٰ جبینا صلے علیٰ محمد
صلے علیٰ رحیمنا صلے علیٰ محمد
نفت بشیر پڑھن سی گاتندی ملیں ساری

نور مت شکر لہیت

سوہے محمد آتون تن من وار پھس
اوی دی غلامی رچہ وقت گزار چھس
صد انہیں غافلان جگہ چہ جیوتان
ممت داپیال پینال اور ک فتن پوتان

جیوندی جانے عقبہ واکم کوئی سنوار چھٹ
 ہادی دی غلامی وچہ وقت گزار چھٹ
 بعین تے بھراواں اوتھے کم نہیں آوناں چھٹ کے بہاراں ڈیرا قبر الوچہ لاوناں
 ٹرگے نے لکھاں اگے جگ و بازار چھٹ
 ہادی دی غلامی وچہ وقت گزار چھٹ
 اکدن تیرے سائے ٹٹ جانے مان بھی مال تے جاگیراں دانہ کریں کوئی گمان بھی
 عاجزی نون پھڑے کرنا خودی تے ہنکار چھٹ
 ہادی دی غلامی وچہ وقت گزار چھٹ
 ریلے حبیب والی یاری نون بھلاویں نہ بھر غماں دے وچہ ڈب کتے جاویں نہ
 نام محمد یکے کشتی نون تار چھٹ
 ہادی دی غلامی وچہ وقت گزار چھٹ
 سوہنا نام چم کے تے اکھا تال لالویں پٹہ تون غلامی والا گلوچہ پالویں
 ڈھوئی نہیں منی عاصی سوہنے وا دوار چھٹ
 ہادی دی غلامی وچہ وقت گزار چھٹ
 سوہنے محمد اتوں تن من وار چھٹ
 ساری مجلس وچوں واہ واہ دیں آوازاں اون لگ پیاں۔ بشیر نعت پڑھ
 کے بے گیلے منشی اکرم اوبدی تمناں تے جا کھلوتا۔ اک کتاب پھڑکے
 وچوں نعت پڑھن لگ پیا۔

درباعی

اے تقدیر نہ روک ہٹا یمنوں سوہنے شہر مدینے نون جان بھی دے

اے لگی جو بھر فراق والی دید روئے دیناں بجان بھی سے
 روئے پاک وی پاک اللہ جالی اکوار مینوں سینے لان بھی سے
 سینے پاک محمد ویوچہ قد میں ذرا عاصی نون کھیں جھکان بھی سے

نعت شریف

جان والے حاجی اک لیہانا پیغام میرا
 روئے نئی تے جا کے اکھنا سلام میرا

دست بستہ خدمت وچہ عرض گزار ناں
 کسلی والے ما ہی مینوں دلوں نہ وسازناں
 قدماں ویوچہ آخر ہوئے انجام میرا
 روئے نئی تے جا کے اکھنا سلام میرا

جان والے حاجی اک لیہانا پیغام میرا

عرض کرنا آقا اک تسانا غلام امیں
 بھر تساڈے وچہ روزا صبح شام امیں
 آپ وی محبت کہتا دین تے اسلام میرا
 جان والے حاجی اک لیہانا پیغام میرا
 روئے نئی تے جا کے اکھیں توں سلام میرا

دلوں سکون طہائے دور ہون دوریاں
 ولدیاں آساں مولا کر دیویں پوریاں
 سہنے سے غلاماں وچہ لکھیا جاونے نام میرا
 جان والے حاجی اک لیہانا پیغام میرا
 روئے نئی تے جا کے اکھیں توں سلام میرا

مولا درباروں تیرے ایہو ہاں میں منگدا
 رنگ توں چڑھاوے ہور مصطفیٰ اوے رنگدا
 عشق نئی وچہ ہوئے خاتمہ تمام میرا
 جان والے حاجی اک لیہانا پیغام میرا
 روئے نئی تے جا کے اکھیں توں سلام میرا

عرض کر یوسونے اگے کرم کسا وناں
 قدماں ویوچہ چھیتی عاصی نون بلا وناں
 لکھیا بھر تیرے چین تے آرام میرا
 جان والے حاجی اک لیہانا پیغام میرا

روشنی جیتے جا کے آکھناں سلام میرا
جان والے حاجی اک لیپانا پیغام میرا
ایہ نعت میں ویلے منشی محمد اکرم نے پڑھی تے ساری مجلس آچی آچی
ڈھائیوں مادے کے دون لگ پئی۔ حضور دی محبت دی نفع اندھیریاں دلاں
وچہ بل پئی تے سارے اک آواز نال آکھن لگے واہ منشی صاحب تہاں تے
ہدای کر پئی اے۔ پر ایہو جہی اک ہور نعت سنا دیو۔ منشی محمد اکرم دوبارہ
کتاب پھولن لگ پیا مہنچ چھ وردے اتھل کے تے پڑھن دگا۔

نعت شریف

ربا جان کلاھیں نہ توں میری اے مینوں شہر طینے جا لین دے
اَس کبلی والے دلیر دے قداماں وچہ سس جھکا لین دے
نہ ایہہ حسرت دل وچہ رہن دیویں مینوں دید روئے دی لین دیویں
موتہوں کل محمد کہن دیویں مینوں آسیا یاد منا لین دے
ربا جان کلاھیں نہ توں میری اے مینوں شہر مدینے جا لین دے
ہو جائے اظ میری ایہہ کلاماں وچہ میرا نام نہ رہے بدناماں وچہ
اَس سوہنے دے دردے غلاماں وچہ مینوں اپنا نام لکھا لین دے
ربا جان کلاھیں نہ توں میری اے
خالی پلڑا نہ کوئی دام پلے اگے پندے نے خرچوں باہجہ کھلے
اَس سوہنے دے دربار دے مینوں جا کے اکھ جگا لین دے
ربا جان کلاھیں نہ
نہ جائے بے خیر حضور و لوں ہواں لا پرواہ میں قصور و لوں

ڈوراں مقل نہ پینڈے دور و لوں مینوں رستے دا خرچ بنالین دے

رباجان کلاھیں نہ توں میری اے مینوں شہر مدینے جالین دے

ایہہ نہ ہونے کہ ایتھے ای مجھوہ مراں سوہنے ویاں نظراں توں دور مراں

ہو کے نظراں وچہ منظور مراں مینوں مقصد دل دا پالین دے

رباجان کلاھیں نہ توں میری اے مینوں شہر مدینے جالین دے

ہوئی مدت لے آساں تکیاں توں ولوچہ آمیداں رکھیاں توں

میری ترسداں اہناں اکھیاں توں دیدار سوہنے دا پالین دے

رباجان کلاھیں نہ

ربا لے چل مدینے عاقی توں کر دے ولدی دور آداسی توں

پھڑکے لور لوں نہ پیاسی توں مینوں جام لباں تال لالین دے

رباجان کلاھیں نہ توں میری اے مینوں شہر مدینے جالین دے

اس کبلی وا لے دبرے قد مانوچ سیس جھکا لین دے

جلدیں منشی محمد اکرم لے ایہہ نعت پڑھی۔ سبحان اللہ۔ ساری محفل

وچھوچھ آگئی۔ مولوی عمر دین نے آٹھ کے بلند آواز تال اکھیا۔ نعرہ اکبر

ساریاں دل کے اکھیا اللہ اکبر۔ نعرہ رسالت۔ چار رسول اللہ۔

پنج نعرے پنجتنی اک نعرہ حیدری۔ جا علی۔

نعریاں دی آواز دور دور تک سنی گئی۔ تے ساری محفل دے لوگ کہن

لگا پئے منشی صاحب ایس کتاب واکي ناں اے تے کتھوں دی چھی ہوئی

لے۔ جہدے وچہ ایڑیاں مزیدار نعتاں نے۔

سائے آوسی منشی صاحب ویکو لوں کتاب لین دا مطالبہ کرن لگ پئے

محمد اکرم آکھن لگا بھائیو! ایہہ کتاب تے میرے کول اکر اسی لے۔ جنہوں

میں بڑے شوق نال منگوا یا اے۔ اینہوں اپنی جان نالوں وی پیاری رکھنا
 ان۔ بے تہانوں ایس کتاب وی لوڑ اے تے سنو! ایہداناں۔ بے
 "گلشنِ رسیمیا" عبدالرشید عاقص وی لکھی ہوئی تے ملک بشیر احمد تاجر
 کتب کشمیری بازار لاہور وی چھپی ہوئی۔ جنہوں پڑھ کے اندھیریاں دلاں وچہ چانن
 ہو جاندا اے تے حضور وی محبت دیاں لہراں دلا نوچہ ٹھاٹھاں مارن لگ پیندیاں
 نے۔ بے تہاں ایہہ کتاب منگوانی اے تے تہاں پیسیاں دا خط بنے اسی ایس پتے
 آتے لکھدو۔ کتاب تہانوں گھر بیٹھیاں اسی ملجائے گی۔ پتہ:۔ ملک بشیر احمد تاجر
 کتب کشمیری بازار لاہور۔

سارمی مجلس حاجی صاحب نرن لوڈرن واسطے ٹیشن نرن ٹرپی۔ کیونکہ
 گڈمی چان وچہ تھوڑا وقت رہ گیا سی۔ اگے اگے دو نعت عنوان پڑھدے
 جانتے سی:-

نعت شریف

ایہہ دل کبدا چلکے میں دربار دیکھوں
 مدینے وی گلیاں تے بازار دیکھاں
 جاواں قبل عیناں تے تمس و تمرنوں محمد دا کھڑا بے انوار دیکھاں
 مدینے وی گلیاں تے بازار دیکھاں
 اے دل کبدا چل کے میں دربار دیکھاں
 نہر کو فر جنوں بے سیراب کر وی گئی سخن وی میں گلزار دیکھاں
 مدینے وی گلیاں تے بازار دیکھاں
 خدا گر دکھاوے روخو محمد کسے بھی نہ رجاں مبادیں بار بار دیکھاں

مدینے دی گلیاں تے بازار دیکھاں
 غلاماں دی وی ملجا لے جے غلامی میں طالب ہو بنکے طلبگار دیکھاں
 مدینے دی گلیاں تے بازار دیکھاں
 جو فرقت چہ ہر دم تپدا لے رہندا سینے لاکے جالی میں دل ٹھار دیکھاں
 مدینے دی گلیاں تے بازار دیکھاں
 ہوں دور دکھ مولا عاتسی دے سلے جے اکواری تیرا میں دلدار دیکھاں
 لے دل کبدا چلکے میں دربار دیکھاں
 مدینے دی گلیاں تے بازار دیکھاں

حاجی واجلو س

حاجی عمر دین سی لگے پچھے خلقت ساری
 پڑھو سب درود سی جانندی مجلس لگے پیاری
 ہار پھلانگے حاجی جے گل لوکیں آکے پاؤندے
 نعت نوحان سی جاتھے بھائی اگے نعت ساوندے
 ٹیشن آتے پہنچ گیا سی اوہ جلو س پیارا
 نغریا نکلے نال گونج سی اٹھیا آسا پاسا سارا
 حاجی لڑن سی وویا کر دے سمجھے یار پیارے
 نال خوشی دے رہا پوجا لے سوہنے دے دربارے
 ہتھ اٹھا کے مجلس ساری منگدی پی ڈھائیں
 نال خیریت حاجی تائیں رباتوں پوجا میں

عاشق پاک محوڑے جز کہندے شام صبا میں
 سالوں بھی اے کبلی واسے قدماں وچہ پوچھائیں
 قسمت واسے جان مدینے بے قسمت رہ جاتے
 ساری عمر فراقاں اندر دھکے دھوڑے کھانڈے
 الوداع کہہ حاجی تائیں ٹر پئے لوگ تسامی
 واہ واہ بھاگ نصیب جنہا تے پھڑ لئی دلوں غلامی

لاہور دے ٹیشن توں حاجی عمر دین دی روانگی

گڈمی واسفرا لاہور توں کراچی تک

خاص لاہور دے ٹیشنوں حاجی گڈمی آتے چڑھیا
 رکھ کے پیر گڈمی وچہ کلمہ بول زبانون پڑھیا

ہور بھی حاجی اوس ڈبے وچہ اگے بیٹھے ہوئے

وہیبا کر کے یاراں تائیں یار پیارے روئے

حاجیاں مولوی عمر دین واحدوں تعارف کیتا

آکھن لگے تینوں ہل کے جام توحیدی پیتا

حاجی عمر دین نے سب نوں مسکھے خوب سنانے

پاک نبی دیاں گلاں کر کے چائن و لیں لگائے

گل محمد پیارے والی کھدی دل وچہ جائے

مختاں والیاں تائیں سوہنا قدماں وچہ تہلائے

سارے حاجی رکھے کہندے مولا کرم کسا یا

بندہ علم و انانی والا سالوں رب ملا یا

سفر ساڈا نال خوشی سے لے ہو سی ہن سارا

حاجی سارے رکے لگے پر دھن دروچ پیارا

اللہم صل علی سیدنا و مولانا محمد و علی آل سیدنا و مولانا محمد و

بارک و سلمہ علیہم

مولوی عمر دین بلند آواز نال ایہہ نعت پر دھن لگ پیا تے سارے

حاجی مگر مگر پڑھی جاندرے سی۔

بغور۔۔ تیرا جادو نہ چلے گا اے سپیرے

نعت شریف

بیڑے ڈبڈبے مدینے والے تارے سوہنے ہاشمی رسول ہمارے

بی بی آمنہ سے راج دلائے۔ جیہا پتھر بھی کلمہ پکائے

ہر دم حیدرے در آتے فیض دے گنج بٹائی دے

بادشاہ بھی سائل بنے بھروسے نے دم گرائی دے

تھبک دے ملک بھی آدر بارے سوہنے ہاشمی رسول ہمارے

بیڑے ڈبڈبے مدینے والے تارے

بی بی آمنہ سے راج دلائے۔ جیہا پتھر بھی کلمہ پکائے

پاک نورانی زلفاں دی اللہ پاک قسم کھا دے

والضیاع کھڑے تیرے نوں چن بھی ویکھ کے ٹرکے

سوہنے نور بھرے رخسارے سوہنے ہاشمی رسول ہمارے

بیڑے ڈبڈبے مدینے والے تارے

کر کے رحم رحمت والے پٹری میری لوں بنا دینا
 درتے کھڑے اس سائل لوں خیر ویدار واپا دینا
 عاقی در آتے عرض گزار سے سوہنے ہاشمی رسول ہمارے
 بیڑے ڈبڈے مدینے والے تارے
 سوہنے ہاشمی رسول ہمارے
 بی بی آمنہ دے راج گولار سے
 جیدا پتھر بھی کلمہ پکارے

مولوی عمر دین ایہ وقت پڑھ کے آکھن لگا۔ لٹو بھی تہانوں میں اک
 گل ہور دساں۔ اوہ ایہ کہ اللہ تعالیٰ نے قرآن پاک سے وچہ بڑے حکم
 دے نے پر چنی واری نماز و احکم آیاے۔ اونی واری ہور کوئی حکم نہیں
 آیا۔ سچ پچھرتاں مسلمان تے کافر وچہ نماز و ای فرق اے۔
 لٹوہن میں تہانوں اک چھو دی گل ستاونان ہاں۔ جنہیں نقلی نماز
 نیت کے اپنا بچا کر لیا۔ تے اونہوں سزا دیکولوں نقلی نماز نے ہی بچا لیا
 بیشک نماز وچہ بہت خوبیاں نے۔

حکایت چور

بطرز:۔ مرزا صاحبان

اک پٹہ دے اندر سی وسلا کوئی وڈا نامی چور
 چٹے دن اوہ دھاڑے مار و بہت رکھا وندا زور
 وچہ ڈاکواں چوراں رہنناں نہ سی ثانی اوہدا ہور
 کی ہویا اوہدے نال سی ہن گل اگیرے لور

اک روز چور می نون چلیا گھروں اٹھ کے اوصی رات
 گھر موٹا اک سی تاڑ کے اوتھے لاکے بہہ گیا گھا ست
 بھن جنڈرا اندر وڈ گیا اوہ وڈا چور شیطان
 اوس پیٹیاں بکے پھول کے لیا قیمتی کڈھ سامان
 چاندی سونا سب سمیٹ کے دگائسن بے ایمان
 جوڑتے چار جو فیر سی سب جاگ پئے انسان
 لیا گھیر جو فیر لویں چور لوں اوتہاں لاکے سب تیران
 اگے چور پکھے سب آدمی وچہ گلی دے نئے جہان
 ہیگی اگر بندادہ گلی سی ہویا چور بیت جیران
 چڑھے مگر اونٹے سی آدمی سب ٹے اسٹے مان
 بڑے آپے محل تے ماڈیاں ایتھوں کیوں پکاواں جان
 ڈٹھی لاکے اک مسیت سی بھجکے آسوچہ وڑیا جا
 جھٹی سنے نماز سی نیت دا گئے مگر بنیے سی اے
 اوہ چار جو فیرا دیکھدے کتے چور نہ نظر پیا
 کہندے سی جا دواے ہو گیا کتے چور لکپیا جا
 ایہہ تے پڑھدا پیا نماز نون کوئی بندہ نیک نہرا
 کتھ دیکھدیاں ایں تھپ گیا بڑی وڈی چور بنا
 سب مڑے پچھاں سی آدمی آپ اپنا چارا لا
 ڈٹھی خوں جہوں نماز دی اوس چور نے میرے یار
 دونوں ہتھ کتاں نون لاوندانا پڑھدا استغفار
 میرے پچھلے بخش گئے توں اے مولا بخشہار

میں پھر چڑھی ناں کراں گا سچے دل ناں کراں اقرار
 کدے ظلم کراں نہ کسے تے کراں توبہ بکھ ہزار
 کریں رحم رحیمیں اپنا تیرے رحم وانہیں شمس
 جھب پھیر مستند نکل کے اوہ آگیا باہر وار
 جتھے بیٹھے ہمیں آدمی کہندا کول اونہاں دے آر
 میں چور ہاں مینوں پکڑ کے دیو جلدی ناں سزا
 ہوئے سب حیران سی آدمی دیندا زلیور کڈھ پھڑا
 سائے کہندے بولکے آدمی تینوں کیتا صاف بھرا
 توں سچ سنایا آنکے تیری کیتی معاف خطا
 اوہدی نقلی دیکھ نماز تے لیا چور دیتا میں بچا
 بندہ پڑھے نماز جو سجد می اوہنوں کیڈک لے جزا
 بے غافل بخشش چاہوناں جھب کریں تہا تے لوا
 پڑھیں پنج نمازاں مومناں کدے کریں نہ مول قضا
 اوہ عاصی بخشے جان گے جیہڑے منن حکم خدا

سارا ڈوب ذکر محمدی ناں نور و نور ہو گیا۔ جیہڑے ٹیشن تے گڈی کھلو تندی سی لوک
 حاجیانہ لے ڈبے دے ارد گرد آن جمع ہندے۔ کئی اکھدے کہ حاجی صاحب جیہڑی تہیں
 پڑھدے جاندے ہے ایہ نعت خدا دے واسطے سالوں بھی لکھ دے۔ اگوں حاجی عمر دین آکھیا
 جیہڑی ایناں ٹانگ ساڈے کول نہیں۔ تہا توں اسپیں پتہ دس دینے آن جتھے نوہاں نوہاں
 نعتاں ہر ویلے چھپدیاں رہندیاں نے اوہناں کول لکھاں دی تھلاو وچ نعتاں دیاں
 کاپیاں قہتے چھپدے نے بھراؤ۔ کاغذ پنسل کڈھ لوٹنے پتہ لکھ لہو۔ پتہ ایہ ہے
 ملک بشیر احمد ڈاکٹر کتب و پبلشر کشمیری بازار لاہور ایسی پتہ تے

تہاں پیسیاں و اخط پا کے جنیاں مرضی آئے تے تے اندیاں کتاباں منگوا سکدے ہے اک
ہور نعت ملاحظہ کرو۔ ایس نعت وچہ او نہاں پاک مدینے دیاں گلیاں ندی تعریف جنہاں
وچہ ساڈے آقائے ایلے پیارے اصحابی تشریف لیا کے اپنی پاک زندگی گزار گئے جنہاں
گلیاں تے محبوب خدائے قدم مبارک چکے جنت تے عرش نالوں بھی اپنی شان بلند کر لئی

نعت شریف

کعبے دیاں کعبہ تے مدینے دیاں گلیاں
لگیاں نے جتھے سوہنے نبی دیاں تلیاں

صفت چہاں ندی خود کردار حمان ہے
کعبے دیاں کعبہ تے مدینے دیاں گلیاں
ابو بکرؓ عثمانؓ علیؓ عمرؓ خطابؓ سی
کعبے دیاں کعبہ تے مدینے دیاں گلیاں
ہون گتہ کار اندیاں جنہاں پچہ سفارشاں
کعبے دیاں کعبہ تے مدینے دیاں گلیاں
ترسدی دیکھن بدلے جنہاں تھوں خدائی ہے
کعبے دیاں کعبہ تے مدینے دیاں گلیاں
بھیجا خدانے جتھے عربی سلطانوں
کعبے دیاں کعبہ تے مدینے دیاں گلیاں

جنہاں گلیاں واجبریل و ربان ہے !
جتھے نے توحید دیاں ہکدیاں گلیاں
رہندے جنہاں گلیاں نوچ سوہنے اصحاب سی
پائی لے ولایت جا کے جتھوں سب لیاں
رحمت خدادی جتھے کر دی لے بادشاں
کون تعظیماں جتھے حوراں نت کھلیاں
جنہاں وچوں جاری ہو یا فیض مصطفائی ہے
نور دیاں لاٹاں جنہاں گلیاں چہ بلیاں
عاصی او نہاں گلیاں ندی ساں کی میں شان توں
جنت دینالوں چہڑیاں لگدیاں کھلیاں

لگیاں نے جتھے سوہنے نبی دیاں تلیاں

مولوی عمر دین نے جدول ایہ نعت پڑھی تے سارا ڈوب مر جا مر جا
دی آواز نال گونج اٹھیا۔ نعت پڑھ کے مولوی صاحب آکھن لگے ساڈے
آدمی لکے درود تشریف پڑھو۔

پڑھ لو نبیؐ دیو عاشقو۔ صلے علی محمد
 رنج الم سب دور ہو۔ صلے علی محمد
 مولا واچو حبیب ہے سب مراضوں کا جو طبیب
 جسے دگائی توحید کی لو۔ صلے علی محمد
 پڑھ لو نبیؐ دیو عاشقو۔ صلے علی محمد
 جس کی رسائی ہو گئی! اس کی رہائی ہو گئی
 نقش قدم پر تم بھی چلو۔ صلے علی محمد
 پڑھ لو نبیؐ دیو عاشقو۔ صلے علی محمد
 دم نہ خودی کا کبھی بھرنا راضی اگر ہے خدا کرنا
 خادم محمد کے در کے بنو۔ صلے علی محمد
 پڑھ لو نبیؐ دیو عاشقو۔ صلے علی محمد
 مٹ جائیں سالے غم الم عاصی کہ مولا مرتے دم
 نوکر یہی لبوں پہ ہو۔ صلے علی محمد
 پڑھ لو نبیؐ دیو عاشقو۔ صلے علی محمد
 رنج الم سب دور ہو۔ صلے علی محمد
 درود شریف پڑھ کے پھر مولوی عمر دین حضور صلعم وا ایہہ معجزہ پڑھن
 لک پیا :-

مہر معجزہ

اک روز سی آن کے کافر اپنے سوہنے نبیؐ کے اگے سوال کیتا
 گل اک تساں کولوں پچپنے وا وعدہ اساں نے دوستانہ کیتا

سوہنے اکھیا پھپکی پھنا این شیریں بو کے سخن گنار یا سہی
 اگے ہو سردار سی کا قرانے آچی بو کے مونہوں پکار یا سہی
 جے توں میگا این رب دا نبی سچا دسیں رُکھ لوں کول بلا کتے
 اسیں من جائے سچا دین تیرا جیکر دیوے گو اہی رُکھ اُکرتے

سوہنے مکھ وچوں سوہنا ہسکتے شیریں سخن ایہہ بول سنا وندا سہی
 نال حکم خدا دے رُکھ نائیں سوہنا مار آواز بنا وندا سہی

اکھڑا آیا سہی رُکھ زمین رچوں آکے بنی لئں سیس نو اوند اسی

اللہ پاک دا خاص محبوب ہیں توں رُکھ بول کے ایہہ فرما وندا سہی

قد مانوچہ سی ٹہنیاں جھک گئیاں نیوں نیوں نبی لوں رُکھ سلام کردا

دس سوہنیاں محکم تعیل ہوئے نال ادب درخت کلام کردا

سوہنے پاک محمد دے گرد آکے لیندا رُکھ سی شوق دینال پھیرے

کافر ویکھ ہو گئے قربان سائے دن جنہاں دے رب کمال پھیرے

اوسے دم ڈوگ قد میں رون لگ پئے سوہنے پھر طینے نال لائے جے

عاصی تابع نبی دی جنہاں کیتی اونہاں درجے ربتوں پائے جے

مولوی عمر دین نے جدوں ایہہ معجزہ سنایا تے سائے ڈبے دا ڈبہ ای رون

لگ پیاتے حضور دی غلامی دیاں دلوچہ آنگھاں آٹھن لگ پیاں -

سبحان اللہ اکیلی حضور دی شان اسے جنہاں دی تابع رُکھ تے جانور

بھی نے - پھیر مولوی عمر دین کہن لگا - لو بھئی دوستو ہن تہا لوں کجہ ہاسے

دیں گلاں سنا دیاں - تاکہ ساڈا ایہہ سفر آسانی نال ختم ہو جائے - دیم

یار خان دا ٹیشن آگیا لے - اچے ساڈا اگے بڑا لہاں سفر اے - لو بھئی بھراؤ

تساں ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور داناں سنیاں ہو دینگا

ملک صاحب نے اک کتاب چھاپی ہے۔ جہداناں
چراغدین دیاں مسخریاں تے چراغدین دی

ہاسے دی پٹاری

رکھیا ہے۔ لوہن تہانوں چند لطیفے اوہدے وچوں سناؤناں ہاں۔
بھائیو! تسی ملک بشیر احمد تاجر کتب و پبشر کشمیری بازار لاہور
واناں ضرور سنیا ہوتا این۔ ملک صاحب نے اک کتاب چھاپی ہوئی ہے جہدا
ناں لے ”چراغدین دیاں مسخریاں تے چراغدین دی ہاسے دی پٹاری“
اوس کتاب دے دو لطیفے تہانوں سناؤناں ہاں۔ ایہ کہہ کے مولوی
صاحب نے اپنے بکس وچوں اک جلد والی کتاب کڈھی تے ورے پھول کے اک
تھاں توں سناؤن لگ پئے۔

لوہی بھائیو! ایہ بینا

عقلمندی و انتیجہ

میتھوں سنو نتیجہ اسدی عقلمندی داسارا
مالک لوں اوہ ٹکن نہ دیوے چنگی طرح دباندا
عورت اوہدی وڈھن پئے جائے جے گھراتی آوے
کراں سوال کدھروں مینوں آٹا چلکی پیناں
چھڈ کے پنڈا کتے ٹہ جانا اکیا ہو یا تیرا
نہیں تاں میر قبضے وچوں کون چھڈاوے تینوں

اک میراٹی پنڈا کے وچ بڑا غریب وچارا
دیکھ غریبی عورت اسدی بہت بڑی گھبراندا
ملی جیہا میراٹی کدھر کے منگن پنن جاوے
کے میراٹی لوکاں کولوں میں نہیں قرضہ لینا
توں تاں مینوں ٹکن نہ دیویں جیت جیوتا میرا
عورت آکھے کھان پنن لی دیہ لیا کے مینوں

گھر تھیں نکل میرا ثریا عورت جلدوں کا
 جنگل برور دیو پوہ واد اس کے ثریا جاوے
 راتک لگے چھالان مارن بندہ نظری آیا
 ٹہنیاں سبز درختاں لیکے لگے پیچ پھسایاں
 تھم کھلوتے راتک اوتھے دیکھن اپنے تائیں
 کہ میرا ثی ہے میں اتھوں پیر پچھاں کھسکاواں
 حکمت عملی کر کے ایتھوں اپنی جان بچا بیئے
 راتک اکھن ایہ کوئی ظالم دے آفت بھاری
 اونے چر نوں چھالیں لوند اکول میرا ثی آیا
 اوہناں اکھ سنایا گوں اسیں جنگلے راتک
 لٹاں ماراں کر دیاں من تک گذریاں سال چھااں
 خیر دار من اجتوں پچھے دیر ورا نہ لاؤنی
 میرا حصہ جلد نکالو من میں لیکے جاواں
 جلد پہل دے بیٹھوں راتک زور پٹ لیاے
 دامن پکی پنڈ میرا ثی زبور دی بنوئی
 وجہ آبادی پیچ میرا ثی آکھے راتک تائیں
 راتک گیا میرا ثی پچوں پنڈ سریتے چاوے
 ویہڑے وجہ میرا ثن ابدی بیٹھی جھنڈ کھاری
 کھولی پنڈ میرا ثن جسم لگی کہن اتھااں
 اکھ نو ہس اکھ کسے گلو پوہ اپنے پاسے
 گوڈیاں تیکر اوہنے پایاں آن پازیریاں کر پیاں

منہ جنگل ول کر کے وادے کا ہلا قدم آٹھا یا
 اگے راتک کھلے ٹہیرے وادے نس و سیاوے
 وادے اورے ثریاں جان دیاں پور پکھنڈ بنایا
 راتکاں ولے بھیکے اوہنے دو تن چھالان لایاں
 اکھن لگے ایہ کوئی بندہ سا ہڈھ ستا ناہیں
 جیو ندیاں ایہ نہ چھڈن مینوں میں کوہن جان گواواں
 مولوں کسے بچا نہیں لینا سڈھے سیس نوایئے
 ٹھہر کھلوتے راتک اوتھے خوف پیا یکباری
 کون کوئی ہے ایتھے پھرے جذبے نال بلایا
 کہے میرا ثی راتکاں اتے میں ڈوا بھڑ باشک
 مینوں اجتک چندہ ٹیکس تسان لوچایا ناہیں
 ہر مہینے دی پہلی دوجی تسان اطلاع پوچونی
 جیکوئی کرو نہیانت وچوں پیش تسانے آواں
 ان میرا ثی اگے اوہناں ٹھہر چو فرے لائے
 اک راتک دے سر دے آتے اوہنے وقت چکائی
 سڈھے پنڈ شتابی کر کے دوڑ پچھانوں جاہیں
 ہولی ہولی نال خوشی دے ولو لکھنوں آوے
 زبور والی پنڈ میرا ثی پچھاہ کر دی جا ماری
 ایناں زبور ایس زمانے بادشاہاں کول ناہیں
 ارکان تیکر چوڑا پاکے ہار سنگار دکائے
 دو تن نتھاں نکو پوہ پاکے گز گز لایاں چڑھیاں

اوس میراٹی وازو ویکی اک جلاہ ہمسایہ
 کہے جولاہیا میرے آتے اک احسان لکاوین
 لگا کہن میراٹی آپاں کل سویرے جاپیئے
 نال میراٹی لیکے ٹریا اپنا یاد جولاہیا
 اوس پیل دے بیٹھوں آپاں پیکے نال لچیا نا
 کی ویکھن اک پاسیوں راشک کیتی آن چڑھائی
 پیل آتے چڑھکے بیٹھے دونوں یار پیارے
 ڈر دے نال جولاہیا کہے آکھے شامت آئی
 کئی ہزاراں راشک آکے اوتھے کھٹے ہودن
 کئی قسم دے کھٹے بیٹھے اہناں چول پکائے
 ڈو اسارا ٹل اہناتے گل اوہدے وچہ پایا
 اک چولان وابر تن بھر کے رکھن اسدے لگے
 پرسوں اک بھڑ بھٹک آکے سالون بڑا بویا
 زلیور دیکے اہدے کولوں اپنی جان بچیا بی
 وڈے راشک آکھیا میرے ولوچہ بہت حیرانی
 چھوٹا قد چالاکی بہتی چھالیں لاوڈرا آوے
 ایس پیل دیاں ٹہنیاں وانگوں سر شاخاں سائی
 نکلیا موت جولاہ دا وچے جدوں دھیان اٹھایا
 کنب جولاہیا ڈگ پیا تھیلے پل کھر کھر لاوے
 سارے راشک آپو اپنی جان بچا کے بھجے
 جدوں میراٹی رولا پایا کہے نہ سرت سہارا

پچھو: اگیا کپڑی تھافس ایڈ خزانہ پایا
 بے فوس مرگے جانا ہووے مینوں نال لچاویں
 پیل بیٹھوں پٹ خزانہ پنڈان منھ لیا یئے
 راشکاں والا پیل اوتھے ووروں آن دکھایا
 پیچھے بیٹھ پیل دے جاگے دیکھو ربد اچھانا
 کہے میراٹی پیل آتے چھیتی چڑھ آ بھائی
 اونے چرنوں بیٹھ پیل دے آگے راشک سارے
 مینوں ایس میراٹی کنجہ ماریا موت اتانی
 کئی وچا دے چلے کدھن کئی پئے دیگان دھوون
 وڈے راشک دا پھر اوتھے منجا چک لیاے
 بیٹھے پیل دے آن شتابی اسدا منجا ڈاہیا
 راشک سارے حاضر سوکے عرض سناون لگے
 بنتاں ترے کر کے استوں اپنا آپ چھڈاؤ
 استوں رب پاپے سالوں ایہ نیاز پکائی
 کیڈا گو سی اوہ بھڑ باشک کیہو جی نشانی
 کیوں نہیں میراٹیکس بھریا سالوں ان دیاں
 سارے راشک دیکھن لگے پیل وڈے بھائی
 اوہ بیٹھے جے پیل آتے ساریں آکھ سنایا
 ٹل والے نون لینا میں جا تبدیل ایہ نہ سکا جاوے
 ٹل والے دے سروچہ آکے پچاہ جولاہیا وچے
 دیگان پکیاں رہ گیاں اوتھے جاگ کر گئے رختالی

ٹل والا بھی ڈھدا کھڑا واگر انہاں دوزیا
پہل گتوں لہ میراٹی پٹے مال خستہ نہ

اونے چرتوں آٹھ کھلوتنا رت سمہال جو لاسیا
کے جو لاسیا میں تل بھیاٹیا چاول چک لیانا

پٹ میراٹی سونا چاندی بختہ برے لے چایا
میراٹ بخش جو لاسیا او تھوں چاول چک لیانا

جدوں ایہہ لطیفہ ختم ہو یا تے سائے ڈبے ولے مسافر بہت خوش ہوئے
تے مولوی نون کہیا ہور ایہو جیا لطیفہ سنار۔ مولوی عمر دین نے پھیر
ایہہ لطیفہ شروع کیتا۔

بابا ماہی

اک لطیفہ ہور عجیبہ یاد قدرتی آیا
اوس زمانے دیوچہ بھسی اک جو لاسیا ماہی
لڑکے بالے کھیلن کولے آپا نے پیا تانی
جد اوہ گل سنائے کوئی لوک منادن ہاسہ
پانی دیوچہ ڈگ پتاسہ اوسے ویلے کھریا
ہائے پتاسہ کر کے لڑکا رو رو زولا پائے
مٹی لیا پتاسہ میتھوں لڑکا رو کے آہدا
مٹی دیوچہ ویکھن لگا جا کے بابا ماہی
اپنا نقشہ پانی وچوں اوہنوں نظری آئے
مٹی دیوچہ نہیہ کے کنیرا کیوں پیا بال ڈراویں

بھولے لوک زمانہ چرکا پہلوں لاسدھا یا
اہدی گل زمانے آتے ہن تک کرے لوکائی
اک دن جو کچھ واقعہ گذرے میتھوں سنو کہانی
بال ایاناں مٹی دیوچہ بیٹھا ڈیگ پتاسہ
رودا روند بال ایانہ پیو ول آوے ریا
کے اشارہ مٹی ولے روئے تے کراوے
بابا ماہی کھڈی وچوں ٹھکے نال جاندا
دھولی داہڑی اپنی اوہنوں وچوں نظری آئی
بابا ماہی نال غصے وے ایہ گل آکھ سناوے
شرم نہ آوی بالوں کولوں کھوہ پتاسہ کھاویں

پکتا رات چلا کے ماری مٹی پھرتے بھتی
 اگدن بارش ہو گئی ڈاڈھی رازد بیکھ ربانی
 شام ہوئی تے بارش مٹ گئی رات نکل پئے تے
 کھڑی وچ کھلوتا پانی سے چن اسمانوں
 میری کھڑی دیوچہ لہہ کے چن اسمانوں آیا
 لوکیں آکھن دیکھو چلکے چن کھڑی وچ پرتھا
 پانی جھٹ کھٹا لیا آہناں پھیر نہ نظری آیا
 رط کا اوہدا اصلوں بدھواوت گیا ندا آوا
 گڑ چولاندیں پنیاں اوہنے بھاجی ایہ بنوائی
 سوہریا لکے گھرا لگی کیں کوئی نہ نال لیا میں
 ترکے آکھ روانہ ہو یا سرتے پنیاں چاکے
 دن دیکرتے چن کھلوتا رات سویرا ترکا
 پیونے آکھیا سی گوئی لاگی نہ توں نال لیا میں
 دو پنیاں پر چھاویں آتے کڈھ شتاب مکاوے
 اکثر جاوے نال بندیلے بندیدار چھاواں
 دو پنیاں نے سوہر بھراوا چھڈ دیہ کھڑا میرا
 رتن ترے کر کے رط کا تھوڑی دور سدہایا
 گھروں مرط کے واپس آوے ہائے واپت ولی
 منجی آتے پے گیا ماں کھس گیا پر چھاواں
 ولی نے پر چھاواں اپنا پیونوں آن دکھایا
 پیونے آکھیا ایہ تاں بیٹا ہے تیرا پر چھاواں

میرا نقشہ میںوں سے ایہ گل اوس نہ منی
 ابدی کھڑی وچ کھلو گیا گوڑے گوڑے پانی
 بابا ماہی وقت عشار سے نظر کھڑی ل مار
 بابے ماہی زولا پایا دیکھو ملک جہا نوں
 آہنڈ گواہنڈی آکھ کھلوتے جاں اس رولا پایا
 اوسے ویلے بھجا آیا کالو، منگو، نتھا
 بابے ماہی کھڑی وچوں مر کے جن کڈھایا
 بابے ماہی دا اوہ لڑا کالین گیا مکلا و ا
 ٹرویاں ہو میں بابے ماہی ایسی گل سنائی
 کل سوپے ٹبریکے واپس گھروں آئیں
 ماری نظر چوہیرے آنے پنڈوں باہر جا کے
 دیکھے جاں پر چھاواں اپنا دلوچہ سوچے رط کا
 مر جا بھایا میں کوئی تینوں نال لیا نا میں
 لے دو پنیاں مر جاہ بھائی لڑکا آکھ سناوے
 لڑکا آکھے میں بن حکموں کیوں نال لیا ووں
 آواں جے مکلا وہ یکے لاگ دیاں گا تیرا
 آکھن لگا ایہ نہیں مر دا گھروں واپس آیا
 نال میرے اوہ لاگی بابا جاندا لے ملو کلی
 پیونے پچھیا کتھے لاگی آکھے چل دکھاواں
 ایہ نہیں مر دا میرے نالوں میںوں بڑا کھسیا یا
 اہتاں نال برابر جانا اسوں کی سمجھاواں

ایہہ لطیفہ سنکے لوکاں توں ہس ہس کے ڈھلیں پیراں پئے گیاں ۔
 مولوی نے کہیا لاؤ بھی دوستوہن پھیر سن واسطے ہوشیار ہو جاؤ تے
 ملک بشیر احمد دی چھی ہوئی کتاب "اسے دی پٹاری" وچوں اک
 ہور لطیفہ سناؤ تا شروع کیتا ۔

حکایت عجیبہ

اوس کہیا اک دولہ کھتری ساقدار ستداسانی
 اوہ نہ استوں بگڑی جاو کھتری دے رہیا ڈھوئی
 کھتری آکھے ایہ نہیں مردی میں کر بیٹھا چارے
 رات پوئے تے آکھے چوہی ہن نہیں خطرہ کائی
 کھتری کے بہتیرا چارہ پر کوئی پیش نہ جاندی
 کھتری روز لیاوے پنجر اوہ تہ قابو آئے
 کھتری نے پسیری پھر کے ایلے ول چلائی
 دولے دی پسیری جا کے چالی آتے ووجی
 اک بھنائی چائی اُسدی نالے وال ڈھلائی
 پنج روپے دیناں جیکوئی چوہی مار مکاے
 پانی دا اک گھڑا لیا کے گھڈے اندر پایا
 دولت رام ہو راندے ہر توں لٹھی گردشاری
 رام لال نے پچھلے پوہ وچہ سالوں بڑا ہسایا
 ہلی ٹر گئی اندر استوں اہتوں خبر نہ کائی

اک کہانی بہت عجیبہ مینوں کیے سنائی
 اہدی ہی دیو چوہ آکے وپر کھاوتی چوہی
 پشم پراندے نالے آئے تک گوائے سارے
 کانا پھر کے دئے وئے تان کھتری پھر بھجائی
 موٹنگ پھلی ویں گریاں چوہی گتر گتر کے کھانڈی
 چوہی پھرے ہر ویلیاں بندری ٹانگر بسکت کھاو
 چوہی نکل دو پہراں ویلے کھڈوں باہر آئی
 وبتدیاں نال شتابی چوہی پھیر کھپانوں بھی
 چوہی لکئی ٹکانے جا کے پھیر نہ باہر آئی
 بندے جڑے تے دولہ کھتری ایہ گل آکھ سارے
 اک بندے نے سودا سوتر سارا باہر کڈھایا
 چوہی نکلی اوتدیاں اُبتے نال چھتر و ماری
 اک جنے نے کھتریا تدا واقعہ سورا ستایا
 کھتری سو نگیا ہٹی دے وچہ نیند او مہنوں آئی

چوراں آن دوکان میریدا جبراً لوبا لایا
 ہوئی ہوئی بلی اور ہر پیسے پئی کھڑا کاوے
 کٹی چوری لیا نڈے ہٹی اوہوں نظر سی آیا
 رام لعل نے ماریاں چکیاں وسیطرح ہی ستے
 اوسے ویلے آسے پاسیوں آدم نکل آیا
 نہ سنہہ پاڑکے کوئی دے کٹا دجیا ہویا
 سنگھی حویں کسے نے گھسی اک آوازہ آسے
 میری جان نکلاسی جانندی جھیتی آن چھڈا
 سنگھن نوں کوئی راہ نہ لہے آخر چوتھی پٹی
 ہٹی وہیوں نکلی ڈاکو بلی چوہا پھڑکے
 ایس چورونے بدلے کنجرا لوک جوگلے تے

جاگو رہی ہویا کھتری اوہوں سفنہ آیا
 نال تر وہ دے رام لال دی جاگ آگڑ دی جاوے
 رام لال نے ولدے اند پک یقین جمایا
 اونے چرنوں مرتبان چا ڈیگیا بلی آتے
 جاں چورانڈے ڈہیکے دینال رام لعل پرکایا
 چار چوہیراں آن ہٹی دا آدم کل کھلو با
 لیف نہ منہ توں لایسے کھتری آئی پیا برکاوے
 چڑھیا بیٹھا چور میریتے آن شتابی لاہو
 لوکیں کہن رام لعل دی سنگھی چوراں گھسی
 چانن کر کے دیکھن لگے ہٹی دیو چوہڑکے
 مرتبان اک ڈگا ہویا رام لعل دے آتے

دوہائی ریڈیو پروگرام

پنڈاں تھاواں وچہ ریڈیو سیٹ نہیں ہوندے۔ ایس واسطے لوگ ریڈیو
 پروگرام نہیں سن سکدے۔ میاں چاغدین جو نیکے والے نے پنڈاں وچہ رہن
 والے بھائیوں واسطے دیہاتی ریڈیو پروگرام دی کتاب بنا کے ایہہ کمی
 پوری کر دتی اے۔ جہڑا کدی نہ ہیا ہووے اوہ بھی ایس کتاب نوں پڑھ کے
 یاشن کے خوب مہن لگ پیندا اے۔ تسی وی ایس کتاب نوں منگوا کے جی
 راضی کر لوو۔ قیمت صرف بارہ آنے ۱۲ ار عداوہ محصول لاک

پلے کا پتہ

ملک پبلشر احمد تاجر کتب و پبلشر کشمیری بازار لاہور

چینی والی وھکڑ پکے پھدا مڈھ پر اپنی
منڈیوں دیناں منڈا اھیلن کھتریاں ائے
اوہ کھتری الوکا آکھے گل ساواں تینوں

کھتریاں کی ڈاکو پھرتے جاکے ہنھوں خالی
جوتہ دامنڈا کول کھاوے اوہنوں پیادو
توں میرتے رعب جاوین ماڑا بھیں مینوں

دھوتی مار کروں لک و دھرا جیکوئی زور دکھادیں
تجج والی اک ٹھیکری ماراں جتوں او دھرا اوں

ایہہ لطیفہ تک گیا تے لوکاں دا ہاسہ نہ مڈکا۔ مولوی عمر دین خاموش
ہو گیا۔ جدوں لوکاں دا ہاسہ مٹھا ہو گیا تے اک بندہ چھن لگا۔ مولوی صاحب
ایہہ کتاب کھتوں ملدی ہے۔

مولوی صاحب نے کہا ایہہ کتاب ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری
بازار لاہور دی چھپی ہوئی ہے۔ اہداناں اے

”چھرا غدین دیاں مستھریاں یعنی ہاسے دی پٹاری“ جے تہاں
خریدنی ہووے تے ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور نوں خطا لکھ کے
گھر بیٹھے ای منگوا لوؤ۔ جے کسے کتاباں والے توں ایہہ کتاب خریدو
تے پھیر آتوں پڑھ کے تسلی کر لینا کہ ایہ ملک بشیر احمد دی چھپی ہوئی
کیونکہ اجکل کئی دوسرے دوکانداراں نے ایس ناں دیاں نقلی کتاباں دی
چھاپ رکھیاں نے۔ جدوں اوس بندے نقل گل دا پورا جواب مل گیا تے پھیر
ساریاں مسافراں نے دل کے زور لایا کہ مولوی جی کوئی ہو ہاسے والی گل
سنار۔ مولوی نے کہا چھکا بھی ستو۔

ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور والے دی چھپی

ہوئی ایک ہو کتاب اے۔ اوہدا وی تھوڑا جیہا نمونہ چکھ لوؤ۔ ایس
کتاب واناں اے "ہا سے وی پارسش" ہن تہا توں "ہا سے وی پارسش" وا
اک بیان سناؤ تاں ہاں۔

لاچ پرسی بلارے

اک دن رل کے انجہ سارے لگے کرن جداجیں
اک کہے جے جیوندا جیوندا جلوہ رہکے کھاواں
دو جا آکھے جلوہ کھاویاں موت جنہا توں آئے
تجارتو کے آکھن لگا ہائے او میریا رہا
دل پیا کروا حلے آتے جیکر جلوہ ہوئے
شادی ویاہ کے مے آتے جے تقدیرون جا
تھا ناں دینال کہہ نہیں بن واکھل پراتاں پاتاں
چوتھا آکھے جی پیا کردا ہائے جلوہ ہائے جلوہ
جلوہ طے تے کھا کھا اوتھے لائیے اپنے چاے
منہ پیا ہندا پانیوں پانی ناں حلے والیتے
دھریا ہوئے جلوہ آگے پھر میں لکھاں کڑیاں
پنجویں آکھیا کی کھا دا جے اک پرات مکانی
اک پرات بھرتی ہوئے چکی چوٹی لالتویں
اک پرات بنوندی کہہ نہیں بے میں ہواں بھکھا
چھویں آکھیا جلوہ ہوئے کھا کے پھر دکھاواں

حلے دینال اجک سائوں کسے رجایا ناہیں
کھاندا کھاندا اوتھے مرجاں لگ ٹکانے جاواں
اوتھے بیٹھا سارسی مگر اٹھا کھا دی جاوے
دبج مہینے ہو گئے پورے کتوں کڑاہ نہ لہجا
ڈھل پائے یا جلوہ تکے اپویں کون کھلوے
سائ بھدوں تاں حلے دینال میں کواری رہاں
ایڈا ڈھل بھرتی ہووے پیر نظر نہ آدن
نیرے نیرے لہجا ہوئے مار لوں پھر جلوہ
رہکے کھاویاں ڈھل میریے وٹ نکل جان سارے
سچی نمی ملجائے جلوہ بلکیاں وانگوں پیتے
بھری پراتوں قسم خدای برکی اک جھڈاں
ایہ کرکی بھیریا چھٹنا پیندا آاصلوں گل گوانی
دبج منٹ دچہ وہلی کرویاں میرے منتے پھرتاویں
برکی اک نہ روٹی بسناں جلوہ کھا جاں رکھا
پار پارے میں ٹ گلپے منہ وچہ مٹھی جاواں

ڈھڈ دیوچہ گھڑپ گلیدہ پیاسیٹھے تھلے
 بل بلاکے پھیر ذرا کو ڈھڈ کران چا اوتاں
 ستویں آکھیا میرے کولوں نہ رب جھوٹھے بلائے
 اک بندے نے دعوت کیتی پیوں سد لیجائے
 پچھوں دوڑی ہو گئی وہی پھیر بہتاتے کہیا
 قسم خداوی دل پیا کرواے صلے تے ہواں
 اٹھویں آکھیا اٹھ سیر حلوہ کھا کے پانی پیواں
 اٹھ سیر پکا میں کھا جاواں اتنا دایا میرا
 اک محلے دیوچہ بیسی سانجھ تھوڑی جہی میری
 کل ضروری ساٹھے ولوں ان کے روٹی کھائیں
 میں وجے دن آٹھ سویرے دوست دے گھڑا
 ایتھوں پاپا کھا دی جائیں تھالی اوس پھڑائی
 دو تن تھالیاں مٹھاں بھر بھر ڈھڈ دیوچہ گواں
 ایویں کردیاں گھٹا گندیا چول نہ رو گئے اوس
 اونے چولوں دوست میرا بندے سد لیجایا
 اوہ پیا آکھے چول چوی سیر سٹھ بندیا نہ اٹھانا
 چاول ویکہ کے دوست میرا لگا کرن حیرانی
 آخر مینوں پچھن لگے چول نہ رو گئے اوس
 جے تاں ہون چوی سیر چاول مٹھی ویک پکائیے
 توبہ توبہ کر کے اہناں ہتھ کناں نوں لایا
 ناتویں آکھیا ناں بھئی بھایا چاولا نہ اکی کھاتا

تھلیوں لیکے گل نوں آوے پھیر ذرا کو بے
 ایس ہنرے نال بھراوا حلوہ کھا جان دونوں
 حلوہ ہوئے کھا کھا بندہ رجن وچہ نہ آوے
 تن پراتاں مٹھے چاول مینوں اوس کھوائے
 روٹی پھر دو گوا ہتھیاں ولوں حافظا کھا کھا رہیا
 مرد امر جاں اوسے تھان تے کھانوں نہ کھلوواں
 دو تن ڈھڈ وچہ مار دھکے پھیر کران چانیواں
 بہت کران تے اسدینالوں کھالا سیر و دھیرا
 اپنے آکھیا ساٹھے ولے ہے اج روٹی تیری
 رات نہ روٹی تے جی کیتا ج گیا میں جائیں
 اپنے جان دیاں دوڑی آتے چاولاں کول بہایا
 آپ گیا اوہ بندے رسدن میری ڈیوٹی لائی
 بسکی پھسے تے اوسیلے پانی نال لنگھاواں
 چولوں دیکول بیکے ساٹھے منہ نہ رہندے بدھے
 نال خوشی دے پگڑ پراتاں دوڑی ولے آیا
 ای نہ سمجھے اوسے وچوں کھا گیا حافظا ماناں
 مٹھوں پٹناں نہ اوتھے ہی کوئی بندہ بشر زانی
 میں کیا توں وودھ حسابوں بندے کاستوں سسے
 چلے حافظا ویک ثبوتی سنے گھروڑی کھائیے
 ماناں حافظا چاول پھکو میرا نام ٹکایا
 جگیاں خوش سہ پیشاب زیادہ گھڑی مڑی پے جان

حلوے گوشت دی گل کرے جہڑے دین نظر
 حلوہ کھا کے پانی دی تھاں جیکر شورہ پیو
 سیرے نون اٹھ چھٹا کاں گھو حسابا لگے
 حلوہ رست لگا کے پوری بے بناویں سائیں
 بے حلوے نون دل اتاے شورے واگھٹ بھری
 مرجاواں تے وچہ کڑاہ دے دفن کرایا جاواں
 دسویں اکھیا دسو بھایا ای طرح نہ کر پتے
 سدے اتھے پسوں وانگھن گئے چھٹے جا بے
 ہن تک سالوں والاں کھانڈیاں ساں چھا میں لنگھے
 تیس ودھویا میں ودھ جاواں اتھاں جانے اللہ
 ہاستان میں جنیاں نے جہڑیاں کتیاں بیٹھ ملا میں
 اوس طرح ہی جانڈیں شاہ نے کھری چا بنوائی
 حلوہ بن کے کھری بھر گئی سد بلائے اٹھے
 کٹے ہو کے آگے اٹھے بیٹھے بٹھ قطاراں
 کھری آتے کیتے امناں باہوں پھڑ پھڑ ساں
 اوہ کڑاہ تے اوہ کھری اوہ آگے اٹھے
 دو تین مرگے کھانڈے کھانڈے اوسے کھری آتے
 شاہ نے آکھیا سہکدیا نون ہسپتال پوچھا
 منجیاں آتے پاکے اٹھے نوکر چکی جانڈے
 اٹھے آکھن مہنا ویندے لوکی بے بنیادہ
 دوہاتے کچھ کھا ہدا حلوہ جہڑے اوتھے مرگے

چامل کھاویاں بے ہن پے جائے بدون پار اتاے
 قسم خدا دی اوہ نہ بھلے چناں چہ بھی جیو
 کھنڈ سوائی پانی پورا چائے سیرنگاے
 کھانڈا کھانڈا میں نہیں ہٹ داروز قیامت میں
 مرتاں جاپیے بھانویں اوتھے مونہوں بس نہ کیے
 لوڑ کتے نہیں قبر کڈھن دی اوتھے وقت لنگھاوا
 کھری اک بنا کے پکی اوہ حلے دی بھریے
 منہ دھور کڑاہ وچہ سارا نال خمشی دے کھلیے
 بے کوئی بنے وسیلہ ایسا دل پیا حلوہ منگے
 ڈھڈ بنا کے بھریں اوتھوں جویں لوڑی دا پلہ
 بادشاہ زہیاسن دا گھاں خبر کسے نون نا میں
 حلوہ کر کے بھر دیو کھری دیر نہ لگے کائی
 آکھن لگے ساڈیاں عرضاں ای خدا پیا منے
 حلوہ بھر گیا کھری ویوچہ بے دن دے باراں
 بہتا تھوڑا کھان والے دے لگے ہون نتاے
 جا میں چھپیں کھن کڑاہ نون کیڑا پٹیاں ہنہ
 کچھ پے سہکن میں پنے کے اوتھے ڈھڈ وگتے
 حکم دیو چا ڈاکڑا نون سالٹ گھول پلاڈ
 لوکیں آکھن اٹھے پاگل تھوڑا حلوہ کھا ٹلے
 بول زبانون آکھن لگے اسان کڑاہ کی کھا ہدا
 جہڑے مایں کڑاہ نون کھا کے کوچ جہانوں کر گئے

آپا پھر کمپوڈر چھتی گولیاں لے کے بھائی
 وہلا ہوندا کوئی سنہ ساڈا اک حافظہ پیا کہند
 ڈھڈ وچہ گنجائش ہندی گولی کھاؤن والی
 ایس طرح ہی ساریاں جتیاں بولی جواب سنایا
 اونان کھانا کھایے بھائی بھس ڈکار نہ آئے

اک اک گولی سارے کھاؤ اسنے گل سنائی
 کھری وچہ کڑا اپیا ساتھوں واہو پیا نہ رہندا
 دھکے دیکے کیوں نہ پونکے ہور کڑاہ دی تھالی
 ڈھڈ دیوچہ ووائی جوگا نہ کوئی تھان پچایا
 ہونے پھر بیزار طبیعت جیکوئی واہو کھاوے

بسم اللہ دی برکت

ظاں وچہ سیتے بیٹھا اک دن و محظ سناوے
 نال توکل پڑھ بسم اللہ لنگھ جاوے دریاؤن
 لنگھیا جاندا سی ناک آسے کولوں لکڑا ہارا
 کڑا ہارے مسئلہ سنکے واہڈ اول تے لا یا
 روز محمول بھراں ووپیسے بیڑی والے تائیں
 آٹھ سویرے لکڑا ہارا لکڑا یاں منوں جائے
 بسم اللہ منوں پڑھدا پڑھدا لنگھ گیا دریاؤن
 جنگل وچوں بالمن چھنکے مرکے واپس آئے
 ایس طرح ہی کردیاں آسنوں لنگھیاں سال چھماں
 آکھن لگا واہ میاں جی مسئلہ حق سنایا
 جسدن واہیں مسئلہ پھڑیا تیرا نیک اصولوں
 کھانویں ہومسہ وور کنا را میں جس تھانوں جاہواں
 لکڑا ہارے تھیں گل سنکے میں نیت دھاری

بسم اللہ دی ایڈمی برکت خبر حدیثوں آئے
 پانی ڈوب نہ سکے آسنوں ہرگز فضل الہوں
 کن لگا کے اوس میں توں سنیاں مسئلہ سارا
 نال خوشی وے آکھن لگا میں کم بتا یا
 پڑھ بسم اللہ وچدی لنگھیاں پیسے بھرنے ناہیں
 پہنچ کنتکے نال توکل خون ذرا نہ کھاوے
 کمر کمر تک پانی آیا آسنوں حکم الہوں
 پڑھدا پڑھدا پھر بسم اللہ لنگھ شتابی جاوے
 اکدن میاں متھے لگا لکڑا ہارے تائیں
 بسم اللہ دریاؤں میںں پاد اورار لنگھیا یا
 میں شکریہ کراں تھلا وا پچیا روز محمولوں
 بسم اللہ منوں پڑھدا پڑھدا لنگھ شتابی جاوے
 جلدی نال شاگردو بلا کے گل سناوے ساری

آپاں بھلکے آٹھ سو پے ہے ریاتے جاناں
 جاں دن چڑھیا ملاں صاحب کل شاگرد بلا
 سنے شاگرداں ملاں صاحب پہنچے ندی کنارے
 اوہ کہند بسم اللہ پڑھکے نکلے دریاؤں جانا
 میں بھی ہے آزمائش کرنی بسم اللہ دنی بھائی
 پگاں گندھ گندھ کے میاں تھی راج بنائے
 دوعے پاسیوں پگڑی میں لکھنوال بھائی
 کہے تاکید شاگرداں تائیں ایتھے کھلے ریلے
 بکی کر شاگرداں تائیں پیر ندی وجہ پایا
 لکھڑے پیر میں سے تھیلوں سوٹے آدن لگے
 کچ کھچا کے میں تائیں اپناں باہر لیاندا
 میںوں تے بسم اللہ پڑھ کے مارو تاسی جانوں
 پڑھیا علم تے عمل نہ کیتا قائم توکل ناہیں
 جے تاں ربداء توتے لئے ربدی زور داری
 جدوں توکل پورا کرے عامی اوگنہارا

پیشی نوں مڑ واپس آئے سیر کرو من بھاتا
 سب دریا دی سیر کرن نوں ملاں تال سدھائے
 ملاں آکھے گل سنائی میںوں لکڑ ہائے
 امن سلامت پار لگائے میںوں رب تواتا
 میں تے تیرہ سیپاے پڑھناں روز کلام الہی
 ہتھ شاگرداں دے اک پار کر مضبوط پیر او
 پانی دیوچہ وڑیا میاں کر بسم اللہ بھائی
 جے وچکائے ڈبن لگائیں کچ لیا جے
 بسم اللہ نوں پڑھدا پڑھدا جاں کچھ سوڈا لیا
 اوسے وقت شاگرد وچکے پگڑوں کچھ لگے
 بسم اللہ کی پار لگونا ایہ گل میاں آہندا
 میں دیوانوں نکلیا جے اج مر کے ملک جہانوں
 کیوں پار لگائے اسنوں ہتھ خالق مائیں
 فضلوں اسنوں پار لگائے ہتھ خالق باری
 اسنوں پار لگائے مولا دیکے آپ سہارا

چسراغ ہدایت

میاں چراغ دین جونیکے والا کے قلم سے نکلا ہوا نعتوں، مرثیوں، معجزوں، نوحوں اور مدحوں کا بہترین مجموعہ۔ مصنف نے یہ کتاب عشق رسول میں جذب ہو کر لکھی ہے۔ اس کا ایک ایک شعر سنہری حروف میں کہنے کے قابل ہے۔

قیمت فی جلد سہار علاوہ محصول ڈاک

بلنے کا پتہ

ملک کشمیر احمد ناجر کتب و پبلشر کشمیری بازار لاہور

گڈی واقعہ

گڈی دیوچ گڈیا ہویا واقعہ ہوسنا اول
 اک زنائی سے ہر برقعہ کچھڑا بال ایاتوں
 بیٹھی اوہ مرواویں کمرے دھرنا مار زنائی
 اک دیہاتی بندہ اسنے کینٹھا گل وچہ پایا
 بیٹھ پھڑکا کمرے اندر ڈاڈا دل گھبرا سے
 اوہ لڑکا ستا کیا رولوں جد اس گوی چایا
 جد لڑکے نوں پگڑے نور پھیر پڑا چلا سے
 جا کینٹھے سے لالچ لگے اوہ بے سمجھ ایاتوں
 نال زنائی جڑکے بیٹھا لڑکا اس وچہ پایا
 پھیر زنائی لڑکے تائیں اپنی گودی چلا سے
 لڑکے دے گل کینٹھا پایا اوہ بشرے لاکے
 مٹھیاں مٹھیاں گلاں کر کے محنت پئی وسابو
 لگے ٹیشن آتے ہویا ایسا حکم الہی

جیونکر بوکاں گل سنائی وچہ بیان لیاواں
 ٹکٹ خریدی اوہ لاہوروں لائپورنوں جاتاں
 لڑکا ادا رو سے ڈاڈا لڑکی کرن میرانی
 اوہ بھی یکے ٹکٹ شتابی اوہ سے کرے آیا
 رونڈے لڑکے نوں اوہ بندہ سیٹی مار بلا سے
 اوہ بے سمجھ ایاتوں لڑکے ہتھ کینٹھے نوں پایا
 بندہ پھڑے تے اوہ سیویئے اسنوں چپ کر آئے
 اک ڈوٹیشن لگے ویکھ بیسی اپناں جاتاں
 بال ایاتوں لگے وانگوں ہتھ کینٹھے نوں پایا
 اس بھائی سے کینٹھے لڑکا ہتھ لچکے
 محنت دیکھیں کینٹھا لیندی کیوں شور مجاکے
 دیوچ آکھے ایہ نہ کینٹھا گل لڑکے دیوں لاہورے
 ڈپہ خالی ہو گیا سارا نوں سواری آئی

یوسف زلیخا شہت شاہ

استادہ شہت شاہ نے یوسف زلیخا اپنے خاص انداز یعنی توالیوں
 اور دوپٹوں کی طرز پر لکھی ہے۔ مصنف نے اسی انداز کی بدولت سارے پنجاب والوں
 کے دلوں میں گھر کر لیا ہے۔ یوسف زلیخا ایسے انداز کا مجموعہ ہے جس میں زندگی
 اور موت دو رنگ رہیں دکھائی نہیں دیتی ہیں۔ قیمت ایک روپیہ محصول ڈاک مار

ملینے کا پتہ کشمیر
 پبلشر کشمیری بازار لاہور

دیکھ لیا ہے دس مٹاں نوں بوسیا پینا
 جسم خیر انتال بھراؤ اگلا ٹیشن آیا
 گل منڈے دیوں لکے کینٹھا عورت گل چوہ پاوے
 گڈی کھلی تے بندہ لکے لاہ دے کینٹھا میرا
 میرا لوکا یہ دن دیوں کینٹھا لاہون دگا
 اک بندینے آٹھ شتابی جوڑ گھسن لگایا
 بڈھی لکے کتھوں آیا نس کے واؤں ڈاکو
 اونے چرنوں گڈی رٹی چل اوس رو لاپایا
 رولا پوندا رہ گیا بدھو چسٹوں گل سنائے
 بے کوئی لکے بڈھی کتھوں لکے تہ نہ کوئی
 بھنے آکھن اپنے گل تھیں کیوں نوں کینٹھا لایا
 موچار اچھوٹھا بنیاں چا تر بنی زانی
 جہڑا کہڑا اس عورت دی کردا ٹیک حیات
 کوئی پیا آکھے اس عورت نوں دھنڈاوان جاگے
 پے واقعہ دیکھ داناواں جیکوں چوناں جنیاں
 کہن سینے مردو چار ہے کر منگے آٹما
 بڈھی منگے ادھی راتیں بے کر لڈو پیرے
 ایسی دن مکاراں کوں نفلوں رب بچائے

کینٹھے والے بیلی جاگے اگلے ٹیشن لہناں
 عورت پھر کے منڈا اپنا برقعے وچ لوکایا
 کینٹھا بھیناں لاہ دے مینوں بندہ آکھ سنکے
 بڈھی لکے ہائے ہائے بھائی میں کی دینا تیرا
 اچھل اچھل ایہ گل پیندا کتھر ٹھہرو دودھگا
 باری وچوں دھگ دھکا کے لوکاں باہر وگایا
 ہائے ہائے مینوں وکھی دیو چوہ ماہن دگا چاقو
 اونے چرنوں آن سپاہی انہوں خوب دبا
 ہر کوئی لکھے ایہ گل ساٹے منن وچہ نہ آوے
 بھنے آکھن ایوں چنگی جیوں تیرے ناں بی
 اوس بیگانی عورت دگل کیوں توں لاکے پایا
 کینٹھا لے گئی بنلے کوں کوں کے بے ایمانی
 پے تے ہر کوئی بندہ کردا جگہ شکایت
 کینٹھے والا گیا وچارا ای تھوں دھکے کھا کے
 اندر دھوڑ ٹھیاں ہون کدائیں بھاویں لگا دینا
 اوس غریب نکلے تائیں آئے داہمی کھاٹا
 اوس وقت لیکے دیوں انہوں لوک بھیرے
 باجھ فضل توں پینا مشکل آکھ چو آغ سنائے

ہاسے دی بادشہ سے لہینیاں نے لوکاں نوں ہسا ہسا کے دوہرا کر دتا پھیر
 اک آدمی نے پچھیا مولوی جی ایہہ کتاب کتھوں لے گی۔ مولوی صاحب نے
 جواب دتا ایس کتاب داناں لے ہاسے دی بادشہ۔ ایہہ لے گی ملک بشیر احمد
 تاجر کتب کشمیری بازار لاہور سے کوں۔ انہاں نوں خط بھیجکے تے گھر بیٹھیاں ہی
 ایہہ کتاب منگوا لو۔ بے کے ہر کتاباں دلباں دے کوں کتاب ہاسے دی

بارش خریدنے تسی کر لیاں کہ ایہہ ملک بشیر احمد دی پھپی ہوئی ہوئے
 پھر ساریاں بوکاتے کہیا حاجی جی تسی تاں بڑے رونقی بندے اور
 کوئی ہو رگل سنا دیو۔ پر ہووے بڑی سوادے تے مزیدار۔ مولوی صاحب
 نے کہیا بیوی چنگا ہن میں تہانوں ملک بشیر احمد تاجہ کتب کشمیری بازار
 لاہور والے دی کتاب "اسے دی کتک تاری" وچوں اک نمازی جٹ" دا
 بڑا اسی دلچسپ لطیفہ سناؤ تاں ہاں۔ ایہہ سنو تے سن سن کے پئے ہتو۔

نمازی جٹ

اک نمازی لڑکا بیسی کسے زمانے بھائی
 روزے اتے نماز دا بیسی پنج وقت دعا دعا
 بیوی اسدی وڈی جاہل رب سول نہ جانے
 پہلے بدزویا ہی جاں اوہ گھر خاوند دانی
 سنی اذان تے لوٹا پانی والیکے بے جلے
 پانی لیکے بیٹھا جسم ڈٹھا ابدی زانی
 جاہل مینوں بلیا خاوند اپر گل معلوم ہووے
 تھوڑی دیر ہوئی اے ایہ تے کھاکے گیا اے روٹی
 منہ تہہ ارکان دھوکے جسم پیراں تائیں آیا
 سوچ سوچکے دلچہ آسنے ایہ حساب دکایا
 تے گھاہ اس پیر نہیں دھتے عاقل معلوم ہووے
 کسے وٹو مصلے آتے نیت نماز کھلویا
 کیوں ایہ کھڑا مصلے آتے چھاتی پیاد باوے
 جسم گیا رکوع دے اندر سوچاں کسے بیماری
 فاسخ ہو رکوع تعن جسم وچ قیام دے کرنا

ایہ حکایت اسلے بابت مینوں کسے سنائی
 گھر جاہلانکے اس لڑکے دی ہوگی بار و شادی
 دین اسلام دی خبر نہ کوئی ایسے ہی ٹکانے
 ہو یا وقت نماز دا طال بانگ صلوة سنائی
 دھوکے نون لڑکا پھڑکے و بڑے سپرہ جاوے
 جاہل عورت دے دل اندر لگی بہت پیرانی
 لوہے ویلے و بڑے دلچہ بے کے منہ تہہ دھوکے
 آن لگا ہن منہ تہہ دھوکے قسمت میری کھوٹی
 عورت تے پھر دلکے اندر ایہ قیامہ لایا
 پہلاں پینڈا کر کے تھکا ماندہ بیسی آیا
 ٹھنڈا سوکے مال آدم دے ہن پیا منہ تہہ دھوکے
 جاہل کہندی ہلے ہلے رہا ہن کی اسنوں سویا
 ہووے پیر کیلے اسلے مینوں نظری اے
 خبرے میرے مالک تائیں کچھدی پئے بیماری
 جاہل تے پھر دل اپنے وچ ایہ حساب دکایا

ہوئی سرت ٹکانے اسدی مینوں نظری آوے
 ڈب ڈب جائے وچہ حیرانی دلے اندر کندی
 چوہیاں گھنٹیاں دیوچہ آسنے پچ سماں پچ سیا
 دن وجے جان ڈولی اسدی واپس میکے آوے
 ماں کے من چپ کر بیٹی تھیں کیوں اتنا روپوں
 وحی کے میں اندر بہ کے تینوں حال سناوں
 نالہ کھج بیماری سنوں نالہ مرگی پیندی
 مڑ مڑ اسنوں دیو پیندا میں کی دساں تینوں
 اماں کندی چپ کر بچہ کراں نصیحت تینوں
 لین گیا مکلا وہ جسم گھر جا قدم ٹکائے
 وپڑے دیوچہ واہ کے منجی لیر دا جلد وچھاوے
 آپ گرا ہنڈیاں گھر بڈھڑی دانے پیوں چلی
 وقت نماز ہو یا تے لاکا لوٹا پھر کے ہنڈا
 رہنڈیاں سارا لڑکی سنوں بھی گئی بیماری
 جس نمازوں قانع ہو یا بڈھڑی لائے آئی
 بکنے چروہی ایسہ بیماری لگی بچہ تینوں
 لڑکے نے پھر مائی کے ادبوں عرض گزاری
 لڑکے اکھیا اماں میں بے نہیں کوئی بیماری
 جاہل بڈھڑی لڑکے تائیں لگوں بول سناوے
 کی معرفت خدا وی اماں دساں کر تو ہا تھیں
 نام خدا داسکے مالی دیوں تیراں دوتاوے
 اوسے تائیں جوئی میرا ہے خا پیا کہندا
 پنڈا ہنڈا کے اندر ایسی نمبر وار نہ کوئی

اوسے ویلے خاوند اسدا بچے اندر جاوے
 کچھدی نالے پھے بیماری نالے مرگی پیندی
 جاہل ہتھ متھے لوز مارے کہے براتاں سڑیاں
 آن لگی گل مل شے جاہل اچی روئی جائے
 لڑکے کر لیاں چپ کر جاوے تھیں کیوں چپ نہ ہوں
 مالک میرا تے میرے کوئی دن واپر وہناں
 ساہ نہیں پٹن دیندی تے مڑ مڑ پیندی
 اوسے نال ویاہ کے ملے ڈوب تادی مینوں
 لین آسے مکلا وہ جسم پھر دکھاوے میں
 ادیوں اپنی سس دے تائیں بول سلام سناوے
 اور وینال جوئی تائیں شربت شیر پلاوے
 ایسے کول منڈے روے اسدی لڑکی ہی اگلی
 کر کے وضو وچھاوے لیر انیت نماز اوو لیندا
 اچھا مل ویکھ لے اکھیں پیندی کوئی بیماری
 کی بیماری تینوں بچہ بچھنا اس نے لائی
 تیری حالت دیکھ کے پتر چین نہ آوے مینوں
 سمجھ نہ لگی میرے تائیں کھڑی کہن بیماری
 میں تے پاک خدا اپنے دی کر داسکر گزارا
 کیہڑا ہے خدا ہے بچہ مینوں سمجھ نہ آوے
 جہڑا اپنی رحمت کر کے رزق پچھاوے مینوں
 پنڈا و انبر وار اہنا تھوں خبرے رزق پچھاوے
 اہدی شکر گزارا اندر ایداں کر دار ہنڈا
 کندی بچہ گل سن میری کرے چارہ جوئی

ڈیرا ڈیڑھا چک کے بچے جیتھے آجاویں
 ایتھے نہ کوئی ذات خدادی تے نہ بنے خدائی
 ایہو بچے وی جاہن تلے دینا دیوچہ کافی
 ملک بشیر احمد وی چھی ہوئی کتاب "ہا سے دی ککتادی" وا ایہہ لطیف
 سن کے گڈی دیاں اسواریاں بہت ہیاں تے کہناں چر ای ہسداں رجاں
 جدوں لوکا نداسہ ذرا منٹھا ہویا تے مولوی عمر دین صاحب تے اعلان کیتا -
 دستوتے بھائیو! میں تہانوں ہا سے والیاں گلاں تے بہت سنا چکا ہاں۔
 پر بن میں تہانوں کجھ وعدناک تے رہن والیاں پھیاں تے صحیح سناواں گا۔
 ایہہ گل سن کے لوکاں نے مولوی صاحب اگے عرض کیتی کہ صرف دو چار
 ہا سے والیاں کہانیاں ہو سنا دیو تے پھیر بھانویں جو جی چاہے سنا دینا۔
 مولوی عمر دین نے جواب دتا اچھا بھی ہن میں تہانوں ملک بشیر احمد وی
 کتاب "ہا سے دیاں پھل پھریاں" وا تھوڑا جھیا نمونہ سنا کے تے بسی کرویاں گا۔

چھٹکھ ۸

لڑکی دانان اختر دھریا قدرت نال الہی
 نو نہنوں اوس نماز پڑھن دی آر کیتی مجبوری
 التھیات درودوں چکھے ایہہ گل وسی ساری
 اوس سلام پھیرنا ایسی بعد رکعتوں جالی
 نام نہ اپنے مالک وا اوہ ہرگز لینا چاہو
 کہن لگی اسلام وعلیکم اے اختر دا بابا
 لکھنؤ کے خاوندانان حمت اللہ جو ساری
 سس ابدی جگے کے اکی پڑھے نماز ضروری
 اس ماہن نے نو نہنہ اپنی نوں سب نماز پڑھائی
 قیمت نماز لئی اس بی بی نیکو کار سیانی
 اسلام علیکم و حمت اللہ ہاں اوہ اکھ سناوے
 ٹھہر ٹھہر کے اوس انجیری ایہہ طریقہ لیتا
 سس ابدی کول پنج چھ بڑھیاں تے کارن آیاں
 ہس ہس ہناں ساریاں بڑھیاں دھڑیں پڑیاں

چمکے سے ابو جہل

اک سواوٹھ انعام دیاں گاہے ایہ کم سواو
 پاک نبی سے ماہن خاطر ایہ تجویز بتاوسے
 کھوہ کڈھیا اس رستے اندر شاموں بعد نکار
 راتو راتیں ایہ کم کیتا خبر کسے نہ پائی
 قاکھ کیتے حضرت کاہن پتھر ماہن وائے
 اتوں جلدی نساں چو نیر یوں پتھر اتناں امانا
 ماہن ولوں دیر نہ کرنی بڑی تاکید کراوے
 بیت اللہ وچہ آون لگے سوہنے بی الہی
 اکثر اپنے نبیا ندی دی خود کسے حفاظت
 جبرائیل وحی نون مولا فوراً حکم سنائے
 اک قدم و تھ رہی ساری بہتی دیر لاویں
 حاضر ہوکے پاک نبی تے کیتا سخن زبانون
 اس کارن میں عرشاں اتوں آندہ حکم بانا
 بڑا تیجہ آہلے لگے رب کریم لیاوسے
 لہ نشے دی مستی اندک او سے رستے آیا
 پھاسن لگا اپنی پھای آپ سمجھیں جولانی
 گائے پسے کھوہ وچہ ڈکاپی مصیبت بھاری
 سنکے جاگے پتھراں وائے لکے کثامت پھیرا
 رات جنہا تون ماہن بدلے ڈاڈھی بکی سوئی
 جیوں جیوں چیکاں مار اتوں پتھر پین زیادہ
 پورا مال امانت وانگوں او سے دے کم لے

ابو جہل رستے یاراں تائیں کہے نبی نون مارو
 اک دن اوہ مرو و مکینہ گوشے مجلس لاوسے
 جہڑی گدیوں فلکھن راتیں نبی رسول پیارے
 اوپر آسے چاود تانی گٹھا دھوڑ بھائی
 نیرے کھوہ دے کوٹھیاں آتے چادر سر پٹھائے
 آکھن لگا جسد م کھوہ وچہ جھڑے رسول بانا
 حال پکار نہ سننی کوئی جد تک نہ مر جائے
 پچھلی راتیں حضرت لٹھے حیونکر عادت آہی
 کھوہ کڈھیا گیا رستے اندک خبر نبی نون ناہیں
 چلے چلے کھوہ و نیرے جسد حضرت آئے
 جلدی پہنچ جیب میریوں کھوسوں چکھاویں
 جبرائیل فرشتہ بلکیں آیا سی آسمانوں
 یا نبی اللہ پاسے ہونا کھوہ وچہ نہ جھڑ جانا
 سچ کہن جو نال کسے دے کوئی فریب کماو
 غیرت ربدی ابو جہل نون پچھلی رات جگایا
 راتیں جو منصوبہ کیتا یاد نہ رہ گیا کائی
 راتیں ایٹھے کھوہ کڈھوایا عقل وجودوں ماری
 اپن چیت ہو یا سی کھڑکا جان اوہ کھوہ چھڑیا
 دورو کرے پکاراں ظالم سنے نہ ہرگز کوئی
 دورو کرے پکار دہایاں میں سرور تو ہاڈا
 جتنے پتھر حضرت کارن ظالم جمع کرائے

فجر ہوئی تے ڈٹھا آکے ساریں دوست یارا
اود آکھے میں سو سو واری حال پکار سنائی
آکھے جلد نکالو میںوں دیر نہ لائی جاوے

ہائے افسوس اندھیر اندھیر کی بو میں کاراں
تساں خیال نہ ہرگز کیتا سن کے شور و ہوا کی
جیسی کسے کوئی پھل پائے حرف حید شون آکے

چنگلہ کا آکھتے گڈ

اک کتاتے گڈا دونوں بی بی بن گے بھائی
باہر جھل کے اندر دو نہہرتے رہنا اک سنایا
گٹے آکھیلے بھی گڈا میں ہن پندھون جاوا
توں اس بیری آتے چڑھکے بہ رہو بے گڈا گیا
چیکر پھیر پھیرے کوئی تینوں ہرگز نہ گھیراویں
کتا ٹریا واہو واری دیر دوانہ لائے
بلکہ دھوکے نہ کتا اہتاں میں ازناواں
گڈا چڑھکے بیری آتے جلدی بانگ سنائی
بانگ سنی جد کتے او تھوں دوڑ شتابی آیا
گڈا آکھے ہرگز میںوں خطرہ خوف نہ کائی
کتا پھیر پھیرا تھوں مڑیا دیکھ گڈا دیتا میں
گڈا آکھے جھلے اندر گڈا کیکر آیا
گڈا بیٹھا بیری آتے گڈا جی لچا وے
سوچ سمجھکے گڈا تائیں گڈا گل سنائی
آ نماز ادا ایسے رکھے وقت گڈا جاوے
گڈا آکھے ہاں میں بانگ بانگ ستاون والا
دو جی بانگ گڈا نے مڑ کے نوران نال سنائی
گڈا آکھے دس بھی گڈا ہن کیوں بانگ ستاویں

دو نہہ جیانتے آپس اندر بڑی محبت پائی
آپس اندر دو نہہ جیانتے سی اہ متا پکایا
روٹی ٹکڑا کسے بہانے میں کچھ لیکے آواں
میں اس پنڈوں چکر لگا کے دیکھ شتابی آیا
آن طانگ جلدی تینوں اچی بانگ ستاویں
گڈا چڑھکے بیری آتے ایدیل دوڑا وے
کرلاں عین تسلی لوری مت میں چھلیا جاوا
پنڈ کول پہنچ گیا سی کتا سن توں میر بھائی
گڈا تائیں اندھیل اپنے خطرہ خوف نہ پایا
صرف بھراوا میں تاں ایوں کیتی ہے آزما کی
بانگ سنی تے گڈا بھکے آوے دوڑا تھائیں
ہوئے نہ تے اہنوں کھلکے جاوے جھٹ لٹھایا
کے بہانہ بیری آتوں گڈا تھلے آوے
دیکے بانگ تے بہ رہیوں آتے تھلے آجا بھائی
تھلے آکیوں بہ رہیوں آتے گڈا آکھ سنائے
میاں آن جماعت کراوے خط پڑے نرالا
کتا سنکے بانگ شتابی او تھوں دوڑیا سائی
اود کہے بانگاں دو جھے ویں توں کی مغر کھپائی

میں آکے غلبہ پڑھنا تینوں خبر نہ کافی
 باجماعت نماز ادا نہیں ٹھہر ذرا کو جاویں
 دیکھتے تھے توں آوندیں دوروں پتیر پھیاں کھسکا
 میں آیا غلبہ سننے کدھر کیتی دھائی
 گدڑ آکھے کی پیا آکھیں میں کچھ پتہ نہ پایا
 گدڑ آکھے پد نکل گیا رشو درست میرا
 رشو کراں تے اوسیدیلے جلدی ٹریا آواں
 کتا آکھے مگر گدڑے پیندا کسے دھائی
 آخر کتا گروں بلیا بھکے اوسوں بارا
 کتے آکھے گدڑ والی چنگی رک وگائی

گدڑ آکھے میں تاں گدڑا دوجی بانگ سائی
 میں ٹریا آوند اوسوں توں نہ کا بلیاں پاویں
 اونے چرفوں د بڑ د بڑا واج گدڑ توں آیا
 گدڑ آکھے کھر جا گدڑا کتے چلیا میں بھائی
 ٹٹا رشو بھرا میرا گدڑ آکھے سنایا
 مگر اہم نماز ادا کے پاویں اجر و جہرا
 غلبہ پڑھوں میں ٹریا اونان بہتی دیر نہ لاواں
 چھتہ مار گدڑے چھیتی اپنی جان بھائی
 آکھے گدڑ پچھے کتا تان رکاوے سارا
 خوب درست ہاضر کیتا کتے مل کے بھائی

چٹکڑ ۱۵ میں دی تاکید

شامل تیک ڈیک بھاک کے آٹا پیر گھاوے
 چالیہ ساتا قل وغیرہ یا کوئی بلے اعسانی
 اک زنائی روٹی لیکے دچ مسجدے آئی
 عورت روٹی موڑ لیجاوے بے بہتا چر لایا
 اوسے وقت رکوے جاندا سن توں پیر بھائی
 یعنی روٹی رک ٹھریوچ عورت توں بھایا
 اللہ اکبر اچی کہہ کے پٹی توں و بکاندا
 شاموں پچھے اپنے گھر وچ آٹا گنہیا جاوے
 توں بھی گھروں پکاویں آٹا عقلمندی کیتی
 پن پھیاں نہ میرے کولوں روٹی گھوں پکاویں
 اک دیہائے سوی دیکول نہ کوئی لڑکا آیا

اک میاں جی گھر اپنے وچہ ایہ تاکید کرائے
 خبروں لیکے شامل تیکر رکھے آس بھائی
 لکھے آکھیا ساوے میں شام نماز تائی
 آن کھی اک پائے عورت میں صاحب نکایا
 فاتحہ پھوں پھولی سورت میں صاحب بڑ لائی
 سبح اللہ لمن جبرہ میں آکھے سنایا
 روٹی رکھی گھلا لہو رہ عورت توں جاندا
 گھر جاوے تاں سوی تائیں ایہ تاکید کرائے
 ایہ نہ ہووے کتے ضیافت پکی ہووے میری
 اسکا دن توں پچھے لیا کر گل کے لڑکے تائیں
 پچھے پچھا کے سوی ابدی جاں کجھ وقت لکھایا

بیوی ابدی دل سے اندر بڑی حیرانی کھاوے
 اودھر کسے پکایا لکڑے تاملے کھیر بنائی
 اکھن لگا میں تائیں مومن مرد سیانا
 وقت ہو یاتے میں صاحب بانک صلواتی
 میان دلوچہ خوشی مناوے کھیرتے گوشت کھائے
 عربی وچہ پنجابی پڑھکے لڑکے نوں سمجھایا
 اسطر حدیاں گلاں کر دے اچکل و ملوانے
 اگے عبدالستار صاحب نے بھی کچھ حال سنایا
 اوس کہیا جو مال حراموں بک لقمہ کوئی کھاوے
 اک نکلے نوں ایہ گل سٹکے آیا خوف رہا تا
 عمل خراب اسٹھے کیوں نٹھے رب اسالوں
 کرا فسوس وچپانے ملاں اپنا حال سنایا
 بلکن ڈا بڈی پھنڈا اندھیری سختی نازنک ہوئی
 پی بخباری بجلی چمکے گڑا طوفان لیا یا
 مثل حرام جنہا نون گھر واکڑا ہووے بھائی
 بس چراغ ملائیاں والی ختم کہانی ہوئی

کسوں بھیجاں میں کولوں جا کے خبر لیاوے
 ختم دیوان میں تائیں سدن اگے سائی
 شام پڑھا کے تسلی میں جی ساڈے گھر زینا
 نیت نماز کھلوتا میں سن توں حیر بھلی
 اودھر منڈا کھن آیا روٹی گھر میں پکایے
 لکڑا لڈین گھوڑا نیت لا فرمایا
 سائے اکو چھ نہیں ہونڈے یعنی مرد دینے
 اپنے لکھیا ہے اک ملاں مسئلہ ایہ فرمایا
 برس و ناندی زہد عبادت امدی ضال جاوے
 پن محال عدالت اندر کرے خیال بنانا
 تسان حرام نہ کھا ہا ہو سی مسئلہ با تو ہاڑوں
 میں بھی تقدیر ربانی اک حرام کھوایا
 پھانڈے طبق زمین داچا یا ہے آواز نہ کوئی
 وتی ہار نصیناں امدن اٹا گھروں پکایا
 اوہ کی حق سناوے مسئلہ بھلی پھرے لوکانی
 ہو سنا گل اسے والی دیر نہ لاویں کوئی

ایہ چمکے سن کے لوک بہت بتے تے پیر لوکاں نے چھپیا۔ میں
 ہی ایہ کتاب کتھوں منگوا پیے۔ مولوی صاحب نے جواب دتا ملک بشیر
 احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور کولوں غلام بیچ کے گھر بیٹھیاں ای منگوالو
 نہیں تے کے ہور کولوں خریدن لگیاں ملک بشیر احمد تاجر کتب دی چھپی
 ہوئی دیکھ کے خریدو۔ لوکاں نے مولوی عمر دین نوں کہیا کچھ ہور سناؤ۔
 مولوی صاحب نے جواب دتا۔ بھئی تسی بڑا اس چمکے او۔ ہن میں
 تہاڑوں رون والیاں تے بڑیاں دزد ناک گلاں سناو ناں ہاں۔ سنو

جدوں پاکستان بنیائے مسلمانان ہند گھراں وچوں اجاڑے پئے تے اہ
 مہاجر ہو کے پاکستان آئے تے اوہنا نونوں کی کی تکلیفیاں ہوسیاں۔ کئی
 زخمی ہوئے۔ کئی شہید ہو گئے۔ تے بعضے جانناں بچا کے تے پاکستان
 پہنچ گئے۔ اہل تھوڑا جیہا نمونہ میں ملک بشیر احمد دی کتاب "خون
 وہیں ندیاں" وچوں سنا دیاں۔

مسلمانان ہند کے کارنامے

خاندان مغلیہ ایتھے حکمران سی بھائی
 ایسے فوجاں مسلمانان ندیاں ہر تھان غالب آیاں
 جیہڑا اٹھیا ایسے پاسے کروا رہیا چڑھائی
 کتے محمود غزنوی مرٹے کسوفات تک جئے
 وار و وار لڑائی کیتی راجپوت سرداراں
 ہندو راج اکبر تائیں ڈولے بے پوچھانے
 بہت وسیع عمارتاں اوتھے شاہجہان بنایاں
 جنسوں دیکھ دیکھ کے دنیا میں کوش کوشی
 حق بجانب مسلمانان تے تہد پدار بنائے
 مسلمانان ندیاں انہا تے بڑی مخالف چائی
 ثابت کرو تار یخاں وچوں کرنا پیش نظراں
 ہندواں تائیں فیض پوچھئے دیکھو حالت جیتی
 مسلمانان ندی سخت تباہی انہا تے کروائی
 ندیاں لال جنہاں کروایاں مسلمانان ندی خونوں
 ٹکڑے ٹکڑے بدن تمامی سکھاتوں کروائے
 پاکستان اندر نہیں کیتا مسلمانان کوئی وادہ

چند سو سال حکومت ہند وچ مسلمانان ہندی
 راجپوتان مرہٹیاں ندیاں ہوئیں بہت لڑایاں
 ہندو کئی مسلمانان ہندی لیا کھائے بھائی
 کتے شہاب الدین غوری نے چھکے آن چھڈائے
 ہندو تے ہوئے مسلمانان ہندی حملے میں ستاراں
 مسلمانان ہندی تھیں بے شکستاں کھائے
 آگے دہلی بادشاہ تے سان پیدا لاشیاں
 تلج محل دی زیبازینت ایسی مینا کاری
 عہد حکومت مسلمانان ہندی ہندو اکثر آئے
 ہندواں دے ہتھ راج حکومت سن سنتا لیاں
 اکبر ہندواں راجیاں تائیں تیاں شان جاگیراں
 مسلمانان ہندی راج حکومت ایسے حال کیتی
 جان برطانیہ کولوں ہندواں راج حکومت پائی
 ہندو بے ہونہیں سکدے ہرگز کسے قالوں
 دس دس بھائی مسلمانان ہندی تھوڑے صبر کائے
 مسلمانان ندیاں لاشاں تائیں کتیاں کالوں کھایاں

قساں باہیں ڈوہ و ڈوہ سکھاں پانی وچھو پلایاں
 طہر مشال جہا رخ انہاتوں پھی گل سنائیں
 جلال ارا میں سی اک کھائی ابداد کرناواں
 ہر تھاں آتے جتھے لہجائے کھیتے بسکے دیوانے
 پنجے نوٹوں پنجے پتر شیراں وکے سائی
 گڈیں دو نہہرے اجھا پنا مال اسباب لایا
 بھیں چار لویریاں بھر گڈے مگر بھایاں
 بیکانیر والی جد نہروں اپنے گڈے پانی
 چھا کئی ولوں پھر ہوا جتھ سکھاندا آیا
 چار چو غیر تان گڈیں دے سکھاں بالیا گھرا
 سو حقیقت جتھ سکھاندا حملہ کر کے آیا
 چالی سکھ تے بندہ جو بھرتے حملہ توڑ بھرتے
 بڑی لڑائی پھبتے او تھہ اک گھنڈ بھرتے
 نو نہہہ جالے وی سکھ دھروہ کے لیکے اوتھوں بھائی
 نے پستوں بندوقاں آپاں اکل واپٹھدی پیسے
 نو نہہہ اسدی دی بہت بیعزتی سکھاں کتھی سلا
 سکھاں آن جینی والیوں تن بندوقاں لیاں
 میڈ گنڈ اسنگھ والے پاسے جاں اس گڈے لنگھائی
 سکھاں دور کھلوکے گڈوں جسمم فیر چلئے
 پتاں بہدیاں گڈے راوے بوکے جان بھائی
 پنجوں وچوں دو نہہہ نوں سکھاں گولیاں مار گرایا
 تن مرے دورہ گئے باقی اڈیاں ہوشن سولیں
 زخمی بھائی دو جیاں دو نہہہ نوں ایہ گل اکھ سنائی

مسلماناں تکلیفان ایسیاں کینوں سان پوچھیاں
 کھائی پھیے والیوں کیوں نکلیا جالا ارا میں
 نائے ایچھے مسلمانانندی غیرت مندی پاوتوں
 جالا ارا میں آکھن لگا پنچاں پاکستانے
 پاکستانے پنچن بدسے ٹرن لکے اودہ سہای
 جیا جنت تمہا می اپنا لے اوس بھایا
 میڈ گنڈ اسنگھ والے رستے گڈیں اوس لوایاں
 اگاں حسینی والا اسٹیشن دسوا اگوں سائی
 آکھن لکے آہ مسلم کہیں گڈیں لایا
 جالے آکھیا انہاں کوں نکلن بہت اوکھرا
 امیر ایلے پتریں اگل ڈانگاں نان بھایا
 اوہ پھو جوتے اوہ پنچے ڈانگیں جٹ کھنوں
 پر پر زخمی ہو گئے سارے ثابت رہیا نہ کوئی
 سکھاں آکھیا نہ ڈانگانندی ایچھے کر لڑائی
 جیکوں انہاں ماریاں اسنوں بدل لئے
 بہت بے پڑدی کہیے انہاں ابدی ہوت لایا
 پھیر سکھاں تہیل ڈھانیاں بھجکے اکل واپٹھدی
 پکڑ بندوقاں پھیر سکھانندی ڈھانیاں بھجکے
 اجمال امر گیا نیلے فائروں گڈے توں میٹھاں لئے
 سکھاں جٹکے گولیاں نندی پھیر آن بوجھار چلائی
 اک انہاں وچوں زخمی ہویا جیکوں لیکھ لکھایا
 معلم ہویا سکھاں سائوں جیوڑیاں چھڈ نائیں
 ایہ گل میری سن عید اللہ ایچھے کھڑکے بھائی

اک دو ہنساں تیکر بھائی میری چہ زندگانی
 زندیل کئے تو دلوں سکھاں چھڈنا ناہیں
 صفراں فاماں بھیناں تیریاں دولوں نو جاتیں
 تھیں مار دیا بے پھر کے نہ پھران تھ آون
 ایگل کر عیاں اوس بشر دی نکلی جان سیا
 گولی لگی سینے دیوچہ آر عبداللہ تائیں
 جان محمد رہ گیا اکو بیج بھایا زندا بھائی
 ماں پو جیا ساڈیا ویرا بہت تری گل گئی
 دو نہہ میلان تے رہ گیاں اتھوں حدائی کستان
 اتھ بگائے دیکے سائوں تسان شہاد پونی
 تیرے مقصوں جیکر ویرا اسپر شہادت پائیے
 کلہ ٹھہریل جاکے لیکوں واکور واک سٹائے
 ساڈی عزت کا قرن تھوں جتیوں ویز پکاپوں
 گڈوں پھیاں دولوں بھیناں جلدی اتریاں
 لے ویرا نہیں آپاں بلنا سٹکے بھین بھراوں
 اک اکلا رہ گیوں ویرا بھائی ماں پو جیا
 سکھ کھاراں جو گیاں سائوں ویرا چھڈ جاویا
 جان محمد تھکے بھیناں ایہ گل جہی نہ جانیے
 امن سلامت پنہن دی بن اس امیہ کلئی
 ماں پو جیاں بھیناں تائیں تھیں مار نہ سکاں
 صفراں فاماں روکے دکھیا ویرا ملن پو جیا
 دن محشرے چل ملانگے ماں پو ویرا پیرے
 دارنا ساڈا اتوں برداشت نہیں کر سکدا بھائی

معلم ہو مینوں گولی نکھی سینے تھائی
 اکو گل اخیر بھائی کہاں تو ہاڈیتائیں
 غیر بندی شکل نہ دیکھی دیکھا شائیں
 کافراندے تھ جاکے ایویں نہ تکلیفاں پاون
 پھراک تھکے آتے چھڈکے گولی سکھ تھارکا
 اکو بھائی رہ گیا زندہ باقی مرے اتھائیں
 صفراں فاماں دو نہہ جیانتے لکے کھڑیں سٹائی
 باجہ خدائے والی وارث ساڈا اہم نہ کوئی
 اتھوں تیکر پنہن نہ سکے ایہ ساڈی زندگانی
 غیر قوم نے خبرے سائوں کی تکلیف پھنی
 کافراں کولوں تان نہ جاکے عزت ایس لہائیے
 کافراں تھیں تھکے ویرا کیوں تکلیف اتھالیے
 ساڈے قساوں مولائے کول نہ توں پکڑیا جاوے
 جان محمد بھائی لگے عرضاں بد ستائیں
 چار بھرا تے پنجویں پو وادقروں لہ گیا نا تو
 تیرے باجھوں سائوں ویرا ساڈا دیس پرایا
 سدی کراں دانہ ساڈے گلچہ واپرہ پاویں
 سکا بھائی بھیناں تائیں لیکوں مار مکاٹے
 پکڑ بندوقاں فرج سکھانندی چار چوڈیوں آئی
 نہ دل چاہو جو نندی جانے کافراں لکے ویکل
 کی خیال تیرے دل اندر ایڈ کسینہ آیا
 کیوں نہ کافر پکڑے جاسن ظلم کرن جو بھارے
 سکھاں کرلے لنگ لوٹاویں یا یہ تیری وڈائی

سالوں بنگ لوداون نالوں بہت چنگیر امرنا
 گڈے پیسے اوبلے بہ کے روزدیاں دو توین بھینیاں
 جان محمد گڈے بھینیاں کیوں خون گزاراں
 قاباں بھین وڈی نے کہا ویرا صدقے جاواں
 کسے زمانے سی اک عورت ڈاڈی نیک سیلی
 نیک مرد کوئی اسلے آتے عاشق ہو یا سائی
 عورت منہ دھیانے ٹر کے جاں گھر اپنے جٹے
 اس عورت کے آدروازے بہ گیا مومن سائی
 گولی تائیں عورت جاکے تھلے تر ت پوچھیا
 اوں مسافر کولوں گولی اسکے گل پھجائی
 کہے مسافر گولی تائیں ایہ میں عرض سناواں
 بی بی سمجھے عاشق ہو کے واقعہ آن کھلویا
 کہے مسافر اک تیری میں ہو یا ویکہ دیوانہ
 سچی اک تیری میں ویکھی اپنے آکھ سنا یا
 سچی اکھ دا عانہ عورت جلدی کٹ لیاوے
 بی بی اوں مسافر ولے عانہ تلے وگا یا
 جیہڑا ویکہ لیا توں عانہ میرے کم واناہیں
 ٹھہر سار جیہا ہوسکے بندہ مرے کے واپس آیا
 جیکر آکے کافر ساڈے ہتھ بدن توں لاون
 کیوں دوزخدا بالن ویرا ہتھیں آپ بناویں
 اونے چہ توں جتھا سکھاندا بالکل نیرے آیا
 گے پھر کے زینب بی بی یگے بسکھ اکالی
 ایہ گل سوچ سمجھ کے بغیرت دلچہ جوش لیاندا

جو کم سالوں بہتر سے اوہ کم نہیں توں کرنا
 ہمیں سکھانڈے ہتھیں آہیں ساڈا ستر نہ رہنا
 واقعہ کہن تو ہاڈے آتے میں کیوں چا ماراں
 ٹھہرے نبی داتینوں مسئلہ میں اک گھول سناواں
 ننگی جاکے رستے رستے حکمت ویکہ رہانی
 ہر گز بی بی توں اس گل دا پتہ نہ لگا کالی
 عاشق مومن ہو لی ہو لی مگرے ٹریا اوں
 عورت بوا ڈھوکے اپنے کوٹھے چڑھ گئی بھجائی
 پیچھے مسافر کولوں گولی ایہ کس کارن آیا
 کس کارن توں آن کھلوتا اس دروازے بھجائی
 عاشق ہاں میں اسلے آتے تن من گھول گھماواں
 کیہڑی چیز میری تے ٹھہراہیں توں عاشق ہو یا
 عورت آکھے سچی کھبی ایہ بھی دس ناوانہ
 گولی کڈوں اس بی بی نے چاقوسی منگوا یا
 باری دیوچہ کھڑکے بی بی ایہ گل آکھ سناوے
 جس عانہ تے عاشق ہو یوں بھجائی اوہ آیا
 ایہ دوزخدا بالن بنیاں کٹ تائیں تائیں
 توں مس ویرا دلے لے تے کی خیال لیا یا
 ایہ بھی دوزخدا ہی بالن آخر توں بن جاواں
 ہتھیں کریں شہید سالوں کیوں مایہ دیر لگاویں
 جان محمد دلے اندر پھر خیال لیا یا
 کی تکلیف اٹھا وندی ہوسی وقت بہتر احوالی
 ٹوک کڈھ بھنڈا لری وچوں شیر مرد نے آندا

روٹیاں چہ نہر سے دولوں نظر سکھانوں جنید
جان محمد گولی کھانکے پھاڑ زمین سے آیا
ایس طرح نال ورتی آکے ایہ تقدیر ربانی
ولے اندہ حسرت کرے دلہ و ابار خدایا
مسلمان کوئی ساڈی تائیں قبریں چاؤ قتلے
پاکستان و ساویں خیریں یارب خالق سیلاں

بھیناں اپنیاں نول تمہیں آپ شہید کریندا
غصے نال سکھاتے دوروں اسنوں فیر چلایا
ڈگدیا نال زمین تے اہدی ختم ہوئی زندگانی
پنج پست تے پھیواں بابل رستے وچہ کوہایا
ایہ حسرت جیکر جوہد پاکستانے جائے
بھانویں ڈوویاں جانان دتیاں نہیں بھارتھ آہیں

صدائے روح

ساڈے پاکستان ملک آیموں ہی عسمانہ
پاکستان نہ دیکھیا اکیس ختم ہوئی زندگانی
قسم خداوی مروی واری نہیں سی بل ترسانا
قدم نہ پاکستانے پائیے ایہ نہیں لیکھ لکھایا
جاویں بت عروجانے تے چرچہ گرمی زمانہ
چل چو فیر دھماکے تینوں واحدات ربانی
سب کشمیر تیرے ہتھ آئے روح نے عرض سنائی
تیرے بلے جانان دتیاں توں ساڈا مل پاویں
جیوندے ہوئے آکھ سنایے جو ساڈے سرور تے
ساڈے خون ڈولے تے آکے قبضے کدے جاویں
تاں تیرا ایہ پاکستان بھل گلابی کھنیا
رستیاں اندر تھاں تھاں تے اپنے خون جوئے
مسلمانانے بھاروی آکے چڑھی اندھی کالی
دل تاں ہو گیا ٹکڑے ٹکڑے لیکوں صدے جریے
پاکستان حکومت ساڈیاں نہیں سی خبر لیاں

جائے روح پکالیں کدے یا خالق رحمانوں
پاکستان بناون بدلے ایہ ساڈی قربانی
بے رب خیریں مہریں ساڈوں پاکستان لجاو
امیں تے پاکستانے آوندیاں رہے ساتھ لٹایا
رب تینوں مضبوط بناوے ساڈا پاکستان
ساڈی قسمت وچہ نہ ہو یا تیرا دانہ پانی
دہلی آگے تیکر تیری رب کے بادشاہی
اک گل ساڈی پاکستان توں دلون بھلاویں
قسم خداوی ساڈے خوفوں لال ہوئی سب صرتی
کٹ کٹ ساڈیں تالیاں ہیں بے شے دریاویں
نہ کوئی گور جنازہ ہو یا کفن نہ ساڈوں بلیا
بکھیں ہندیاں بال اپنے نیریا تے نگرے
جاں بنیاد رکھو ہے تیری ہاند سن ستلی
لال لال زمین سب ہوئی نظر جد ہر نوں کیے
چھپر ڈوبیاں دیو چلاشاں مسلمانانہ دیاں سیلاں

بھر بھر لوریاں اسلحہ گھلے ناچھے تے پیالے
 جتھے جتھے خون ڈوبیا سا ڈوایا رب سبیاں
 تیل مٹی سے پا کے ساتوں دشمن آکاں لاون
 عوٹن نیر لوجہ اسیں نہتے سینے گولیاں کھپتے
 پاکستان بنا کے رہتے اسان جو حلفا کھایا
 رب پچھے نے دکھری کیتی مسلمانا ندی شہری
 وچہ تقسیم جنہا تے تھالا کر کے بے ایمانی
 پاک بیلے مزم سے ہوئے اوہ بدکار کینے
 تن کروڑ بندیا جھہ ہندوستان دیایا
 ہلے گوروا سپورہ اجنال بے نہ اوہ سرچاندا
 پھر جاندا ہرتے لہیسا نہ نال تحصیل نکوہ
 جھے نال اسانوں جیکر ایہ بلا احق سارا
 ست لکھ بند بڈھیاں نیچے دتیاں راہ وچہ جانا
 مسلماناندا یاں لاشاں تائیں کھاواکتیاں کالوں
 بیٹیاں پھر پھر بسکے لہیاؤ کول کھلتیاں ویریاں
 اپنے وطنوں ہجرت کر کے ٹریا بکل زمانہ
 چاہ تیری تے پاکستاناں ٹرپے ہجرت کر کے
 ٹریں اوٹدیاں کافراں تھوں ختم ہوئی زندگانی
 تینوں تیرا وین سلامت سوچیاں پاکستاناں
 اسیں تے کر کے سزدرانہ اپنی توڑ نیاری
 سن سنالی آمد تیری جاں بنیا دھری ہے
 اسان تے سزدرانہ دیکے پاکستان بنا یا
 خون تے گوشت دیکے اپنا قیمت تیری تدی

تھاں تھاں دشمن سفر لیر اکون بنے رکھوال
 قسم خدا وی اوسے تھاں تے بھرے زمین گولیاں
 لوجہ اتناں لڑکیاں ساتھوں جبر اکھری لہا وین
 بے تقصیر مظالماں کولوں تھوں سبیں کھپتے
 واقعہ بے ہندوستاناں پاکستان بنا یا
 ہندواں سکھاں اسکا ند بڑی مخالف بنیاں
 ہندوستان بے چا پایا رقبہ پاکستانی
 ایسی ظلم تشدد والی گئی نہیں خبر دینے
 جیلے لے مسلماناندا تھاں تھاں خون چولیا
 امر تہرتے تر تھان کیوں ایلے ظلم کساندا
 کل عہدہ پاکستانی ایہ کیوں مل گیا اوہر
 و ہند پھر سکے انوں کیوں ظلم کماندا بھارا
 عینہ دیوانگ کھل برسیاں گولیاں تھ کر پانوں
 پتر برچھیا تے ٹنگوا کے آف نہ کرویاں ہانوں
 جو کچھ دیکھ لکھیا رتوں ویرہ طیاں تقدیراں
 اسیں مسافر راہ وچہ کے سکھ و سنی پاکستان
 کاش اسان دیکھیا کھیں پیر تیر لوجہ دہر کے
 تھاں تھاں آتوں ظاہر ہووے تھوں نال نشانی
 اسیں مسافر راہ وچہ آونکے دیکے ٹر گئے جانوں
 توں جانے یا استوں لے جانے ذات الہی
 تیرہ اکوڑ تیکر دینا ہند وچہ بہت مرے
 دیکھ لو انکے خون سا ڈیڈا مل جیوں تو پایا
 اسیں اخیر سلام پوچھیا تینوں جاندا لوری

رکے رب حفاظت تیری لگیاں رہن گزاراں
 کی سنیاں بنے ساڈا پاکستان بنایا
 طاب تیرا چہ اون دی سی کوئی گل کبی نہ جاڈی
 جو گل نام منظور خدا نون قدرت و لول ہون
 ایسے طعن طنوٹے کر کے ہویا روح روا نہ
 اسپر اک سیموڈ اتینوں آیا دین اتھائیں
 خون اساشے تیرے آتے اک دن رنگ چڑھوٹا
 لال قلوہ تے جامع مسجد رو رو مارن ہاں
 لاٹ قلبیدی رکھے قابض ہو گئی قوم کفار کی
 تاج عمل اجمیر تے کلیر کھڑے اوٹین تینوں
 توں پیراں سر کھڑیاں ہو گئے اول پھیرا پوین
 ایہ ہسوں گل بھلاون والی نہ توں ولن بھلاوین
 روح پیغام لوچا کے ایناں بجاندا مارا ڈاری

سالوں پر پر زخمی کیتا ہندوہیاں تلواراں
 اکھیں دینال ویکھن والا نہیں زمانہ آیا
 راہ وچہ ختم ہوئی زندگانی نہیں تشریف لیا
 اسدے اندے پیو پیو غیر و خل نہ ویسے کوئی
 تینوں تیرا وطن سلامت ہووے پاکستان
 رکھیں یاد نصیحت میری ایہ تے کتے بھلائیں
 جیکوئی ویلا رب لیا وی توں ساڈا اول لونا
 کاترا تے اوہ تھ وچہ آیاں مسلمانا ندیاں تھائیں
 ون تے رات کسے پی بٹھی تیری اتھاری
 ایہ پیغام لوچا کے جانا فرزند ہویا سی ہنوں
 مسلمانا ندیاں یادگار تے ختم درود لوچا دین
 جھے خون مہراجراں ڈوٹے اوہ تھاں ویکھن جاوین
 اے سلام خلیفہ او تھوں ٹریا جاندا دیوار سی

جس وقت مولوی عمر دین نے ایہہ دردناک بیان ختم کیتا تے ساری
 محفل خاموش سی تے کتیاں بھراواں ویاں اکھیاں وچوں زیر پے وگے سان
 اک مسافر بولیا۔ یاد معلوم ہندا اسے ملک بشیر احمد تاجر کتب لاہور نے
 تاں بڑیاں بڑیاں اچھیاں کتاباں چھاپیاں لے تیں تے ایہہ کتاباں ضرور
 خریدیاں گاتے دوسرا آدمی جہڑا ایسے کول ای بیٹھا سی کہن لگا۔ بھائی ملک
 بشیر احمد نے تاں واقعی اچھیاں اچھیاں کتاباں چھاپیاں لے پر لاہور سے
 وچہ ای بعضیاں دیکانداں نے نہ وکن والیاں ایرا وغیرہ کتاباں تے ملک بشیر احمد
 ویاں چلیاں سوئیاں کتاباں وے تاں بکھرتے تے بعضے بھولے بھلے لوک
 تاں وے بھلیکے نال نقلی کتاباں خرید لیندے تے ایہ واسطے بہت دی کوئی کتاب
 خریدنی ہووے تے اتوں ملک بشیر احمد واناں پڑھ کے نقلی نال خریدو۔

انہاں گلاں دسے بعد لوکاں نے مولوی عمر دین نون کہیا۔ مولوی جی! زندگی دے میلے نے۔ خبرے پھیر کدی میل ہووے کہ نہ ہووے۔ کجھ ہور سنا دیو۔
 مولوی عمر دین نے اپنے ٹرٹک وچوں ملک بشیر احمد دی چھی ہوئی کتاب "درد کہانی" کڈھی تے سناؤن لگ پیا۔ کتاب "درد کہانی" وچوں مولوی عمر دین نے جو سنا یا اوہ ایہہ سیسی۔ لوڈ تسی وی سنو!

اک دکھیا دی پکار

بیت بری گل ہندی یارو بھائیاند امر جانا
 بھائی مرن جنہاں تے یارو سمجھے بھجیاں باہوں
 بھائیباں بھوں کوئی نہ آکے دوجا پیر وندا کے
 لکھیں تہہ نہ ناؤن کہ بھروں ما پو جائے بھائی
 لکھ بیگانہ کے محبت پر اوہ لطف نہ آئے
 باجھ بھراواں پاپی دنوں سنجیاں دسدیاں تھواں
 سالوں چھڈ فرید کوٹ تھوں پاکستانے آیا
 چھالان مار ٹرکے چڑھیوں اھیں دیکھیا تھیں
 نہیں سی پتہ حسینی والے ہے توں مار یا جانا
 اکھے مردے اکی تھان تے کوئی افسوس نہ رہندا
 ایسے گلوں میرے دل وچ بہت ہو پھتارا
 خون تیرا پھر کیوں وگیا پڑی نہر کتاے
 علی محمد سانھی تیرا جہڑا بچ کے آیا
 اُس نے اکھیا چالی بندے اسیں ٹرکے آئے
 سالوں جبدوں حسینی والے آن اتارن لگے
 پنج ٹرکاں آتے تھئے دوسوا سیں ضروری

دلتوں نکلے ہو پر ویسی چھڈیا ملک ٹکانوں
 مجلس لگی سوچے تاپیں سکیاں باجھ بھراواں
 بھائیاندی تھان بھائی اُکے اپنا خون وگلاے
 بھائیباں جیڈا ساک نہ گوہڑا دینا اندر کائی
 خاص محبت بھائیوں والی ٹھنڈا کلجے پاسے
 نکتہ کیتا غیب سکھانے کہوں نظر ٹکانوں
 میں ٹرک لیاواں جاکے ایہ توں آکھ سنا یا
 کل لجاواں آن تہانوں ایہ گل کہہ گیوں تھوں
 دو لوہیں بھائی اُکے تھان تے بہند مل ٹکاناں
 ہن اوہ تیرا درد چھوڑا نہ میرا دل سہندا
 برچھیاں نال تیری چند نکلی کیوں ویر بھراوا
 لاش تیری نون کیوں ٹھنڈے پھیر سکھاتے مار
 موت تیری واس نے مینوں آکے حال سنایا
 پنج ٹرک فرید کوٹ تھیں شاموں بعد بھرائے
 سی پڑی تے لکھا بیٹھا جتھے سکھاندا لگے
 پالیاں پنج کھلارن سالوں کہے کوشش پوری

کھنڈے پاکستان پوچھنے والے وقت تہانوں
 باقی در سو آدمی تائیں آن جتھے نے ولیا
 جو میں نماز رکوع وچہ جائے سب قطار بنائے
 اوہ اکیسویں پھیر انہاں دیں دھونان جاندا لاہی
 دھڑ تڑنے پیالے آتے ایسی حالت جانی
 اتھے حیرت ویر پیالے سر صدفے کر وایا
 کیوں حالت گزری تیری متھوں چھوڑیا ویرا
 ہائے ہائے تینوں ظالماں سکھاں راہ وچہ مار کھایا
 قسم خدادی ستر کے نہ دل ایڈیاں ہائے آہیں
 جیہڑے زخم جدا یاں والے لگ چکے وچہ دل
 نہ کوئی ملے حکیم سیانا اندہ دنیا ساری
 ویلا بیتیا متھ نہ آتے رور و کرے جھرانان
 کویں چراغ و چرا لکھ کے وچہ بیان لیسائے
 کیوں باہر بڑھی اک مانی رور و کرے لوکارا
 ہسپتال اندہ نہ اوسنوں جا بگہ طمدی کانی
 میں ان پانی اوسنوں جاکے تھانناں کھوایا
 چوتھا میرے سر دا مالک بکریاں پیالے
 آکھے بگوتوں کی ساٹھے نال مخول بنایا
 ہن تول تھوں نکل کجرا کھہڑا چھڈا ساڈا
 بال بچے میں لے کے اپنا فجرے ہوساں راہی
 اوہ پے آکھن لاگی کتیں ساریاں مار مکائے
 اوہ آہنڈا نہ گیا تھنوں ماریا تلی بگوتے
 بگوتیلی دا گھراوہناں قے ساٹھے لایا

سکھاں نہر ٹڈی وی پٹری آن کھلار یا ساڈو
 میں قدرت نال گھس گھساکے نال سکھا اندریا
 پھیر سکھانے ساریاں تائیں گوڈیں متھ رکھائے
 پھیر لیناں اک جتنوں چا کر پان پھڑانی
 تھراک تھراک کے مسلماناں دے سترے وچہ پانی
 ایس طرح دی حالت ہوندی ویکو اگھیں ہر آیا
 میں اچ پاکستانے آکے ہو بیٹیاں ولگیرا
 میں تاں تینوں اپنے ولوں پاکستان پوچھیا
 جے اکواری ملوں ویرا گل وچہ پاکے باہیں
 بھاویں لکھ دو امیں کیئے ہن اوہ زخم نہ ملے
 ایس طرحے دل پھٹیا ندی کون کریندا کاری
 آن تصور کیمپ وچہ بیٹھا عاجز درد رنجانا
 قسم خدادی ایسے واقعہ لکھ ہزاراں ہائے
 دردناک کئی ایسیاں گلاں کرناں وچہ شمارا
 گٹاں کولوں متھ کیچے دولوں آسے بھائی
 بیٹھ ورتھتاں لاہ لائی اوسنوں سے ٹھلایا
 اوہ پئی آکھے لڑکے میرے تن سکھاتے مارے
 ساٹھے بندہ داسکو نہ بیناں اسد کول ہی آیا
 ہن گیا وکھرا ساٹھے نالوں پاکستان تھادا
 اوہنے آکھیا چنگا بھائیماں میرا اندہ نہ کانی
 پتر آبلے بر چھیاں پھڑکے نال آبلے سن لے
 میںوں اچ اولاہماں ونا کے چاچے چکوتے
 سالن اچ کیٹی ول وچہ اوہناں پھیر لوہا یا

روز الہیے ساؤیکولوں ہرگز جان نہ چھلے
 شہ کے پن لگے گل آسے جان اوہ پرچھیاں پھڑکے
 پوٹھ بنجالی دی اک جانیاں ابدے تھیں آئی
 جٹ نرینل پتر اوہلے تے آدن بھجے !
 منہ پرنے اوہ ڈگا آکے بوشن نہ رہ گئی کائی
 دھچہ جنم کن جتے نون پھڑکے اوہن لچایا
 جٹ نرے پند وچہ جا کے دتی پھیر دہائی
 پھیر جٹا تداڑھانہ بھجے جان میرے گھرایا
 جان اوہ لوبیوں باہر سویا پرچھی اک نے ماری
 ڈکے دو جالڑکا پھڑکے اوہناں مار موکایا
 میں سینہ نال لگا کے اوہنوں رو رو کران دہائی
 میں لڑکے نون سینے لاکے لگی چند بھیا نے
 لڑکا بھجن میریکولوں میں اوہ چھڈاں تاہیں
 اتھ پیر چاکے اوہناں مرچھیا تون دو تون
 آخر اوہناں لڑکا میتھوں زور دھگانے کھوپیا
 کہیں و ہندیان لڑکے تے و پڑیوچہ کوہائے
 میریاں اکھیں لگے ویرا جداوہ نقشہ آوے
 اچھا اسان خداوند کولوں ایتویں لکھائے
 تھ نہ رہ گئے نال جنہا تے برکی منہ وچہ پاوا
 موت منگاں میں مولا کولوں موت نہ میں آوے
 منگاں موت تے بے حیاتی ریدی بے پرواہی
 یا مولا بن ویا تے حیث میری زنگانی
 اس مائی نے گڈیا حالہ سالوں آکھ سنایا

کیوں نہ مائیے پھڑکے اوہنوں جھکے کپھری گئے
 اوہ ماری دا لگے بھجا جدر بھیا نے ڈر کے
 کھڑ گیا او تے مرد خدا و احوالہ کر افزائی
 خاوند میرے دی اوہ لاٹھی لکے سر وچہ وچہ
 دوجی لاٹھی نال شتایی اہتے پھیر و گائی
 دو جیاں دو نہہ نے خاوند میرا جانوں مار بھگایا
 تیلی ماریا پتر میرا ہو گئی جمع لو کائی
 وڈے پتر میرے تائیں مار آواز بولایا
 سینہ چیر دو مساد کر گئی ختم ہوئی گل سادی
 تریجا لڑکا چھہ سالوں و ابج میرے دل آیا
 ماں تسادی مڑی پہلوں دکھ نہ و ہندی کائی
 سکھاں آدروازہ توڑیا کر کے زور دھگانے
 جیوندی جانے دیواں لکیوں میں اس لڑکے تائیں
 پھر بھی چھاتی وینال لڑکا لائی رکھیا اولوں
 ظالم سکھاں لڑکا میرا وانگ قصایاں کوہیا
 میں عاجز مسکین تھی تون موت ابع نہ آئے
 قسم خداوی جھوٹہ نہ اکھاں سل کلیمے پاوے
 اکھیں و ہندیان و پڑے دیوچہ تے لعل کوہائے
 نہ کوئی سنگ نہ ساتھی میرا کسنوں حال سناووں
 خبرے بے خداوندینوں کپھڑے دکھ و کھاوے
 جہڑے لائق حیاتی دے سن موت اہنا تون آئی
 میں پاپن لعل گور نہ جھلے ایہ تقدیر ربانی
 وہ کہانی سنی نہ جائے نیر اکھیں وچہ آیا

کیمپ قصور سے آگے بیٹھی خلعت کی ہزاراں
 ڈھراہ کے دینا تو میں بتائی رب نے پھر دوبارہ
 دو نہر چوتہ روزاں اندر ایٹھے دو لکھ آدم آیا
 لوگ تمام شہر چڑے جا کے کرتے خرد شکاری
 درونک ایہ واقعہ سوائے وچہ بیان نہ آون
 چاروں دوستاں دی میں استوں کے گل سداں

نوں حکومت نوں شکوفے ویکھ بے دیاں کاراں
 اون مہاجر بند و ستاؤں کرتے شور پوکارا
 شہر قصور دیاں لوکا تے بھی کچھ کچھ بتایا
 ان پانی برتاؤن والا سلسلہ سو گیا جاری
 سننے والے دوست استھیں بہت بڑا گھبراون
 او دون بعد کپور تھلے و امیں کچھ حال ستاواں

کیوتر اور جال

سنو حقیقت جوں مہاجر دو لکھ ایٹھے آیا
 آپس اندر گلاں کتے بہ یہ درواں مارے
 جال کیوتر دی ایک بنلے دی درد کہسانی
 بار کمانہ واک بھائی واقعہ بہت پرانا
 اسوں کبیا اک کوآ بیٹھا اک دینتے بھائی
 گئے بڑھت جنگلے سوہنے سوہنی گھاس پیاری
 جاں اسں کلاں نے بیٹھیاں سویاں اگان دھیلن وگایا
 تو رمیا نے واک بندہ آئے واپو واپی
 تو برا اک تے رسی نوٹی ہتھ وچہ پگڑی آئے
 کیوں استدر شتابی آئے ٹریا ایہ چرواناں
 اسلے کولوں بڑا چو کناں سوکے رہنا چاہیے
 چوکس تے کے بگیا کوادیکہ رہیا اسوں تے
 دانے کچھ بھیر زمین تے اس نے جان پھایا
 ہل رسی واپھر کے بیٹھا جا بھاری تے اولے
 میں تان ایٹھے نہیں ہن پھسدا اپنا ندر لگاؤ

باغ اسٹیل کیٹی دیو چہ اوہناں ڈیرا لایا
 ایس طرح دینال سکھاتے ظالم کائے بھارے
 مینوں ایٹھے کرنی پے گئی اوہ بھی گل پرانی
 ایہ کہانی پوری کر کے پھیر میں لگے جاناں
 ویکھ پیا بسیار جنگلی بند و چار نہ کائی
 سرد ہوائے جھونکے آون جسے ابر بہاری
 ڈوٹیا آوندا آدمی اگوں آسندیں نظری آیا
 جال موٹھے تے سٹی اوہنے کیتی آئے واپی
 کوآ اپنے دلے اندہ ایہ دلیل دوڑا وے
 شاید ہووے اسے مینوں اندہ جال پھساناں
 ایہ شکاری معلوم ہووے متکوئی دھوکا کھائیے
 اونے چر فون جلد شکاری آگیا رکھدے تھلے
 سر رستی واپھر کے اوہنے کر مضبو ابھایا
 کوآ آکھے ایس شخص نے اینوں دانے ڈوہلے
 اینے چر فون قدرت ریدی ایسا رنگ دکھائے

رسی پھڑکے جھاڑی اوہلے لکھیا جلدوں شکاری
 ڈار کبوتران وی بک اوتھے اڑدی اڑدی آئی
 ویکھے جلدوں زمین بکھرے سان کبوتران دانے
 سمجھدار اک سبقت لگے اک کبوتران سے
 اک کبوتر لگے بڑھکے آسنوں عرض سنائی
 دانے پئے زمین تے بکھرے سانوں بھکھو ستایا
 ساڈی جان بچاؤن کارن روزی رب کھلاری
 ایس پرینوں معلوم ہر سے آپاں نہ پھس جائے
 ای نہ ہوتے جلدی ککے آپاں ہسے ہوئے
 کہن کبوتر ایہ گل ساکے کر لو تیں تسلی
 دانشمند کبوتر سوچے انہاں متانا ہیں
 چپ کر رہیا کبوتر وڈا بات نہ کیتی کوئی
 سب اکٹھے ہو کبوتر اتر آئے تھیلے
 دانے چکن لگے اکے نال شتابی رساے
 اک اک دودو دانے انہاں اجے نہ منہ چھپائے
 پھیر کھیا سردار انہاں تیلے ہن دسو جال بھائی
 کہن کبوتر ساڈی تیا میں پٹھی ساعت بھلا یا
 بکھنے ساڈی عقل نہ ہرگز دتی رہن بکھنے
 جلد بازی دامزہ اسانوں چکھنا پیاض روی
 ای برداشت کرنی پگی ہتھیں جوین سہیری
 اونے چھن جھاڑی اوہلیوں آیا بکل شکاری
 اوہن سردار کبوتر نے پھرا یہہ گل اکھ سنائی
 نا امید تیں نہ ہوو ریڈی رحمت ولوں

جھٹ کو پچھے پھیر ککے نے نظر اکانتوں ماری
 اڑویاں جانڈیاں جلدوں کبوتران نظر تھیلے دل پائی
 دلوچہ خوشی سنائی ڈا ہڈی وچھے بھیت نہ جانے
 اوہ سردار کبوتران وچوں نظر انداز سیارے
 لے سردار ساڈے دلوچہ بہت خوشی ایہ آئی
 حکم دیہوتے چکے بکے اپنے اکھ سنایا
 کہے سردار میں حکم دیون تیں کردا نہیں انکاری
 سوچ سمجھ کے آپاں تھوں اپنی جان بچائیے
 اٹھیاں تسلی ککے ایچہ ذرا کھلوئیے
 بکھارے ہوں اس سردار احان ساڈی جلی
 نہ ہن ککے نصیحت فائدہ ہرگز انہاں تیاں
 سمجھ کبوتر بیٹھے سانوں امر اجازت ہوئی
 ڈا ہڈی خوشی سنائی اوہناں دیکھیا دانیوں لے
 اوہ شکاری جھاڑی اوہلیوں کچھ رسی لوں مارے
 وچہ جال دے پھس کے ساکے کبوتران جھلے
 کاہلی وچہ نہ قابو آئے میں جو اکھیا سائی
 عقل بکھنے رہی نہ ساڈی تقدیر پھسایا
 اکھیں لے پردہ پے گیا قدرت نال ربانے
 اپنے اسلی خریدی ہتھیں ایہ مصیبت پوری
 ایہ نہیں ہرگز پاسے جانی سرے نگی بھڑی
 کل کبوتر پھڑکن لگے ترہنی جان پیاری
 جو ہونا سوہو گیا بھائیو فکر نہ کرناں کائی
 شانہ کوئی اٹھائیے فائدہ آپاں ایسے گلوں

ہے اک منٹ ہے بھی مہلت باستو اک میری
 شانہ جال اکھڑے اوپر زور نگاون پاہوں
 حوصلہ ہاریں کچھ نہیں بندایکے زور نگائے
 جلدوں کبوتران لکے سمجھنا اپنا زور لگایا
 جلدوں درختان نائوں لپے ہوئے کبوتر ساہی
 قتلوں غائب ہوئے کبوتر و ہندیا ہیشکاری
 جال میرا بھی لیکے اڈ گئے جا کے ہونہ بناواں
 کوا دیکھے تماشہ اتنا دلچسپ کسے حیرانی
 نال سلوک کبوتر و یکھاں لیکے جال اٹھا کے
 ایہ گل نشان دے وچ کوا جاندا مار اڈاری
 کافی درد نکل گئے جسد اود کبوتر بھائی
 کرے مرق کبوتر سارے اس کبوتر اگے
 اگے اسان نصیحت نہیں سی منی جو میں تساوی
 پھر بھی حکم تساوی آتے دیکے نکل کا یا
 ہن بھی آپاں قیدی سارے ویسے رب ربانی
 اگے اسان حماقت کسے ڈاہدا تھکے اٹھایا
 کسے سردار کبوتر اگوں کی کرینے تدبیراں
 مشکل بیت رانی سالوں سمیں نظری آسے
 کوئی ہمدردی دوست ساڈا سالوں ہر دو چاسی
 ذرا عمل رکھو بھائی ہرگز نہ گھبراؤ
 ہے اک دوست چو ہا میرا ایس جھگڑو چہ رہندا
 ایسوں تھوڑے فاصلے آتے ہے بل پاسد بھائی
 ایس مصیبت چھن سالوں بہ تان بہ کلاوے

آپاں زور لگائے لگے سارے کسے ویری
 موتے نکل موتوں چلیجے شاید اسکار لیا
 نہیں تان اود شکاری اوزد موت مصیبت پیا
 جال اکھیر زمینوں و تہاں اتلی طرف اٹھایا
 پھر اگاتھوں اٹھے اوتھوں رہیا نہ خطرہ کافی
 کہن لگا ایہ قدرت بیدی اوزر گئی دیہاری
 ہویا دس گھرانوں ٹریا دلچسپ کسے صلاحواں
 کسے اتفاق بڑی شے ہوندا مدد ساتھ ربانی
 جاوں کیوں کبوتر نکلن ایہ میں دیکھاں جا کے
 مگر کبوتران ہمارے جاندا دیکھن حالت ساری
 کوئی شکاری دانہ خطور رہیا اتہا تھوں کافی
 کوئی تجویز بتاؤ سالوں سارے اکھن لگے
 وچ مصیبت چھن گئے سارے بنگی مشکل ڈاہدی
 پھر شکاری دے اسن تھوں سالوں رب بچایا
 کوئی تجویز بتاؤ سالوں سمجھ کسے بھائی
 ہن کوئی سالوں سمجھ کسے جاوے حکم سنایا
 سالوں گھیر بنایا قیدی ویہ ملیاں تندیان
 انشاء اللہ آپ خداوند کوئی سر بندہ بناوے
 نال وسیلے اسلے ساڈی حل مشکل ہو جاسی
 میںوں فکر تو اٹھوں بیتا مشکوئی فکر لیاؤ
 اود کچھ مدد کسے لگا ساڈی اود کبوتر کھندا
 اوتھے اتہ پیا ہے چلکے ہے اود مل گیا ساہی
 ملے بانداوی پھر سالوں و دجی واری آسے

ہاں کچھ دور کبوتر پیچھے بل چوبے دا آیا
 لوہن موقعہ آگیا بھائی ایتھے آتو تھلے
 اوہ سردار کبوتر جا کے بل تے بہ گیا ساسی
 نظر غول، نظر غول کہنے لگا بل دیکول کھلوکے
 اپنا دوست پھسیا ہویا جمال اتنہ جد پایا
 چوہا کہ کبوتر بھائی ایہ کی بن گیا تینوں
 سمجھدار ہے تیرے جیتے آن پھسے وجہ پھاسی
 بول جواب کہ ترو دیندا پھیر چوبے دے تائیں
 کہے کبوتر ایہ گل چوہی ساسی دنیا کندی
 میں تے جلیجے لیا سی خطرہ بھی میں گل سنائی
 اوہ بیتاب لکھ کھوں سن سارے چھلن گے دانے
 جہ میں اکلا رہوں پھلندہ تا بھی بے وفائی
 پھیر بھی شکر تدا وا کرے رملی جمال اٹھایا
 بچ کے اوس شکاری کولوں کول تیرے بن آئے
 چوہا کہے کبوتر تائیں ہرگز نہ گھبراؤ
 ابھی نکالاں پھنڈے وچیں بہتی دیر نہ لادوں
 چیتے دی پھیر کے کبوتر بھلا شکر ادائی
 سندو حقیقت اس تیریں لگے آکھ سادان بہتی
 جھٹ کبوتر چوہے تائیں ایہ گل آکھ سنائی
 تینوں پہلے میرے ساتھی گل رہائی پاویں
 چوہے نے پرواہ نہ کیتی نہ کوئی گل دوسرائی
 چوہے آکھیا بیشک بھائی ایہ توں حق لوایا
 میں جو اپنا چارہ کرنا صرف بدولت تیری

چیل اک میدان پیاسی نظر نہاندی آیا
 شاید دوست بل پے سائوں پھیر کھلے اس گلے
 چوہے دوست لوں اوہ جا کے کہن لگا گل کائی
 چوہا دوست نکلیا باہر بڑا جوکتا ہو کے
 کہن لگا ایہ کی گل بھائی کس نے جمال پھسیا
 کوہن مصیبت یو پھ پھسیوں کہ سائل میں
 ہو کسید اکھاں ٹھکاناں سن توں میرے بھائی
 جان تقدیر کے تے آئے بانڈیاں رت قضائیں
 کے وجہ بھی نہ مل سکے ہونی سب کے رہندی
 ایہ پیر میرے ساتھیوں میری گل نہ منی کائی
 اوتے روک نصیحت میری کہہ پھرا پھل پھلے
 ارکان میں نالی اتھانے تھوہی کیت آکھائی
 چوہے اوس شکاری دے تھیں سائوں رب پچایا
 شاید نال وسیلے تیرے سائوں رب پچائے
 جو ہو یا سو ہو گیا پچھے ہن نہ فکر لیاؤ
 انشا اللہ دو گھڑیاں وچ پکڑ آزاد کرادوں
 نال راہی تیرے کول آئے جان پیارے بھائی
 کئی گروہ جل دی چوبے شروع شتابی کیتی
 اے دوست توں میرے فونے کریں خیال کجہ کائی
 تاکہ ایہ کوئی میرے آئے نہ اعتراض لیاؤن
 کئی گروہ کبوتر دی اُس ساری طاقت مائی
 واقعہ کہن بیجا سی تیرا جو توں آکھ سنایا
 تینوں سب توں پہلاں کدھال ایہ ہر مرضی تیری

جان سے نال جہان تمامی سن توں دوست یار
 پھیر کبوتر چوہے تائیں ایہ گل آکھ ستانی
 سب توں پہلے فرض میری تے انہا ندی نگہانی
 بنے خود فرض بنناں میں آئے میں نالار صدوا
 اگر چھو ندیاں مینوں پہلے کوئی تھکا دھڑا
 چے میں ایندیں رہ گیا پھسیا پوتوں کر سچ جارا
 ایہ گل سن دوست دی چوہا بہت خوشی وچہ آیا
 دیکھ و قادیاری سب آسدی بڑی تعریف سائے
 سب تھیں چچے دوست اپنا چوہے پھیر چھڈایا
 پھیر کبوتر زھت لے کے بندے سب روانہ
 اوہ کرا جو اوس جنگل تھیں حالادیکھن آیا
 تھال سمیت کبوتر آئے جیکوں مارا ڈابھی
 ایہ کبوتر سارے کیوں جالوں لہون رہائی
 چوہے سبوں کبوتران تائیں بکڑا آزاد کرایا
 جویں کبوتر کر شکر یہ ساہن پچھانوں دھائے
 کسے نکسے وقت چے مینوں بنے مصیبت بھاری
 میں بھی اسدا بیلی بنکے اپنا وقت تنگواراں
 ایسے دوست دی ہر جیلے لوڑ ضرورت رہندی
 میں بھی دوستی کرنا پیداکول چوہے جاکے
 ایہ گل سوچ سمجھ کے کواڈ درختوں آسیا
 نال جلیسی چوہے تائیں مارا آواز بولا
 ہے کی نام تمہارا بھائی چوہا جلد پچھانے
 نام پتہ بعد دسیا کتے آسنوں بول زبانی

اسکارن میں تیرا پہاوں کردیناں چھٹکارا
 میں سردار کبوتران آئے توں سن میرے بھائی
 اسکارن میں آکھیا تینوں حق میرا یہ جانی
 ایہ بھائی میں اپنے سر تے کیوں اعتراض لیاواں
 دم لینے دی لپے ضرورت پھیر کی کیتا جائے
 توں آکھینکا جلدی کراں پھسیا یار پیارا
 کہن لگا میں دوست تیرا عالی حوصلہ پایا
 اک اک کسے کل کبوتر اوس آزاد کرائے
 گل کبوتران اوس چوہے دا جانڈیاں شکر ادا یا
 چوہا اپنے بل وچہ جاکے کسے آرام ٹکاناں
 کیوں کبوتر جالوں نکلن مگر انہا نیسے دھایا
 کوا مگر انہا نیسے آیا دیکھن حالت ساری
 ایسے کارن مگر انہا نیسے لگا کسے دھائی
 ٹکیاں گرہ شتابی کسے بہتانہ چر لایا
 ایہ سب حالادیکھیا کتے دل وچہ متا پکائے
 چوہا کسے ضروری آسے میری مدد گاری
 میں بھی نال چوہے جاکے بھائی چاراپاواں
 بناں وسیلے کم نہ کوئی ساری دینا کہندی
 میں بھی ایتھہ کراں ٹکاناں چوہا یار بنکے
 بل چوہے لگے آسے آسے قدم جھایا
 چوہا بل سے اتند بیٹھا ایہ گل آکھ سناوے
 کوا بول زبانون گلں ایہ جواب سناوے
 نال تیرے اک کم ضروری مینوں یار پچھانی

بڑا دانا اودہ چوہا ایسی بڑی تجربہ کاری
 چوہا آکھے تیرا میرا کیا تعلق بھائی
 کون سے حال کبوتران والا آکھ سنایا سارا
 پھر اتفاق اٹھے جیکر اودہ بھی ذکر سنایا
 مرنہوں موت لیل نچ جانانا ایسٹر حنل بھائی
 دیکھ تیری ہمدردی ایہ میں دلوں خیال اٹھاواں
 دوستی تیری دامن سبھان خواہش مند بھلیا
 چوہا آکھے تیرا میرا انگ بے نہ کائی
 ایہ خیال نکال جے توں ایہ گل بندی ناہیں
 یار تیرا میں بن نہیں سکدا نہ کراہیوں چارہ
 تیسے قدیمی دشمن ساڈے توڑوں یکے بھائی
 کونسا کھیا سن بھئی دوست نہ کراہیڈ بزاری
 نہ دل توڑ میرا توں بھائی ایہ تیری مہربانی
 میں محبت تیری اتلہ خوب طرح پھس چکا
 میں ہمدردی تیری اتے دوست بننا چاہواں
 چوہا بولے توں بن کالواں نہ کرحیلہ سازی
 مگر فری میرے بلے نہ کمری جان کھلاویں
 میں شکار تیرا ہوں کالواں توں شکاری میرا
 ہرگز تیرا دوست پنکے میں نہ دھوک کھالواں
 چھپے کھاندیاں کالوں تاج ویکھیا میں کئی داری
 نہیں توں باز چکدنی والا قعدہ سنیاں بھائی
 کونے آکھ سنایا انوں منیوں خبر نہ کوئی
 چہے آکھیا بہ جلا تھے گل سناواں تینوں

اودہ پیا سچے کوامیرا وڈا دشمن بھاری
 تیری میری آپس اتلہ ملاقات نہ کائی
 پھسے جدوں اس بھاری اند میں اتھے سان مارا
 صحتی سلامت پنکے نکلے اتھوں تیکر آیا
 ایہ تیری ہمدردی چوہا منیوں نظری آئی
 جہا تک ہووے نال تیرے میں دلی محبت پاداں
 اپناں دونوں بلی بنے بے دل چاہے تیرا
 خام خیال تیرے دل اتلہ نہ کرحیلہ بھائی
 کیوں مجبور کریں پیمانوں ناحق میرے تیاں
 اک پانی اک تقاں تے رلکے کیوں کرن گزارا
 تیرے تیل نہ ہرگز میری نسبت ملدی کائی
 میں وچو تیری خدمت آکے ادوں عرض گزار کی
 دیکھ منیوں ازما کے کھنر نہ دل گھت جیرانی
 نہ دھتکار منیوں ورا توں ایسب جھگڑا اڈکا
 کریں قبول میری ایہ خدمت ایہ میں عرض سناواں
 تینوں یار بناواں کیکر چت نہ میرا راضی
 میں نہیوں تیرا دوست بننا نہ کوئی چارہ پاریں
 میں کیوں ایوں دھوکا کھاواں بلی پنکے تیرا
 تیرے جیاں فریبیاں تائیں کیوں میں یار بناواں
 توں خطرے توں خالی کالوں منیوں جان پیاری
 دھوکے دیوچہ آکے اپنے کیوں جان گوانی
 باز چکدنی والی اودہ گل جبے کیوں ہوئی
 واقعہ سچی ایہ گل وے اول آخر منیوں

ایک پہاڑ سے دامن اندر ہے چکوری پہاڑی
 نال خوشی سے نعرے لگے اپنا دل پہاڑی
 بانگی چال چکوری دی جد دیکھے باز نکا ہوں
 آکھے باز چکوری تائیں تیری چال نیاری
 جسم باز چکوری فیلے دل اپنے لوں لایا
 باز ارادہ دلوچہ کر کے پاس چکوری جائے
 اے چکوری دل میریوں بہت بڑی توں بھاویں
 باز جلدوں نہ تیک پہنچ کے لوہوں عرض گداری
 باز کیہا میں دوستی کارن پاس تھامے آیا
 میری دوستی کے کوئی فائدہ جلد اٹھاویں
 بے چکوری تیری میری نسبت ملدی نہیں
 میرا تیرا جوڑ نہ ملدا میری نسل علیحدہ
 آگ بارود دکھوں رہ سکدے اکھاں تیرا دوئیوں
 میں نہوشا کیوں پیا کرتا تینوں خبر نہ کوئی
 میں شکار کمن لئی تیرا دگ نہ لاواں تینوں
 نہ بیکار پنچہ کوئی میرا نہ طاقت مکروری
 ایسے بانگیوں چالوں تیراں میرے دلوں ہو گیا
 میں خوش طبع تیری نال اپنے دلوں نہ لجاواں
 نال میرے جد پھر دیں دیکھن شکرہ لگے شکاری
 بے چکوری تیری گل سچی جو توں آکھ سنائی
 کسے موقع آتے کوئی تھوں جیکر ظالمی ہوئے
 باز کیہا معشوق پیاری ایہ کی بات سنائی
 بڑی بات ہے دوست کو لوں سنبھری ہو جائے

لنگ مشکدینال ہمیشہ رہندی بہندی سیاری
 لنگن پھر پھر داود ہر باز قدرتی آیا
 اوہ تان اس تے عاشق ہو یا حکم جو ہیں دوگا ہوں
 دل میرے لپچہ کے لنگا نہ تیری شکل پیاری
 دوستی پیدا کھنے خاطر باز خیال دوڑایا
 اوب ادالوں حاضر ہو کے ایہ گل آکھ سناوے
 میری نال ہے شادی کر لیں بیٹھی چین آواویں
 اوہ دراز پتھر دی اندر جا کے چھپی و چاری
 توں کس کارن دس چکوری تھوں کچھ چھپایا
 نال احسان مندی امیر سرتے بوجھ اٹھاویں
 تیرے کو لوں فیض نہ میںوں جاہ تمل لڑیا جائیں
 دوستی نال لنگا کے تیرے میںوں بے کی فائدہ
 باز جواب سناون لنگا نال شتابی او توں
 ایسے میرے دل سے اندر چلے من دی ہوئی
 مگر فریب بناون دی کوئی نہیں ضرورہ میںوں
 جھپٹا مار کے میں کر سکنا ہر دم سینہ زوری
 ایسے غرض لئی تیرے لگے آن سوالی ہو یا
 ہو چکوری غرض نہ میںوں ایہ میں عرض سناوں
 میرے ڈرتھیں دیکھ نہ سکن ڈروے شکل تمہاری
 ایسے خوف تیرے تھیں میری جن لبوں پر آئی
 ایہ چکوری و چاری کدھر جانوں نہ ہتھ دہوئے
 بڑی محبت اٹھی ہوندی تینوں خبر نہ کائی
 پھر بھی دوست دوست آتے نا لڑتھیں لیاوے

پھیر چکوری ایہہ گل آکھی کے کے دے آئے
 مگر باز نے کئی دلیلاں پیش گذاریاں باکے
 کوئی جواب نہ دے سکی اوہ سخت دلیلاں آگے
 نکل وراڑ پہاڑی وچوں جلد چکوری آئے
 سو حقیقت اوہ چکاہ نی باز جلدوں گھر آئی
 اک ہفتے توں کچھ لگ پیا باز متھے وٹ پاو
 آن طبیعت وگڑی اسدی ڈھونڈے کوئی بہانہ
 جے چکوری کے گل کوئی نفرت باز لیا دے
 باز کے میں کس گستاخیوں انہوں مار مکاوا
 لگی کون چکوری وچاراں بڑی میر نیاں ہوئی
 اپنی بیوتونی آئے بہت بڑی پھٹا دے
 باز تائیں خوش رکھن والی کوشش کرے پھاری
 لکن باز بڑا جھنجھلا کے ایہ گل آکھ سناوے
 میں وچہ دھپ کے رطریاں اتھے توں بھیجی وچے
 اوہ کہندی سرتاج بہادر جیونکر حکم سناوے
 رات حضور فرق کی ہوئے دھپ کیا یا سناوے
 لے بد بخت میری گل ٹوکیں شرم نہ آئے تینوں
 باز چکوری پکڑ کے اوٹھے جالیں مار موکائی
 ایہ چوہے نے کہتے تائیں وسی عجیب کہانی
 میں چکوری وانگوں کائواں کیوں جان گواواں
 کو آکھے دانشندا میرا عذر نہ کائی
 تیرے مار دین وچہ میرا سور کے کچہ ناہیں
 جیکر تینوں زندہ رکھے اللہ خالق سائیں

فرق محبت دیوچہ آئے کئی پیار وگتے
 اطمینان تسلی دتی سو سو قساں کھا کے
 نال کو سنگی دے سنگ دیکھو ہون تدرتی لگے
 نال خوشی دے باز اکا بر اپنے نال لیجاوے
 اک دو روز خوشی دے اوٹھے ہنسی وچہ لنگھائی
 ہر گل توں گستاخی سمجھے لگ پئے رخصتے آون
 چار دنائے اندا اسدا چلیاٹٹیرا نہ
 کیوں مارویاں میں اسنوں جیلہ پیا لکھاوے
 ڈھونڈے کوئی بہانہ ایسا جمدار اندر لیاواں
 باز مار یگانوں جلدی ڈھونڈ بہانہ کوئی
 بنیاں جاندا لاگو باز بن کوئی پیش نہ جاوے
 ایسپرہ کچھ فائدہ ہو یا کوشش کیتی بھاری
 سن توں بیوقوف چکوری تینوں شرم نہ آوے
 ایہ گستاخی سیر کولوں ہر گز جری نہ چائے
 ایس وقت تے رات چائنی غور ذرا فرماوے
 ایہ گل سنے کے باز بہادر غصہ بہت لیاواں
 دس شتابی ایسے ویلے کی سمجھیں توں تینوں
 چیر پھاڑ کے کھا گیا اوہنوں دیر نلاوے کائی
 توں بھی میرا دوس طر حداسیگا دوست جانی
 میں کیوں جانی دشمن تائیں دوست یار بناواں
 جواکھیں توں پئی آکھیں دلدی رکھ صفائی
 کب تک ٹھوک ڈکیگی میری کھاواں تندھائیں
 بہت اسانوں فائیکے پنجن جھوٹے ابدیوچہ ناہیں

میں بیوٹن مسافرین کے کول تو سڈو ریا
 میں کریں محروم نہ ہرگز دوستی و لون بھائی
 ذاتی کوئی عداوت ناہیں ہرگز تیری میری
 اتے کدورت دل میری وہ ہرگز نہیں کائی
 چوہا کہن لگا بھی کالواں کرتا میں توں مجھری
 میرے دل کے وچوں ہرگز نہیں ازیشہ جاندا
 دشمن بھالتوں عہد پیمانے کھادے قسم سزارا
 جے اعتماد کراں میں تہیے ایہو فیض اٹھاواں
 کوا آکھے جو توں کیتا شتر سوارا شارا
 شتر سواروی کی گل کیتی مینوں سمجھ نہ آئی
 چوہے اکھیانے بھی کالواں میں اوہ گل سناواں
 سن بھی کالواں ٹریا جانے شتر سوار سپاہی
 سانڈنی اتے اوہ سپاہی خوشیوں چڑھیانے
 کالاناگ جھاڑی وچ گھیریا سنوں نظر آئی
 شتر سوارا میرے اتے بھی کچھ کریم کماویں
 اے بہادر شتر سوارا کر کچھ میں نال چارا
 شتر سوار نہ ایہ گل سمجھی نہ ایہ بات پچانی
 ایہ مثال پرائی اُسے دلہہ یاد نہ آئی
 تمیوں نہ تر بوز بنیدا بھالتوں لیجاوے کے
 کوڑے کھو نہ مٹے ہوون لکھ مناں گنپائے
 مودر کون کی شدہ نصیوت پتھر لول کی پالا
 پت مپانڈے مت نہ بند خطا اہانتوں کھائے
 ایہ مثال نہ جانے ہرگز شتر سوار و چارا

نا امید کیے مینوں توں چا ڈور مٹایا
 میں کوئی مکر فریب تمہیں کردا نال تیر بن کائی
 کرا اعتبار میری گل اتے نہ کرایڈ دلیری
 میرے دل دی تیرے دلنوں معلم ہوگ صفائی
 قسم خدا دی میرے دلہو نہیں تلی پوری
 ویر پرانا کدے کلا میں اپنا رنگ دکھاندا
 پھر بھی نہ اعتبار لیایے کی جانے کوئی ساراں
 شتر سوار دلوانگوں میں بھی آخر مارا جاواں
 مینوں اسدی کچھ نہ آئے حال سناے سارا
 مینوں آساوا او سارا آکھ سناناں بھائی
 شتر سوار سپاہی دا میں حال لکھ کھاداں
 جھل لول آگ کینے ایسی چاک پاسبیوں لائی
 اک جھاڑی توں آگ چو فیروں کے لائو لاورے
 جوں برابرے اوہ آیا سپے آکھ سنایا
 گھیریا آگ چو فیروں مینوں زبے نام چھداویں
 مینوں جلد پچائے ایہوں بہت کر کے یارا
 سپے نال بھلا نہ کیئے ایہ بہ دشمن ذاتی
 پرہہ پچاں تان اندر دیوے جو میں لکھان لوکائی
 وید حکیم سیانے سچے چارے کر کر تھکے
 بد اصلا توں اصل نہ تھکے گوشے بہ گھمپائے
 لکھ سالون کسل لول لائے انت کالیدا کالا
 بناویں پھر کے چلیاں نال پکے دودھ پیائے
 رتدلی نال سپے لول لگا اوہ پچاویں یارا

تو برا نیزے دینا اس نے ٹنگ کے اگان بڑا یا
 شتر سوار جلدوں اس سپ توں گوں باہر لیا ندا
 جان تیری میں کن بجائی جاہ تل جتول جاناں
 سپ کا ٹھی سے ٹہرنے آئے ہو بیٹھا سی بھائی
 جاہ بھی سپا جتول جاناں تینوں کلا بیا گوں
 سپ کے میں جانا کتھے سن بھی شتر سوار
 تینوں تے میں ادنٹ تیر تون جلاک ٹنگ لاواں
 شتر سوار حیرانی کر کے ایہ گل آکھ سنائی
 اگ وچہ ٹر کے تل مر جانڈوں اوہ یادوں لھلاویں
 گھریا ہویا اگوچہ سپیں توں تینوں آن بچایا
 ایہ نیکی دا بدلہ مینوں خوب پوچا وں لگوں
 سپ نے اکھیا شتر سوار اویر نہ لاویں مینوں
 واقعہ شتر سوار ایٹھے توں احسان کسایا
 میں جد تیرا ذاتی دشمن توں کیوں نیکی کیتی
 اس نیکی دا ایہو بدلہ بلتا تیرے تائیں
 نال بداندے نیکی کرنی ایہو ہی پھل پائے
 غلطی کسے کے توں تائیں توں باہر کلا بیا
 اس کا دن میں کٹیاں باجوں جان نہ ویساں تینوں
 شتر سوار کہیا بھی ستا عورت فدا فرما دیں
 کسے مذہب کے اندر ہرگز ایہ نہیں جائز بھائی
 شتر سوار بہتر اسپ توں ہر لمے سمجھایا
 سپ نے اکھیا شتر سوار گل اخیر بھائی
 بے نیکی دے عوض بدی توں چھوٹیاں کسے دیریں

سپ تو بے وچہ آکے بیٹھا آئے پھان بھایا
 شکر خدا دامن آپنچا ایہ گل آکھ سنا ندا
 تو بے وچوں سپ نکل کے کھڑا ہویا جودا نا
 شتر سوار حیرانی دیناں ایہ گل آکھ سنائی
 ہن کا ٹھی سے ٹہرنے آئے کس کا دن آنگوں
 توں نہ جانے میں تسا ڈا ڈا دشمن بھال
 اونوں چہ میں شتر سوار اکیہڑے پائے جاواں
 نیکی کیتی واپھل مینوں ایہ توں دینا میں بھائی
 مینوں ڈنگ چلا وں لگا ہرگز شرم نکھایا
 اٹا مینوں مارن بدلے بے توں نہیں چھو لایا
 نیزے دیناں تو برا ٹنگ کے تینوں کلا بیا گوں
 میں تاں بیان کدی نہ دیواں ڈنگ کرا نکا تینوں
 ایویں توں بے متوجہ آئے مینوں پکڑ بچایا
 اس نیکی دے بدلے مینوں کرنی ہی بدیتی
 تینوں تے اس اوٹھ تیر تینوں دیواں سخت مزاج
 لہ مزاجو تیر تیا میں ایٹھے وتی جاوے
 میں کیوں غلطی کہاں تیریناں سپ نے آکھ سنایا
 توں کیوں لگی اگ دیوچوں پھڑکے کلا بیا لیا
 نیکی کیتیاں بدی کریں توں الٹی رسم نہ پادیں
 نیکی کر دیاں بدیاں لئے ایہ کس لکھیا سپی
 لے پر سپ نہ باز خیالوں کے طریقے آیا
 میں زمانے سازی کرتا لے لے کتوں گواہی
 سپ نے اکھیا میں پھر ہرگز کچھ نہ آکھاں تینوں

دو لوں ٹپے پھیرا گانوں لئے کتنی گامی
 سنے اکھیا شتر سوارا بھینس کو لوں کچھ لپے
 شتر سوارا بھینس لوں جا کے سارا حال سنایا
 سنکے گل بھینس نے کہا اسوچہ شک کائی
 میں ثبوت دیاں اس گلدا بیتیا حال سناواں
 ہر اک سالے پیچ پیچی میں دیندی رہی بھائی
 پیچ پیچ کے دودھ گھیو میرا کنبہ اپنا پالے
 مینوں نہ دے سکے ہرگز پھر اوہ دانہ پانی
 ایس جگلدے اندھ چپکے میں پی کران گذارا
 کہن لگا میں گل لجا کے دیساں متی قصایا
 ہور ثبوت کیا میں دیواں استوں آتے جھائی
 سنے اکھیا شتر سوارا ہن دس میر تائیں
 پہلوں اٹھ تیرنوں کٹان میں کٹان تینوں
 شتر سوار کہا بھی ستیا جلدی نہ کر بھائی
 کم از کم توں اک گواہ تے ہور لیوے میٹھو
 سپ کہا بھی چنگا شخصہا ہور گواہ کوئی ہا د
 سنے اکھیا رکھ میری دا استوں گل سنایے
 شتر سوار میری لوں جا کے ساری گل سنائی
 حال حوالہ سن کے سارا میری آکھ سنایا
 میں ثبوت دیاں اس گلدا اچھوٹہ نہ اسوچہ کائی
 پہلوں بیر میرتوں لاہون مارن اماں فٹے
 پیٹے سوچن ایس لکڑ دا ایہ کچھ بنے بنے
 ٹکی لکڑ میرے اتوں بالن لاه بناون

بھینس جنگو چہ چر دی پھر دی نظر انہا نتوں کی
 جو کچھ کہنے فیصلہ ہونے فکران چہ نہ پنے
 ایس طرح میں سپ لوں پھڑکے آگوں باہر کڈایا
 ایہ دستور موافق بدلہ آدھیاں لی ساسی
 میں مالک کے گھر دے اندر خوشیوں وقت لنگھیا
 دودھ گھیو ولوں میں سیاں گھر کتی بے پروای
 جہ میں بڈھی ہو گئی اصلوں مینوں گھروں نکالے
 پٹھہ یزد پار نہ سکے پاواں ڈکھ نمائی
 سیاں میر گل دیکھیا مینوں ہن پیالا وچارا
 نیکی کر کے اسلے کولوں میں نہیں بدیاں پائی
 شتر سوار جھوٹا اس گلوں سپدی آچھائی
 اگاں ثبوت لین دی ہرگز لوڑ ضرورت ناہیں
 ہن کوئی بہتی دیر نہ لاویں ایہ مین کچھان تینوں
 اک گواہ دے آتے ہرگز فیصلہ کرے نہ کائی
 پھرتوں بیشک ماریں مینوں میں نہیں بھجراتیھوں
 بے اوہ دوٹ میر حق دیسی پھرتاں ماریا جاوے
 اپنے کولوں فیصلہ آپاں ایسے وقت کرایے
 ایس طرح میں تانگ اس نال ہے نیکی جان کسائی
 اوہنے بھی اس گلدا اوتھے پھر ثبوت پوچھایا
 میں کھلوتی رستے آتے جد کوئی ننگھے راہی
 نالے میری چھالوں بیٹھن نالے ٹہنیاں کٹے
 کسے دیہا لے لکڑا لیکے میر ٹا ہن اداوے
 ہرہاں شاخان توڑ میرتوں بکریا توں ہاون

دو گواہ بن گزے بھائی سپے آکھ سٹایا
 کٹ کھاواں بن تینوں شخصیا ویر نہ لاواں کائی
 اک گواہ ہو گزیر لین دے فیصلہ جلدہ بیڑیاں
 اونے چرٹوں لوٹری کڈیوں کول انہانے آئی
 شتر سوار قدرہ آسے پیش گزلیا ساری
 تو براتیرے دینال ٹنگے کے ہنوں میں چو پایا
 لوٹری آکھے میر تیا میں ایہ اعتبار نہ آسے
 پھولے تو بے دیو چایڈا ناٹک کدی نہیں پیندا
 پہلوں ہنوں تو بے دیو چو پیکے سب دکھائے
 یائے میں نیوں سے نہیں سڈی ہرگز تیر تیا میں
 سپے آکھیا ایہ کی مشکل بنے یقین دلاواں
 جا ڈریا سپ تو بے اندر کیتی ایہ چترائی
 تو بے دامنہ بند کر چھیتی ہن کیوں دیر لگاویں
 شتر سوار شتابی آسدا منہ بند کر داسا ہی
 بند بند چو دی ہو گیا سپ انکلی جان تھامیں
 حکمت لوٹری دی توں پچیا شتر سوار وچا پارا
 چو بے آکھیا بے بھئی کالواں ایہ حالت سی بھائی
 کال نے آکھیا سن بھئی جو بسیار تجربے کارا
 بہت بھروسہ میں تیریتے دکھاں پار پیاسے
 میں رفاقت تیری آتے ہاں مشتاق نما ناں
 مینوں قسم بے میں آج تیرا نہ دوست بڑاواں
 میں تیرے اس بل سے آتے دیوان جان پار تیا
 چو بے آکھیا چنگا بھائی میں دوست بنجاواں

کیوں نہ تینوں ایس نیکی دا جاوے مزہ چکھایا
 شتر سوار اکوں پھر سپ لوں ایہ گل آکھ سٹائی
 دور دراز کہانیاں اکوں پھر بیشک چھیریاں
 جھاڑی اوپے کھڑے آسے حالت سنی سٹائی
 ایس طرح حال اکوچہ مٹردیاں ابدی جان بچائی
 ایس طرح نال میں استا میں اکوں باہر لیا یا
 تو بے دیو چو سپ نہیں پوندا جھوٹے مینوں سپے
 شتر سوار اگل تیری لوں کیہڑا سپیاں کیندا
 پھر تساو فیصلہ کوئی ایسے کینا جاوے
 جد تک سپاں تو بے اندر دیکھ لوں میں نا میں
 ایسے تو بے دے میں اندر ڈکھنے دکھاواں
 شتر سوار تیا میں پھر لوٹری ایہ گل آکھ سٹائی
 ایسے نادر موقعہ وچوں کیوں نہ فیض اٹھاویں
 پچھیا نال زمین سے پھر کے جلن تو برنیوں بھائی
 ربدالکھ کرے شکرانہ مار موڈی دیتا میں
 ایہ چو بے نے کان دیتا میں حال سنایا سارا
 شتر سوار آتے جو دتی سو میں آکھ سٹائی
 واقوہ ایہ توں پچا خانہ آکھ سٹایا سارا
 باہر توں کتوں نہ بلے تیں چو بے دوست بھائی
 میں بھی بنکے دوست تیرا ایسے کراں دکھانا
 ان تے پانی منہ اپنے وچہ میں نہ ہرگز پاواں
 ولدی حالت کوئے ہر دم ان سٹائی ساری
 دکھ آید لکے نہ تینوں ہن میں جھڑک سٹاواں

معلم ہو گئی تیرے دل دی مینوں یار صفائی
 ہوں چہ رہی انشا اللہ دوستی تیری میری
 بل دیو چوں پیر چہ نے منہ نکالیا ساہی
 کان نے اکھیا کیوں باہر توں تشریف لیا دیں
 چہے اکھیا کے قسم دار پیا اندیشہ ناہیں
 اگر بارہری تیری کانوں رہی ہے دشمن میری
 قوم میری داہی ہے خاصہ سن توں میر بھائی
 اک دا دشمن سب دا دشمن آستوں کھیا جاوے
 اطمینان تسلی کر کے چوٹا باہر آیا
 ویر بڑی تک گھاں باتاں اوتھے ہندیاں پیا
 کان نے اک دینھے کیتا دوجے روز بسیرا
 ایس طرح نال رہندیاں بہندیل تہ بہتہ ہائی
 لے سیلہ پوشا میں تینوں ایہ گل آکھ سداواں
 تیرے بال پکے توں تیرا آخر دل ترساوے
 توں دس تیری ہے کی مرضی جو میں اکھیا تیل
 سر متھے تے مناں کہناں جو میں تیں فرماؤ
 نہیں اماندہ دانہ پانی ایس جگہ تے بھائی
 آمدورفت زیادہ ایتھے آدمیاں ندی رہندی
 میرا وطن نہایت ہر جا دانہ پانی
 خورد و نوش لئی ہر چیزیں انت شمار نہ آوے
 سچا دوست بھی اک کچھوار بنداجان اتھیاں
 جیتوں میرے آکھے لگیں آپاں اوتھے جاوے
 نال لطف وے زندگی گڈے خطہ خوف نہ کائی

توں میں پہلی بنگے پورے نہ کر خطرہ کائی
 ہوگ محبت ایڈوں لگے استوں ہور دھیر کا
 ایہر رکیا باہر آؤ توں کوئے عرض شنائی
 آپاں بنگے دوست پورے خوف کدے توں کھاویں
 ایہر اک گل بہت ضروری کچھاں تیر تیاں
 پھرتاں مینوں حاصل ہوئی اکو دوستی تیری
 اکدا دوست سب دا دوست نہ کر خطرہ کائی
 چوہے اکھیا چنگا بھوائی چین ولینوں لکھے
 نال خوشی گل بلدے دونوں سب کچھ دونوں بھالیا
 دونوں کرن بسیرا اوتھے جلدیں تکالہ پیاں
 روز مرہ اوہ رہندے دونوں ننگھے وقت جھکرا
 چہے اکدن کوئے تائیں ایہ گل آکھ سنائی
 ایہ میں اپنے ولکے اندہ ڈوا فکر لبیاواں
 بال بچہ سب تیرا بھائی ایتھے آندا جاوے
 کوئے اکھیا سن بھی مینوں سب گل معلم پیا
 ایہ جگہ نہیں دلکش ایسی ایہ خیال لیاؤ
 خطرہیں خالی نہیں ایہ جاہگ کوئے گل سنائی
 فرحت بخش ہوا نہیں بلدی خوشبو نظر زینت
 سبزہ زار چو فریے دسد اکثر ت نال کچھانی
 بھید بھاؤ دا گوشت واہ وا اوتھے لطف دیکھا
 بڑی امن وہی جاہگ اوتھے ہرگز خطرہ ناہیں
 تے دوست سلسل اوتھے اپنا وقت ننگھے
 نال آرام لچھاں تینوں ہے توں آکھیں بھائی

چو ہے اکھیا ایہ بھی ہرگز وطن قدیم نہ میرا
 میں اک خاص ضرورت بلے ایس جگہ تے آیا
 وطن تیرا تے دست تیرا میں سنیاں جد بھائی
 میں بھی وطن اپنے دی تینوں کھکے بات سنا
 کان نے اکھیا ایہ گل من کے میوں کیتا راضی
 باغ باغ ہو یا دل میرا ایہ گل منکے تیری
 کوشش کرساں رستے اتلہ نہ تکلیف پوچھا
 چو ہے اکھیا کونے تائیں کیے سفرتیاری
 کان نے اپنی گردن آتے چو پا پکڑا اٹھایا

خاص میری دلچسپی کوئی نہیں جو میں اللہ تیرا
 عزم ہو گیا ایس جگہ تے اے کے وقت لنگھیا
 دل پیا کروا اتھے چلے دیر نہ لائے کائی
 لے پر پھیر کے دن آتے ہاں تاریناں پانڈا
 ہن میں تینوں وطن پوچھا واں کیرے حید سازی
 آپاں سفرتیاری کیے من نصیحت میری
 نال آسانی سفرتیاری تینوں طے کروا واں
 پیچھے وطن پرانے آپاں نال خدا دی یاری
 بیچ وچ آسدی پوٹل پھری ایہ سر بند بنایا

نوٹ :- باقی دا بیان ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور
 کوں کتاب درد کہانی منگوا کے پڑھو۔ جہڑی بڑی درد ناک تے دلچسپ
 کتاب اے۔

مولوی عمر دین نے درد کہانی دا بیان اودھ دھکاروں ختم کیتا۔ لوکاں
 کہیا مولوی جی اگے پھیر کی ہو یا۔ مولوی عمر دین نے جواب دتا ایہ بیان
 میگاتے بڑا سوادی اے پر لٹاں بڑا اے۔ ایس واسطے تسی ساری گل پڑھن
 واسطے کتاب درد کہانی، ملک بشیر احمد دی چھی ہوئی منگوا لوؤ۔ اک بندے
 نے، کھیا مولوی جی لاہور کیرا جاوے تے کیرا لیا اے۔ مولوی صاحب نے
 جواب دتا اک خط ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور دے ناں لکھو
 تے جس پتے تے کتاب منگوانا چاہو منگوا لوؤ۔ پر اپنا ناں تے پورا پتہ صحیح تے
 خوشخط لکھو۔ کتاب تہاں گھر بیٹھیاں ای مل جائے گی۔

پھر ساریاں نے کہیا اچھا مولوی جی۔ ہن شام پن والی اے تے گلابی تھری
 دیر لٹن روہڑی دے اسٹیشن تے بیچ جائے گی۔ شاموں پہلے پہلے اک
 بیان ہو سنا دیو۔ مولوی عمر دین نے کہیا اچھا بھئی سنو! ہن میں

تہاؤں ملک بشیر احمد دی چھی ہوئی کتاب لاشاں دے ڈھیر دی تھوڑی
جھی گل سناویاں۔ لوستنوا!

مسلمانانہ دی شہادت تڑکیا نڈا کھوہ وچ چھالاس مارنا

جو کجھ حالت گذری اتھے وچہ بیان لیاہاں
ہندو ساہوکار زیادہ روپڑا نڈا ساہی
مسلمانانہ تے حملے ہندے دیکھے لوکاں عام
ٹالے لڑاکیاں چک لیاے سکھ سن کائی
غنڈے تے بد معاش تمامی کٹھے ہوکے آئے
ہندواں سکھانڈا سی اتھے آخر پل بھارا
مسلمانانہ توں چھریاں چا تو جلدی جین سٹلیاں
کوئی تو ہاؤں نہیں بکاوٹ بیشک پھر کے ڈوہا
مسلمانانہ دی کرن تلاشی دیر نہ لاؤن کائی
مگروں سکھ گئے جدا اتھے برے ارادے دہلے
روپڑا ویچہ آگے سارے دیکھے خاص عوامی
آہتاں مسلمانانہ اتالی کیتی بہت بُری بدکاری
دو جی سکھ آبادی ساری نو سو سکھ بھیسائی
مسلمانانہ آکھیا سکھو ایہ گل کہ نہ چنگی
بھیس گائیں بیل چوپائے دیئے اسیں تو ہاؤں
نام خدا دے ساڈے آئے ایہ احسن کسار
جان دیوار نہ اکو بے نوزم کہ پوچھئے کائی
کہے تو ہاڈے اسیں سکھی نوں کیکر لایے مہناں
پھر زراعت کھیتی والیاں سکھانڈا بھیسائی

دی پڑ کھڑ تو گھانواں داسیں لیکھے وال سناویا
سکھ عطا کہ بہت زیادہ اوس جگہ تے بھائی
اوس علاقے مسلمانانہ دیں بہت بھیس قتل
مالہ گیا تمامی اتھے لٹن مارن بھائی
کچھ روپڑا دے ہندو اوہناں اپنے ساتھ لایے
مسلمانانہ دی گھٹ آبادی روپڑا نڈا یارا
ماہ اگست ستاراں دے دن اتھے تاراں آہاں
ہمسوگ بناؤن جوگا ہرگز چا تو چھڈو
دن چڑھدے نوں پلساں آکے سخت پابندی لائی
مسلمانانہ توں مال حقارت دیکھن ہندو سارے
کھڑ کرائی وچوں نکل مسلم لوک تمامی
پنڈا تو گھانواں والی تگڑا سکھ آبادی ساہی
وچہ تو گھانواں مسلم بھیس ساڈھے بن سو بھائی
آہتاں مسلمانانہ اتھوں آکے بہت پوچھائی تنگی
پنڈوں نکل تو ہاڈوں جانیے ہو کہو کی سناویا
جان دیو پھر ساڈے تیاہیں کیوں تکلیف پوچھاؤ
آخراپاں دیکھے اتھے ساری عمر تنگ بھائی
سکھاں آکھیا اسل تو ہاؤں جان نہ ہرگزینا
بھیس گائیں مسلمانانہ تے بھیس کن پھریاں

مسلمانانے جان بیلے کیتی جدوں تیاری
 ساتھ تن مسلماناندا ایسی آدم سارا
 گوردوائے وچ سکھ تھامی آن اکٹھے ہوئے
 سکھ کسے نے مول نہ کہتا جیکر مانیتے تھیں
 پیشی ویلے کٹھ سکھاندا کے ہویا بھارا
 پتہ لگا پھر مسلمانوں اج سکھاتے پینیں
 سوٹے ڈکڑا انہاندیکول ہور نہ چیزاں کافی
 چوکیدار ہنسی اس پنڈا اک جانان پروال
 پتہ لگا بھی اج سکھاتے ہے کہ کرنا کارا
 جو کرنا ہے کر لو بھائی اپنا چہارہ جوئی
 اپنے مارن بیلے انہاں قسماں بین اٹھایاں
 مسلمانانے اکھیا اتھے واہ نہ چلدی کافی
 مسلمانانے وچ تو گھانواں اک مکان تکایا
 دیگر ویلا ہو گیا اتوں ویکہ بھٹہ دا بھانا
 تیویاں انہاں اک کوٹھے وچ کر کے وکھ بیایاں
 لکڑ سوٹا اٹاں گئے مسلمانانے جوڑے
 مسلمانانے شاہاں ویلے جیوں نمازاں پڑھیاں
 پتہ لگا پھر مسلمان بھی اک تھاں کٹھے ہوئے
 گوردو گرتھ دیان کھا قسماں ہوئے سکھ روانہ
 چوکیدار جانے توں جا کے سکھاں آن بلایا
 چوکیدار جانے توں سکھاں اکو گن بھائی
 کوئی صلاحیں نہیں سرور اپنے آکھ سنایا
 پھر سکھاتے مسلمانانوں ایہ گل آکھ سنائی

ہود زیادہ چا مل چڑھ گئی ساری قوم کھاری
 پنج سو سکھ نکلیاں پنڈوں جتھانے کے بھارا
 گھاں کر کے بے ساڈیتوں مسلمان نہ موئے
 پاکستانے جان نہ ویئے زندے ایس کدائیں
 گوردوائے وچ آدم آیا لکل سکھاندا سارا
 انہاں ساتھوں اگلا پھلا ہے اج بدل لیناں
 نہ اسلئے نہ برچھی لکوا مسلمانوں کول بھائی
 اپنے آن سکھاندا ڈھا جڑیا گھالا مالا
 اپنے جا کے مسلمانانوں حال سنایا سارا
 قوم سکھانندی کل اکٹھی گوردوائے ہوئی
 اسلئے گولیاں بھی کچھ انہاں جیتو تھیں منگواں
 پینساں ساڈی گل نہ سننی دشمن کل خدائی
 موچی تیلی شیخ جو لاپسیا اتھے کل بلایا
 مسلمانانے اک مکانے لایا آن لکھانا
 بندے پیر صحن وچالے ربدیاں بے پرواہیاں
 مسلمان ہی سکھاننوالوں اصلوں بالکل تھوڑے
 اسیویلے آن سکھانداں فوراً فوجاں چڑھیاں
 برچھے تے کرپاناں لیکے جان سکھ آٹھ کھلویے
 بجلی وانگوں پئے لشکارن برچھے تے کرپاناں
 اوہ تاں پاگل بھلا گیا پہلوں باہر نکلے آیا
 کی صلاحیں کسے اتھے جڑے بیٹھے بھائی
 تائیں اکتے برچھا ایسے سینوں پار ننگھایا
 بوا کھوڑو بوا کھوڑو سارے دین دوہائی

مسلمانانے آکھیا بوہا ساں نہیں کھولنا بھائی
 خطرہ جان ہٹا دیوانگے جدوں اسیں تنگہ آئے
 سکھاں بانسی پوڑیاں لیکے چار چوہیرے لایا
 مسلمانانے ڈانگیاں دینال اسطرح پھٹکایا
 باہر فگے جو زخمی ہوکے کر دے حال دہائی
 ڈھونہی کندہ شروع چا کیتی پھر سکھانے یاد
 پھر بھی مسلمانانے اگوں اپنے وٹے مایے
 پھر اہناتے تیل مٹی دا بوہے تے چھنکایا
 گھنے پچھوں بوہا مڑکے کوٹھا ڈھیر پھانسی
 مسلمانانے بلدیاں بلدیاں کڑیاں جتھ اٹھایاں
 ادھی رات ہوئی سی پوری ایویں کرویان بھائی
 دور کھاو کے پھر سکھانے گولیاں سان چلایا
 گولیاں آگے مسلمانانہ دی واہ نہ چلے کانی
 جس کوٹھے وچ بڈھیاں ہسین تانے بال ایلنے
 پیپا تیل مٹی والیکے آتے پلٹیا بھائی
 تیویاں نکل کوٹھے وچوں باہر شتابیایاں
 پھر سکھانے غلبہ پاکے مسلمانانوں پھڑپھڑایا
 گولیاں دینال مسلمانانہ بنے مرے ستانی
 بندے پنتی مسلمانانہ سکھاں پھر پھڑپھڑاے
 ہکھن لگے مسلمانانوں ہن دسوکھاں بھائی
 کیہڑی موت تو ہانوں مار پتے سالوں آکے ستاؤ
 جیکوں ادھ آکے گا آکے ادویں دیو سزائیں
 جتھیدار نے ایہ گل آکھی پتی بت سناواں

سالوں خطرہ جان تو ہاتھوں پھی گل ستانی
 نال غصے دے سکھاں اگوں بول جواب ستانے
 دو تہہ دو تہہ جنیاں چٹھکے آتے نظر آتے دینا
 وچہ حویلی ڈیک تہا نتوں دوزخ وچ پھوپھایا
 ایہ کی کیتا مسلمانانے آکے دھم چھائی
 مسلمانانے پھر بھی اوتھے خوب لکھیا چارا
 اندر داخل ہون نہ دتے مسلمانانے سارے
 لکے تیلی پھر اہناتے ناہو خوب چھایا
 بوہے فیلے قوم سکھانہ دی تنگن بدلے آئی
 اہناتے دینال گل سکھانہ دیاں سنگتوں دور بھجایا
 سکھاں اپنے والی سادی واہ تمامی لائی
 نقصان اہناتے کیتا ربدیاں بے پردہ ہسین
 کافی بندے زخمی ہوئے گولیاں دینال بھائی
 ادھی چھت سکھانے پٹی کر کے زور دھکائے
 پھر کوٹھے نوں بے ایماناں ہک شتابی لائی
 جد کوٹھے نوں تیل پلٹ کے سکھاں اٹھ لایاں
 مسلمانانہ اٹک اہناتے نال دس نشان تک لڑیا
 یاراں سکھ اہناتے مالے کمرے کے سخت لڑائی
 وچھے روگے بڈھیاں پکے یا کجے بندے مالے
 کیوں کیتی نال اسافے ڈٹکے تسان لڑائی
 اکنے آکھیا جتھے دارتوں جلدی نال منگواؤ
 جتھیدار نوں سدیا تدا دیر لگاؤ تھے ناہیں
 پھلایا لکھا دولوں دھارنہ اچھو چکھتے سناواں

مسلمانوں جتھدار نے یہ گلہ گلہ ستانی
 حکم گورد و اجیڑا کوئی مذہب اسٹے آئے
 سکھاں آکھیا مسلمانوں جیکر زندگی چاہو
 ہتھ پھڑو کر پاناں آکے تیں میں سب بھائی
 سکھانتا میں مسلمانتے یہ گلہ آکھی یارا
 بیشک قتل کرو چا سالوں ساڈا عذر نہ کائی
 موتوں خوف مسلمانوں ہرگز ناہیں آئے
 اس زندگی توں لکھاں جھے سالوں موت چنکیریا
 اسل تو ہاڑے کو لوں سکھو امرت چھکنا ناہیں
 موت اڈیکان لگیاں سالوں آسن جین دی ٹا ہی
 موتوں ڈکے اسان نہ ہرگز اپنا مذہب گواناں
 جیکر مرے دین اپنے تے موت شہادت پائے
 جو کرنا ہے کرو سالوں دیر دلونی کائی
 یہ گلہ سنکے سکھانتا میں ڈا ہڈا غصہ چڑھیا
 پھیر زانیاں کو لوں اہناں جبرائے کھوے
 مسلمان تے آکھیا پہلوں سالوں پھڑکے مارو
 ایہ معصوم ایانے پنے نہ کوئی کم گویا
 سکھاں آکھیا گوردو گو بند سنگ دا ایہ دیر پانا
 پنے مار اہنا تے سکھاں پھرایہ متا پکا یا
 سکھاں آکھیا رہن نہیں دینا بشر اہنا نہ کائی
 وجے بنے بلھیاں تائیں فوراً ماریا جاوے
 وچ حویلی دے کھوہ ہسی وڈا گانجری بھائی
 نیکو کاریں لڑکیاں کھن من کی چاہہ کرے

پنے موتوں پنا ہوئے امرت چھکے بھائی
 گل گناہ معافی اہنوں قتل نہ کیتا جاوے
 امرت چھکو کپھسے پالو ہانا سبکہ سجاو
 رہ سکھے ہے ایس جگتے تند و چار نہ کائی
 زندگی بدلے کیوں چھڈیے اپنا دین پیارا
 اپنے دین اندر مر جائے کرے شکر ادائی
 بیشک پھڑکے ایسے ویلے سالوں ماریا چاویے
 کرو شہید اسٹے تائیں میں کیوں لاؤ دیری
 جو کرنا ہے کرو سالوں کیوں تے کرو ملاحیں
 ایس ضروری پھیا لڑا نگوں ان پھسے پو بھائی
 سے برسوں بے زندگی رہے اور ک لوں مر جانا
 مر کے مدد اہیاتی پونی کیوں پے حت ڈولایے
 یا مددہ یا چھٹو سالوں گل کرو اک وائی
 بے ایماناں سکھاتے پھرایہ طریقہ پھڑیا
 ٹنگ کے اہناں بر چھیاں آتے وانگ قصاں کھے
 پھیانے نہ ایوں پھڑکے ناحق خون گزارو
 اہنا توں کیوں ناحق جاندا پھڑکے مار سکایا
 کیوں نہ لیا تو ہاتھوں جائے کر کے زور دھکا نا
 ہن کی نال اہنا تے جاوے یہ سلوک کسایا
 لوجواناں لڑکیاں رہ جان لور جنہاندی آبی
 لڑکیاں پھڑکے پاسے کر لو سکھاں تے پکائے
 کسے زمانے وگدا سی اوہ جانے کل لو کائی
 پیدیا تے کی ہتھ اوتان کھوہ وچو ٹیکے رہے

لاکیاں اکھن عزت اپنی غیراں کنوں لہیائے
 اگر بچائی اپنی عصمت دنیا آتوں بھیناں
 کافر تھے بے ہمتیں آکے آپاں دکھ اٹھایا
 اس جاگ مایے سکھاں ساٹھے مل پو بھائی
 نوجواناں لاکیاں آکے کھوہ وچ چھاللاں مان
 چالیاں نوجواناں لاکیاں گم گم چھاللاں لایاں
 سکھ میرانی دل وچ کرے ایڈی دیکھ دلیری
 کہ مویاں کچھ پانی آتے زندیاں حسین تریاں
 رہندی حالت اک لاکہ وی مڑکے پھیرناواں
 پینتی بندے پھر کے جیڑے سان سکھانے تائے
 یاتے پھر کے ماد سالوں یاتے ویہو رہائی
 ہمیں شہادت پاؤں بندے دلوں بجالوں باغی
 اک چہرے آتے دو سکھ مڑکے جھینڈا رنے گھلے
 مسلماناں ندیں آکے آہناں مڑکے گردنوں لاسیاں
 بوکھرا بندے بڈھیاں مڑکے نلے ہال ایانے
 پنجست رہ گئے بڈھ مڑکے بابے آٹھ نو بڈھ مڑیاں یا
 صرف ستاراں بڈھیاں بندے چکے بو تھوں آئے
 سی اک اوتھوں چکے آئی عاجز بڈھ مڑی مانی
 پوتے پتر نوہاں تے خاوند اوتھے سب مروانے
 اوہنے آکھیا پوتی میری نوجوان کواری
 چالیاں کر دیاں کھوہ وچ جاگے چھاللاں ماریاں ساہی
 مڑکے لاشاں جہاں کر دیاں میں پانی آتے تریاں
 جتھ پھڑا کھاں میں پوتی واہ ڈگ کھوہ وچ دھئے

اسدینالوں بہتر سالوں ڈاب کھوہے مڑ جائے
 سنتوں چنگی ایہ گل سالوں بھاساں کی لیتاں
 اس جیون توں مرن چکا لڑکیاں کاکہ سنایا
 جیہکے آپن ہے کی لیناں ایہ صلاح پکائی
 لا الہ الا اللہ مونیوں بول پکا من
 کھوہے آٹھ ڈگ کے آہناں اجل شہادتیں لایاں
 چالیاں جاگے چھاللاں ماریاں کھوہ وچ لے ویری
 دس ہنساں وچ سسکیاں لیکے اوہ بھی آخر مریاں
 پہلوں حالت دوجیا ندی میں وچ بیان لیللاں
 مشکان ہنکے تے سچے اوہ پنے کرے ہائے
 ساٹھ تے تلوار تو ہاڈی کیوں نہیں چلدی بھائی
 دین پکے وچ لیجائے سالوں آپ خداوند قاضی
 چنڈ کے ٹوٹے پھیا نوالے ہمتیں پکڑ لچلے
 دینتیاں مسلماناں تے اوتھے اجل شہادتاں پایاں
 دن چڑھنے نوں پوہ کھسپا کسکے زور دھگگنے
 راتوں رات سکھانے پھر کے کیتیاں میں منایا
 جہاں آکے پاکستانے سالوں حل سٹنے
 بسے کیا ستا ہراں دینال میں بھی چکے آئی
 ہوس کلی نوں قدرت ربی پاکستان لیتے
 روک رہی میں پھر کے جد اس چھال کھوہے وچ پوتی
 پوتی میری وچ آہنا لے کھوہ وچ چھال لگائی
 کربل کربل کھوہ وچ ہوئی مٹل جان نہ کریاں
 لکراں مار کھنڈ حل نل آپاں اجل پیالے پیے

امیر میری کہندیاں اپنے چھال کھوے وچہ باری
 تھان نہ لیے ڈہن جوگی اند کھوے سے کانی
 پوتری میری کھوے سے اندھی اکین الایا
 آرنی مٹتے آرنی مٹتے ہن کی دیراں لایاں
 ہائے لائے شالا میرے جوگا کھوے وچہ پیا پیا
 یارب مایاں کھوے وچہ دگیاں میں موت نہ آوے
 جے توں میرا خالق سچا نہ کر موت دریدھی
 کافراں سکھاندا نہ مولا میں تھہ لگاویں
 اپنی عصمت کا دن جد میں چھال کھوے وچہ باری
 انتظار میں کرنی ہاں بیٹھی پاس موت نہ آوے
 پھیر سکھانے آکے کھوے وچہ جدم نظر وگانی
 لڑکی شکل حسین ڈھلی جدم کھوے وچہ آئے یا
 لے لیا کے لئی اوہنے کھوے سے وچہ وگانی
 یارب خاتمہ کرے میرا کافر نہ ہتھ لائے
 پڑھے پوش خداوند کے جلدی کرے میں
 کافراں تھوں میری مولا عصمت نہ لٹاویں
 شرم حیا دا برقعہ لیکے چھال کھوے وچہ باری
 پوتری اپنی دی اوہ مائی سالن گل سناوے
 لے توں پھڑکے جداوہ کافر آرن لگا تھلے
 پوتری میری ہتھانہ نیال لاشاں پر ہاں مٹایا
 ایہ گل آکھے درد فراقوں جگہ دیوہ کجہ بھیناں
 لاشاں پر ہاں مٹکے لڑکی جاں کجہ بھیناں
 جد لڑکی سنے پانی دیوہ اپنا سیس چھپایا

آتے کڑیاں سے اوہ جا پئی سو حقیقت ساری
 آتے لاشاں سے اوہ ڈگی چند بھیا نے ساری
 آہلے اک لفظ نے میرے چھیک کیجے پایا
 ویر بھراواں تھیوں پہلے کوں شہادتاں مایاں
 جسوچہ اجل شہادت پاواں سوئے ختم کہانی
 تیری بے پرواہی میں ڈاہلے دکھ دکھائے
 اوگنہاری دنیا آتے نہ کوئی میرے جیڈھی
 جان میری توں قبض کرن لئی سوزا میل پارچاویں
 پھر کیوں موت نہ دیوں میں دل خالق باری
 اس لڑکی دجال حوالہ مائی آکھ سناوے
 پوتری میری جلدوں ہناتوں زندہ نظری آئی
 کہن لگا میں گڈھاں ہنوں کر کے اپنا چارہ
 روکے لڑکی رب اپنے توں ایہ فریاد سنائی
 لڑکی اپنے رب کے توں دور عرض سناکے
 شرم رکھیں توں یارب سایاں کل توفیق تینوں
 جسم میر توں کسے کافر دانہ توں ہتھ لٹاویں
 عشرے دن عذر کرانگی جے توں شرم اتاری
 ایہ سنکے اس لڑکی دی زیر اکھیں وچہ آئے
 مائی آکھے میں پی دیکھاں پوتری اپنی فے
 آکھن لگی شرم رکھیں میریاں یارب سایاں
 میں بھی سنگ تو ہائے رلناں ہن کی جیو کے لینا
 زوروں پانی دیوہ اپنے گردن پھیر چھپائی
 لاشاں توں ملگیاں اولوں نکل روح سدھایا

ایطرح دا واقعہ سالوں تک سنایا مائی | حالانکہ اس لڑکی دا اولوں چٹھے تعالیٰ
جدوں مولوی عمر دین نے ملک بشیر احمد دی چھی ہوئی کتاب

”لائشاں وے ڈھیر“

دی ایہہ گل مکائی تے اہدوں تھوڑی دیر بعد گڈی دوسری پہنچ گئی۔ مولوی
عمر دین نے کیا اج دی مجلس ختم ہوئی۔ آرام کرو تے ہن کل کراچی پہنچ
کے تہالوں مکے مسائل تے دین اسلام دیاں گلاں سناواں گے۔

مولوی عمر دین کراچی پہنچ گیا

جدوں حاجیاں دی گڈی کراچی پہنچ گئی تے ساریاں حاجیاں نے اپنا اپنا
سامان سنبھالیاتے گلاں توں اترے۔ قلی سامان اٹھا کے سٹیشن توں باہر
اٹے تے پھر حاجیاں نے سواریاں کراچی تے ”عاجی مسافر خانے“ وچ پہنچ گئے
نہاتے دھو تے، کپڑے بدلے، کچھ کھا داپیتا، تھوڑی دیر آرام کیتا پھر کراچی دی
سیر نوں نکل گئے، بند روڈ دیکھی، کیماری پیچھے منوسے گئے، کلفٹن دی سیر کیتی
تے رات نوں اپنے ٹکائے تے واپس آگئے تے پھر حاجیاں دی مجلس لگ
پئی ساریاں حاجیاں نے مولوی عمر دین نوں فرمائش پائی۔ یار عمر دینا ہن
کچھ سناتے رہنق لا۔

مولوی عمر دین نے کیا تو بھی آج میں تہالوں ملک بشیر احمد دی چھی
ہوئی کتاب ”رات دی گل“ وچوں تھوڑا جیہا بیان سناؤناں اں۔ سنو

قصہ دوسرے قلندر کا

باپ میرے مینوں بابی جمدیاں پڑھنے پایا
چند دنالوچ میں پھر ہو یا حافظ خاص قرانوں
ہر فن اندہ آکے ہمیں گڈیاں چڑھیاں

پھر قلندر دوسرے اٹھ کے اپنا حل سنایا
بڑا زمین تے شائق علم اس میں دلوز کمالوں
پھر تفسیر حدیثاں پڑھیاں نظماں شراب پڑھیاں

کاتبی خوشنویسی میری ایتھوں تیکر آہی
 لیکن میری قسمت نے کہ ایسا لیکھ لکھایا
 میں بہراہ کہ یکے تحفے ہو یا جلد روانہ
 میر سلطان ہندوی طرفے جدم ٹریا سائی
 رتے وچ پنجاہ تزا قان سالوں گھیر لپاسی
 آراہ تزا قان اسانے ڈالھے غالب آئے
 میں بھی زخمی ہو یا مڑ کے چلیا بچ میدا نوں
 پھر بھی بدحواسی میں نہ دل اپنے وچ پائی
 میری بے کسی تے جیانی خود ذرا سرامانا
 نالے زخمی نالے بھکانا لے تھکیا سائی
 اک عینہ ای طرح میں پورا سفر اٹھایا
 سبزہ زار شہرے پاسے بسین باغ بہیرے
 کپڑے پھٹے تے ننگے پاؤں جا پاں حال فقیراں
 آخر میں اک دزدی کولوں جاکے حال بچھایا
 دھوکے نال شہنشاہ تینوں اوتھوں ہے بلوایا
 خبردار ایہ پتہ نہ اپنا ہراک اگے کہنا
 اک حجرہ اس دزدی میں رہتے لی فرمایا
 حد میں اوتھے تھکے ٹٹے دو تین روز گذارے
 بے پیشہ کوئی آوند تینوں دزدی جوں کلاویں
 کئی کم سے میں اپنے آخر ایہہ فرمایا
 چاہنگیا اک بنا کے دتا اس شخص نے میں
 امر ذلیل قبولیا اوہ میں کارن سخت نادہی
 قصہ کوتاہ لکڑیاں میں کئی دن تیکر ڈھویاں

علم ہیئت تے ہند پڑھ کے خوب ترقی پائی
 ہند شہنشاہ اکدن میںوں اپنے پاس بلوایا
 خادم نال میر چند بسین دساں کی افسانہ
 دس گھوڑے اسبابوں لکھے تحفے کارن بھائی
 آٹھ بھیرا ہو یا ساڈا اڑنا جنگ پیاسی
 نوکر چاکر میرے پھڑکے اہناں مار موکائے
 دم ٹٹ گھوڑا راہ وچ مر یا نکلیا تیر کھنوں
 پھر میں اوتھوں پیل ٹریا قدرت نال الہی
 تھکاٹھا پنڈیا ندا میں بھکھوں در در بھانا
 اک پہاڑے جا کے ستا پیش نہ جا کے کائی
 منزل منزل میں لے کے اک شہر وچ آیا
 ہتھ اٹل خواب میرا سی نہ کچھ پلے میرے
 لے جیانی میں دواں کے لے میریاں تقدیراں
 دزدی حال حوالہ سنکے ایہ میںوں فرمایا
 باپ تیریا دشمن وڈا توں کوئی پتہ نہ پایا
 بدسلوکی کیے شہنشاہ بچکے استوں رہنا
 اسے مانند میں پھر جا کے اپنا وقت لکھایا
 پھراہ دزدی بچھن لگا توں سن پار پیارے
 ای طرح توں بلا بسکے کیکر وقت لکھاویں
 لکڑیاں جن جنگل وچوں اپنے آکے سنایا
 اک کوہاڑی تے اک ایہ کھلے دیں تینوں
 لکڑا ہار یا ندیناں ٹریا سنن حقیقت ساری
 چند دنالوچ دو تین مہراں جمع میریکوں ہویاں

اگدن غالب امر جاری میں جنگلوں آیا
 اک دخت آتوں میں کٹیا نال کو ہڑی سائی
 ماری سٹ کو ہڑی میری لوجے تے کڈا سے
 مٹی جلدوں ہٹائی پاسے پھر نکلی اک باری
 نے کو ہڑی باری تھانی نگر گیا میں اندر
 پیل پائے سوئیے ایسے بڑا مکان شاناز
 شاہی محل اندر میں جا کے جلدوں دھیلن اٹھایا
 نال خوشی سے ہکے بی بی ایہ گل اک سنائی
 ٹنڈا ساہ بھر کے پھر بی بی چم چم کر کے روئی
 آدم زاد بندہ میں اب تک نہیں اس تھانے پایا
 میں فریفتہ ہو یا آتے صوت ویکھ لاثانی
 میں اک جاو کر دے قبضے بہت چراتوں آئی
 میرے باب بیتیے وینال بیسی عقد پڑھایا
 خوفناک میں سچے ڈاڈھی سخت یہ ہوشی پائی
 دس دن بچوں اگدن اوہ جن میری کول گڈا سے
 میرے پاس اگر توں رہنا جیکہ شخص چاہوں
 میں منظور کیتی گل ابدی نہ کوئی عند لیا یا
 توں پوشاک پہنا کے مینوں آسند بٹھایا
 بعد ضیافت پھر اوہ بی بی کٹھہ شراب لیا یی
 پھر میں پاکھیا اس بی بی نوں توں کیوں قیدین ہوئی
 عدت آکھے شائز سے باہر کوں میں جاواں
 نو دن توں رہیا کر اتھے دوسوں دن پاویں
 اوہ طلسم ہے جن دا اتھے جد میں ہتھ لگاواں

رسی لک کو ہڑی موٹھے دہر کے جلدوں لیا یا
 پھیرنگا میں تنا کٹا دن پٹ زیں کجہ بھائی
 پھر میں پاسے کیتی مٹی کیجہ نظری آیا
 اس بادی دالو لاما کے نظر جلدوں میں باری
 عالیشان مکان دسیندا مینوں پکا مند
 جد میں ایسے اندر پہنچا بد لیا ہود زمانہ
 اک حسین عورت نے مینوں مار آواز بولایا
 شکر کراں میں آدم زائے مینوں شکل دکھائی
 پنجی سالانندی میں شمعہ ایسے قیدین ہوئی
 شکر کراں میں توں آج آکے دید جمال دکھایا
 پھر اس عورت میرے لگے کیتی گل زبانی
 تھر س شہنشاہ دی میں بھی چھوٹی لڑکی سائی
 اک جاو کر جن شتالی مینوں آٹھلایا
 اتھے جن لیا یا مینوں کر کے قید رکھائی
 ہے چھتھ دن ہو گیا اتھوں چھ دن رہو کنڈے
 پنج دن تیکر میری کولوں خوب سائش پاویں
 نال خوشی سے عدت مینوں وجہ حمام نہوایا
 نال ایسے پھر لکے بیٹھا نالے کھانا کھایا
 پیسے آپ تے نالے مینوں اپنے بچ پیائی
 چل ہوا دنیا دی لیے نہ کر خطرہ کوئی
 جس جن مینوں قیدین کیتا خوف ابد تیرن کھاواں
 اگدن جا کے باہر گزاریں نو دن مڑ کے آویں
 ایسے وقت ہووے جن حاضر ایہ میں کھتاواں

میں پھر آکھیا اس بی بی توں آون دین جن تائیں
 جامدی لت طلسم تائیں توڑ دتا میں پھر کے
 اگے شعلے نکلے وچوں پھر تاریکی چھائی
 میں پھر نکلیا ساں اوتھوں کمرے اپنا چارا
 اس بی بی توں بچپن لگا جن برہنہ بھائی
 اوندیں ہویاں غلطی تھیں بہت بری گل پائی
 جن لے حال پچھایا سارا جاں بی بی توں جانی
 بی بی آکھے کیف شرابوں جام جہوں میں پیتا
 جن کہے توں جھوٹے سناوین بڈھے بدکھے
 بی بی آکھے شاید کو ہاڑی ساتھ تیرے ہو آئی
 جن بی بی توں مارن لگا بی بی تھے پوکا راں
 میں پھر لکڑیاں کجے لیکے شہر گراں ول آیا
 دو دن توں نہ آکے ڈریوں میں پیا کران وچاراں
 اپنی بو تو فیتے میں بہت بڑا پھتتا یا
 اوہ کو ہاڑی رسی میری اک بڈھڑالے آوے
 ہے معلوم کو ہاڑی رسی ایہ کس دی ہے بھائی
 ایہ سٹیکے میں کہن لگا رہی نہ ہوش رکاتے
 مینوں جن پچھایاں آکے دھرتیوں پگڑا اٹھایا
 بڑا بلند لہا کے مینوں طرف اسماناں بھائی
 خون آلود رہیں تے بی بی درد کنوں پی روئے
 کہن لگا آہ یار تیرا میں پٹر کے دیکھ لیا ندا
 جن کہے توں ایس شخص توں دیکھیا ہے یا ناہیں
 جن نے پھر شہزادی تائیں سی تلوار پھڑائی

مار دیاں پھر جانوں اُنسوں دیر لگاواں ناہیں
 ڈولے کھاوے محل پیا اوہ لاٹ نکالے پھر کے
 بی بی آکھے ہن تے شمنصا تیری شامت آئی
 اونے چرفوں مین برہنہ آکے کہے پوکا را
 کس کارن ایہ طلسم ٹٹا دسیں گل کیانی
 رسی اتے کو ہاڑی رہ گئی میری اوتھے سائی
 اہنے اگوں گل سنائی ہوکے بڑی سنائی
 پھر لگاتے طلسم ٹٹا میں خیال نہ کیتا
 رسی اتے کہاڑی ایٹھے رکھی کس کنا لے
 مینوں پھر نہیں اس گل دی کیا معاملہ سنائی
 میر پیلے اس بی بی نے جن توں کھا دیاں ماراں
 اس درزی نے میرے کولوں حال تمام پچھایا
 میں کیہڑے دا ڈھونڈاں جا کے نہ کوئی مینوں ساراں
 قدرت ربدی جاں جن دجا خیریں بڈھڑا یا
 لکڑیاں کولوں آکے اوہ پیا حال پچھائے
 رستے وچوں میرے تائیں ایہ بھائیو متھ آئی
 اوہ جن ہسی اوتھوں والا اوہ گل میری جانے
 ول اسمان شتابی مینوں سی اوہ لیکے دھایا
 پھر اس بی بی دیکول لیکیا دیر نہ لاوے کائی
 مڑکے جن برہنہ آکے حاضر پاس کھلوے
 مارہنوں تلوار پگڑ کے جن برہنہ آہندا
 کہے شہزادی میں نہ ہرگز دیکھیا سیتائیں
 سرکٹ ہتھیں ایس بندیدا اہنے گل سنائی

یگناہ توں قتل کراں میں ناحق دیاں سزاؤں
 ہن توں تیتھوں نکی نہیں سکدی میں گنہگاروں
 اوہ آ تلوار شتابی میرے ہتھ پھڑائی
 میں پھر آکھیا جن دیتا میں تلوار پھڑاویں
 نال میرے کر جو کج کرنا پھر میں گل سنانی
 کسکے قتل مینوں توں بیشک اپنی جان بچا میں
 اوہ وچاری وداں ماری رحلت پاگئی اولویں
 مار جناں ہن مینوں چھیتی کیوں اتنا چر لایا
 ہر طرح حال تیریتا میں دیوان سخت سزائیں
 کی جناور بنا چاہوں تیتھوں میں پکھاواں
 جن بہاؤ جیکر مینوں دیویں بخش دلائی
 بھلا کر یکی اول آخر تیتھے وات ربانی
 رب جزا دیوہکا آخر ایسے گلہ می تینوں
 شکر گزار تیرا میں ہرواں کر شکر یہ بھارا
 جیکر کوئی گل چگی ہوسی تو میں خلاصی پاویں

شہزادی نے آکھیا اپنی میں وچر طاقت تہیں
 ثابت کراں گناہ تیر لویچ تیرے اس انکاروں
 پھر اس جن نے میر تیا میں ایہ گل آکھ سنانی
 اس بی بی واکت ہر اٹھکے ہرگز ویر نہ لاویں
 ناحق قتل کراں کیوں مینوں لوڑ نہ کالی
 مینوں پھر شہزادی کبندی توں نہ ویر لگائیں
 آخر جن نے شہزادی سے ہتھ کے چا دو نوں
 حالت دیکھ بی بی دی مینوں بخش اتے بخش آیا
 جن کہیا میں تیریتا میں ہرگز ماہاں نا میں
 تینوں اک جناور بنا کے ایسے وقت اداواں
 لٹے پر پھر اس جن فل میں ایہ گل آکھ سنانی
 رہن دیویں جے میرے اتے ایہ صورت انسانی
 شکر گزار ہواں گا تیرا کریں معاف جے مینوں
 جویں مسعود حاسد نال کیتا توں بھی کوہی بار
 جن کہیا مسعود حاسد دا مینوں ذکر سناویں

قصہ حاسد اور مسعود کا

کو کو کو ل مکان امہا نکتے دروازے آہ
 کہے مسعود میرا ہمسایہ پچھا نہیں چھڈ پیدا
 شہر و شہر جاکے آہنے جا رہا کس بنائی
 نکا پتہ حاسد توں پورا اوہ نہ کہے گوارا
 کئی کمرے کئی بجرے اسوچہ انت شمار نہ کائی
 چار چو فیرو لواراں سویاں سوہنے پکے مندہ

شہر کے وچ رہتے ہیں دو بندے ہمسائے
 اوہ مسعود وچو ہمسایہ اس نال حسد کر پیدا
 مال اسباب مکان تمامی آئے ویکیا سہی
 بارہ میل دورا ڈا ہیسی اس حاسد توں یا
 جا مسعود جو ملی جہڑی آئے نل چکائی
 اک مزارتے انھاں کھوہا اس جو ملی اندہ

مجلس نال فقیراں رکھے نالے عرس کراوے
 خاص عواماں خبراں پاباں لوکین فیض اٹھاوون
 پائی خبر حاسد نے اکدن اوہ مسعود گرامی
 حاسد نے رنج دل وچ کیتا آکے کرنا چاروا
 حاسد کے اذیت جکے امنوں جلد پوچاواں
 اتھے پوچا جاکے حاسد جا بلیا آستا میں
 کے مسعود میرا ہمسایہ لکھے کد میں آیا
 خوب تو اضع کیتی اتنے شکستہ جھڈیا کائی
 شاموں پچھ حاسد آکے من کوئی پھیند چلاوا
 حاسد کے مسعود بھائی آپاں دست بلی
 مسعود حاسد دیتا میں تھالواں کل کھاوے
 کہن لگا ایہ بارغ تمامی تے آہ پیہ کھو با
 ایہ کتے واٹل خریدیا حاسد گل پچھاوے
 ست مسعود لہن کھوے اندر بھج گیا سی بھائی
 پرانے جھٹ کھو ہوں کڈھیا اوس شخص دیتا میں
 کہن لگا کوئی حکمت ہوسی کھو وچو گزنا میرا
 کھو سے بیٹے کنا لے آتے اوہ مسعود گرامی
 کھو ویر چوں قنیت بیٹی ایہ آوازہ آئے
 بڑا احسان مروت کیتا توں دشمن تے بھائی
 پیر کیا اک کہنے والے اے مسعود پیارے
 ایس شہنشاہ ہی لڑکی توں جینا چھریا جانی
 تیرے گھر سیاہ اک بلی وچم اسدی توں بھائی
 لڑکی فوراً اچھی ہوسی اُس دھوتی توں یارا

بہت بڑی مشہوری اسدی اتنے کیتی جلاوے
 دنیا وار ہزاراں آکے نکتہ عا کروا وون
 اوس شہر وچو چرچا ابدی کھوے خاص عوامی
 اس کیوں جاکے عزت پائی ٹریا گھوں نکارا
 سنو حقیقت بن میں جاکے اس حال سناواں
 آٹھ مسعود شتابی بلیا ویر لگاوے تاہیں
 ادب ادالوں بلیا اوہنوں سارا حال پچھایا
 سوچ سمجھ کے سایاں گھاناں اپنے سوچیاں سائی
 کوئی اذیت اسدیتا میں جلدی نال پوچاواں
 دس بھرا ایہ کوں خریدی آکے ایڈ توہنی
 اتھے کھو ویکول برابر اسنوں پھیر لیجاوے
 چلہ چر فیر مکان تمامی اوہ کھیلے والو با
 اپن جیتی پھو کے اوہنوں کھوے وچو لگاے
 ایہر اوس بلیے دی کیتی مدد ذات الہی
 پھر مسعود حاسد دیتا میں برابر اندازہ میں
 آکھن لگایا رب خالق فضل ہمیشہ تیرا
 بدمی صفت شناسیا کروا پا کے حال تمامی
 اے شخص اب تیرے آتے ہر دم رحم کماوے
 ابا عرض جہگی نیکی نہ کر خطرہ کائی
 اچ شہنشاہ تیرے آگے آکے عرض گدایے
 ڈمڈم نام اہدا ہے بھائی شکستہ مول پچھانی
 لیکے وال دھو کھاوین دھوتی ویسی بن رہانی
 جا بہو اپنے جھوے اندر بھیت بتایا سارا

سنو حقیقت جان دو جان خیریں ب چڑھایا
 نال امیر وزیر تھامی لگے بدھے سارے
 کے شاہنشاہ نے وزیر شامیری لڑکی تائیں
 لڑکی میری دی رب سچا کرھے دور بیماری
 جبرے وچ شہنشاہ تائیں نے مسود گیا سی
 شہزادی لڑکی نے آو ایٹھے اللہ رحم کماوے
 پھر مسعود سیاہ بلی ہے مال شتابی توڑے
 گولیاں دیوچ جڑا کے اوتھے پھر شہزادی آئی
 جدم دعونی شاہزادی ونگ دینال نگا
 شہزادی نے اوتھے میتھ صحت ضروری پانی
 ہتھ مسود جے بوسہ دیکھے شاہنشاہ پھر جاوے
 شاہنشاہ جد پچھیا ایسی کی دینے اس تائیں
 اس لڑکی دی شادی شاہ اسنال کتی جلاوے
 شادی اس لڑکی دی شاہ نے اب دینال کرائی
 نصرت وزیر ہو یا اس شاہ و اپنے حکم سنایا
 کوئی دن پاکے شاہنشاہ بھی چھڑھی دنیا فانی
 راضی خوشی شاہنشاہ بکے اپنا راج کماوے
 شاہنشاہ نے پاس بلا کے بڑا پیار کسایا
 اشرفیوں لے دس سو پونیاں بلھے اند پامیاں
 گھلے نال حفاظت بلے پیرے فار سپاہی
 لے بی بی میں جاں اس جن لڑا یہ بیان ستیا
 پھر اس جن غصے نال مینوں اوس جگہ توں چلا
 مٹھی خاک اٹھا کے اوتھے جن برسے بھائی

پچھ پچھا کے شاہنشاہ بھی اوس بندے کوں آیا
 آن مسود بلایا حاضر باہر وزیر کھلاوے
 ہتھ اٹھا کے صحت بدے منگن نیک دھائیں
 اللہ صحت ضروری دلھے مرضی ودھی ایہ بیماری
 ادب ادالوں شاہنشاہ لوں ایہ الفاظ کیا سی
 صحت بخٹھے مولا انوں لکے دم کرواھے
 شہزادی نے اونڈیاں تیکر کل سامانہ جوڑے
 اس درویش شتابی اگوں دعونی چا دھکائی
 دم دم جن پوکاریا اگوں میں جاندا میں جاوے
 شاہنشاہ نے لڑکی اپنی گل دینال نگائی
 نال وزیریاں کسے سلا میں کی کچھ دتا جلاوے
 عقل وزیر کیا شاہ تائیں مرضی ہوں تاسیں
 عقل میری تاں ایہ گل آکھے اوہ وزیر سناوے
 تھوڑے عرصے اندھ ہو گئی قدرت پاک الہی
 اس درویش سیانے تائیں جلد وزیر بنایا
 اس درویش سمہالی شاہی قدرت تل ربانی
 بلکن پھر مسود دیتائیں اوہ حامد و سیائے
 کسوہ وچہ ڈوگن والا اپنے کوئی نہ حال جتایا
 نویں پوشاک اتے ویہ گھڑیاں انوں تہ تیوایاں
 چمڈ آو گھر اسدیتائیں نال حفاظت بھائی
 ایسر جن برسے میتھے نہیں سی رحم کسایا
 اک پہاڑ دی چوٹی آتے آتے تہرت پوچھایا
 منتر پڑھکے اوہ مٹھے مٹی میرے آتے پانی

باندھ گیا سی پھر ہوتے پتہ نہ میں کوئی
 باندھ جسد بنا کے چھڑیا میں من نے سائی
 آخرت میں پھر آگے تک صیا کتا سے
 تک جیت کھلتا ہوتے میں نظری آیا
 شمع و زخموں میں تک تو ہی وہ دھریک لیا
 لکڑیاں دو پگڑ شتابی چپو وانگ چلاواں
 جائز و یک جہاز اسے میں پھر پنچیا سائی
 رسی پگڑ جہانے چڑھیا جہ میں یار پیارے
 کئی سو اگر وہ چہ جہانے چڑھے ہوئے سن بھائی
 باندھ جس جہانے ہوندا انہوں لہ وہ ہوتے
 کوئی آگے میں لاشی وینل انہوں مارکاواں
 کوئی آگے پھر اسدیتا میں پانی و چہ وہ بائے
 میں کپتان جہانے آگے جہ کے عرض سنائی
 قدماں ابد میں سے سر و جہ کے میں پھر ڈالیا
 نال اشائے مسل سب کہ ایر سب جنوں ملن
 پھر کپتان کہیا اپنا توں اسنوں مت کوئی مالے
 شکر گذاری میں پھر اسدی کیتی باجہ حسابوں
 دو مہینے ٹر دیں ٹر دیں شہر بڑا اک آیا
 اس شہرے شاہنشاہ نے قدرت سیتی بھائی
 اس کاغذ وے مسطر آتے بکے عبارت پوری
 جسد الکھیا خوشخط ہوئے نظر میری وہ چہ آسی
 خوش نویسی اندر چہڑا میں نظری آگے
 کاغذ پاس تو لٹے بھیجے میں اسکارن بھائی

سب کہ جانان میں سیا و لوچ پیش نہ جاو سولی
 آگے آچھے واکچہ میں پتہ نہ گئے کائی
 وہ ہوں روز سند آتے پھنچا یار پیارے
 میں آگھاں میں چڑھاں جہانے کی سناں بتایا
 وہ سند وے اور سٹک کے ہتھ شتابی پاوں
 ایس طرح میں پانی و چندی اول تریہ جاواں
 رسی تھانی چڑھیا آگے دیکھے کل لوکا کی
 ماہ و ادواہ والو کیں کرے ریس وقت من سامے
 آپس اندر ساریں جنیاں ایہ صلاح بنائی
 سلسلے نظر تھری آگے دیکھن میرے فلے
 کوئی آگے میں جلدی اسنوں تیر کمان چلاواں
 سن قریباً مدین سے کی بجوز بنائے
 اسدا و امن پھر طیا جہ کے ویر نہ ہرگز لائی
 آنسو دیکھ میرے اوہ کہ نرم طبیعت مویا
 تیر تمنگھوں سونے لکڑا آگے میرے کارن
 نہ کوئی بیٹھ جہانوں انہوں ہرگز مول آگے
 پھر میں آیا وہ جی چھتے او تھوں ادب ادالوں
 منگرسٹ جہاز راناں نے ہوتے آگے آیا
 ہر ملکائے تاجراں نے اسنے چھٹی پائی
 خوشخط جلدی عبارت ہوئے چھٹی دیں فرود کی
 اوہ خطاب وزیر اعظم دا آن میر تھوں پاسی
 اوہ وزیر اعظم دا آگے تھوں عہدہ پاسے
 آپر اپنی مسطر لکھ کے بھیج دیوے ہر کائی

انگے بڑھکے میں اس کو لوں کاغذ پکڑ لیا سی
 کہن لگے ایہ کاغذ پھڑکے بیشک پاڑ گواڑے
 کواں اشار سب بھایا توں لکھ جو اب پوچھاوا
 لوکاں کاغذ میرے ہتھوں کھو لیا انکے بھائی
 کہن لگا ایہ لکھے عبارت دیکھ لین دیہو بیوں
 اپنے بیوں نال شتابی قلم دوات پھڑائی
 چار قسم دیاں چار رباعیاں جد میں لکھ پڑایاں
 لکھے نمونے کافی لوکاں اپنے اپنے بھائی
 جلدوں نوشتاں شاہنشاہ سے پاس پوچھاں
 بہت پسند لیا نکلے اپنے میرے خط رباعی
 تمہ سپاہیاں شاہنشاہ نے لکھے پیغام پوچھایا
 خلعت جا کے میرے طرفوں اسنوں جلد پہنایا
 اگوں انہاں جہازی لوکاں باند چا دکھایا
 سب سوار شاہنشاہ دیکول مرٹکے واپس آئے
 شاہنشاہ متحیر سوکے ایہ محل آکھ سنا سے
 پھر افسراوہ دو جی داری قول جہانے اون
 ابلکار تے لوک تمامی اوس شہرے بھائی
 دیکھ دیکھ کے لوکین سین ڈا پیٹھے شور مچاوا
 ادوں شاہنشاہ نے مینوں کرسی تے بٹھلایا
 جیب درباری زحمت ہو گئے شاہ فرمان سنایا
 کھانا کھا دن بلے مینوں شاہ اشارہ لکیتا
 کھانوں فاسخ ہو کے پھر میں قلمدان منگوا یا
 شاہ وی شکر گذاری دامن بھی کچھ حال بتایا

اوسے ویلے اہنا نتائیں ڈا ہرا فکر پیاسی
 پر میں نال اشارے وسیا نہ کوئی فکر لیا سے
 وچہ تعجب لوکین بلے میں کی ذکر سناواں
 پھر کپتان دیوایا مینوں کارن اوس لکھائی
 اوس ویلے وی حالت بولی میں کی بہان مینوں
 میں پھر لکھن عبارت لگا دیکھے کل لوکاں
 ہر لوکاں بھی آپو اپنیاں کتیاں سان لکھایاں
 میں بھی اپنی طرفوں لکھکے کیتی پیش رباعی
 ہر کاغذ تے شاہنشاہ دیاں آکھ نظر آسین
 اوس ویلے شاہنشاہ نے وتے کچھ سپاہی
 اس سطرے لکھتے والا جاوے جلد بتلایا
 اسنوں بڑا دزر بنا کے میرے پاس لیا
 ایہ رباعی اسنے لکھی لوکاں آکھ سنایا
 اوہ خط لکھیا ہے بانہر دا انہاں حال تے
 فوراً اوس بندر دیتائیں حاضر سدیا جاوے
 اوس بندر نوں گھوڑے آتے کرا سوار لجاواں
 عدت مرد تمامی اوتھوں خلعت دیکھن آئی
 ایس پر مینوں شاہنشاہ سے پاس شتاب لجاواں
 سامے آکھن ایسا بندر نہیں دیکھن وچہ آیا
 وچہ مکان علییہ مینوں بیسی شاہ لیا یا
 جتنی بھکھ ترہیہ سی مینوں اوہ میں کھا داپتیا
 کاغذ لیکے اک قصیدہ لکھکے میں دکھلایا
 شاہ نے اک شراب پیالہ سی مینوں پکڑایا

نوش کیتا میں نشہ شرابوں پھر کچھ لکھیا سائی
 پھر شطرنج و چھلکے شاہ نے مینوں سد بلایا
 پہلی بازی شاہ نے جتی میریکولوں بھائی
 شاہنشاہ نے جاگھ اپنے گل سنائی ساری
 لکھتے اک لڑکی شاہ دی دیکھن اسنوں آئی
 پہلے منہ تے پروہ کر کے لڑکی اکھ سناے
 شام نے کہیا شہزادی ایتھے بندہ ہود نہ کوئی
 پھر شہزادی شاہنشاہ نوں ایہ گل اکھ سناے
 وچ حقیقت ایہ نہیں باندہ ایسک بندہ جانی
 ایہ جادو نال بندہ بنیاں سنتوں بابل میرے
 جن جادو گر پھڑکے اہنوں بندہ پگڑ بنایا
 بندہ نال اشاکے لکھے ایہ پھی گل آ ہی
 کہن لگائے لڑکی میری توں ایہ کوئی کھانے
 لڑکی آکے میرا بابل جاں توں وودہ چھڈ آیا
 ستر باب جادوے مینوں اوں سکھائے
 شاہ نے اکھیا بیٹی تائیں جیتوں گرم کاویں
 شادی کران ابدینال تیری ایہ گل اکھ سنائی
 پھر اوہ لڑکی اک مکانے مینوں پگڑ لیا سے
 اک کمرے دیوچ لیمباکے مینوں اوں بٹھایا
 جاں شہزادی منتر پڑھیا شیربراک آیا
 شہزادی پھر کہے اہلیسا جنگ کرن لئی آکوں
 شیر شہزادی کے لڑکے پیرن پھاٹن آیا
 توڑیا وال شہزادی ہردا منتر پڑھیا سائی

شاہنشاہ خوش ڈا ہڈا ہویا قدرت نال اپنی
 اشرنج لگے ساں کھیلن کافی وقت دہایا
 دو جی تہی بار شہنشاہ مینوں ہریا سائی
 بندہ اک وزیر بنایا عقل جدمے وچ بھاری
 شہزادی نے اوندیاں شاہ نوں اتنی گل سنائی
 نامحرم دے سامنے سالوں کیوں بلایا جاے
 خفا میریتے بیٹی میری توں کس گلوں ہوئی
 اے بابل بن تیریتائیں حالادسیا جاے
 ہے بھی باو شاہ نڈال لڑکا شبہ نہ مول کھپانی
 تیمورس شاہنشاہ دارلکا عبد اشان و دھیرے
 شاہنشاہ نے باندہ کو لوں پھراے حال کھپایا
 شاہ نے مڑکے لڑکی کو لوں خوب تسلی پائی
 توں جادو دا کچھ حصہ خوب طرح نال جانے
 خدمت میری لئی اوہ مانی کھنوں تسان بلایا
 ایسے کارن بندر تائیں جلد کھپانیاں جائے
 اس بندر نوں جیکر کدہرے چا انسان بناویں
 جیکر جاے ایس بندر دی اصلی شکل بنائی
 منتر جنتر پڑھکے مینوں بشر بنوناں چاہیے
 کچھ کیراں منتر پڑھیا بہت اندھیرا چھپایا
 شہزادی نوں اوندیاں اہنے مارمکانا چاہیا
 بت شیطانہ کیتی آکے منہ پھیلکے دھالیوں
 شہزادی نے پچھے ہٹکے اپنا آپ پچایا
 اوہ تلوار بتی سی وڈی چھکے دون سوائی

دو ٹکڑے کر شیر برہے شہزادی جد سے
 شیر سے سروا بنے اٹھو ہاں اوسیوے بھائی
 بنے چڑی تے آڑیا ٹھوہاں بیسی دل اسمانے
 چڑیا توں پھر پی بنی اوہ جاوہ گر سائی
 پھر اوہ بی کیڑا بنے اپنا آپ چھپایا
 آخر اگدا بنے بھنبو کا پھر اوہ کیڑیوں بھائی
 منہ تھیں شعلے ایسے کڈھے اوہ پیا جن شیطانی
 تھلپا منہ شتابی آسدا نال داروغہ سٹریا
 اک اگدی انگیاری او تھوں منہ میر لول آئی
 پھیر شہزادی پانی جلدی میریتے چھنکایا
 داہنی اکھوں کا نا ہو یا میں اسکارن بھائی
 میں اک گھڑی پلک سے اندر اجل شہادت پدا
 حل کے خاک ہوئی جدمینوں تیں اتھامیں پاؤ
 تائیں خبر گھڑی سے اندر بھڑکی اک زیادہ
 شاہ نے دیکھ شاہزادی تائیں مدد مان تھیں رو یا
 شاہنشاہ نے شہزادی دا ڈاڈا سوگ منایا
 شاہ نے لڑکے شاہزادی دا مقبرہ سی بنوایا
 تیری باعث لڑکی میری اجل شہادت پائی
 میں نقصان اٹھایا کافی بڑی نحوست تیری
 قصد میرے مدن دا کر دے ہسین لوک تھامی
 میں پھر فوراً چوری نکلیا داہڑی مجھ مناکے
 میں رشید ہاروں کول آیا سفر اٹھا کے پھارا
 اوندیل نال قلندر مینوں اگوں طیب سائی

اوسیوے پھر پی بی دا خنجر تھوں طے
 بنے سب شہزادی لگی اسنال کرن لڑائی
 بنی باز شہزادی مگروں اوہ سب جان کھینے
 کتابنکے پھیر شہزادی اوتھے پیچھے بھائی با
 کاہنا بنے پھیر شہزادی استوں پھڑنا چھپایا
 شہزادی بن گیا سے بنکا لگی کرن لڑائی
 شہزادی سے بابل تائیں دتی اوس نشانی
 جن حرامی شہزادی نال براطریقہ پھڑیا
 اکھ میری اس منال کیتی دیر نہ لگی کائی
 میں باندر توں بندہ بنے ربا خشک بجایا
 شہزادی پھر بابل تائیں ایہ گل آکھ سنائی
 میں بن پانی جاوہ گرتوں کیوں جان پھاواں
 خاک میری وجہ کپڑے پلکے قبر اندر وقناؤ
 شہزادی نوں ساڑیا اپنے کیتی خاک برادہ
 کہن لگا ایہ نیکی کر دیں برانہیچہ ہو یا
 ریشمی کپڑے دیوچہ اپنے خاک ابدی نوں پایا
 مینوں اکدن نال غصے سے ایہ فرمان سنایا
 مر یا نال داروغہ جلکے توں تکلیف پوچھائی
 چلیا جاہ توں میریکولوں ایہ مرضی میری
 شاہنشاہ توں لین اجازت راکھناں مولی
 میں قلندر بنکے آبا ایتھے دھیکے کھانکے
 دلوچہ اکھاں اونھے جلکے اپنا کراں گزارا
 تساں مہمان نوازی کر کے ساڈی رات کٹائی

کر و معاف تصور ضروری ہے بی بی جی میرا
کے زبیدہ عیب تصوروں تینوں ملی خلاصی

جلوں "رات دی گل" و ابیان ختم ہو یا تے ساریاں نے کہا بھائی عمر دینا
ایہ تاں بڑی مزیدار کتاب ہے۔ عمر دین نے کہا ایہ واقعی بڑی مزیدار کتاب
ہے۔ دراصل ایہ کتاب تاں عربی زبان وچ سی جس دا ترجمہ ملک بشیر احمد
نے ٹیپٹ پنجاہی نظم وچ کیتا ہے۔ ایس کتاب دے چار حصے نے تے ایہ کتاب
ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور دے کولوں ای مل دی ہے۔ کیونکہ ایہ وی
ملک بشیر احمد نے چھاپی ہے۔ اگر کے ہود جگہ توں خریدو تاں وی ملک بشیر احمد وی چھپی
ہوئی ویلے کے خریدو۔ ہو سکدے کہ کوئی تہانوں دھوکے نال کتاب "رات دی گل" نقلی ہی
نہ دے دیوے۔ کیونکہ اجکل کجہ شاعر تے کجہ کتاباں چھاپن والے دھوکا نڈار ایسے طریقے نل لوکاں
نوں دھوکا دیکے اپنا وقت گزار پے تے۔ ایسا سٹے بھائی بہتر تاں ایہ ہی ہے کہ جس بھائی
نوں ایہ ملک بشیر احمد دیاں کتاباں پڑھن دا شوق ہووے، وہ براہ راست ملک بشیر احمد تاجر کتب
کشمیری بازار لاہور نوں خط لکھ کے ڈاک دے ذریعے گھر بیٹھا ای کتاباں منگوائے۔

ہن ساریاں ساتھیاں نے مولوی عمر دین نوں زور دتا کہ کجہ ہود سنا۔ مولوی نے
کہیا بھئی بھراؤ ہن تک تے میں تہانوں دینا دے شغل پیلے دیاں گلاں بائیں سنا کے کدی
ہساؤ نڈا تے کدی زواؤ نڈا رہیا ہاں۔ کیونکہ ساڈے سفر و آمد و بی مفاد ای ایسا سٹے ہن
میں تہانوں دین دیاں گلاں سناؤ ناں ہاں۔ ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار
لاہور والے نے اک کتاب چھاپی ہے

”پندرہ گال ویاں کرامتاں“

ابد القدرہ جیہا نمونہ تسی وی سنو۔

صفحہ ۶۹ سے شروع

شمس تبریز و ملتان و پیر بہاول

حکایت شاہ شمس تبریز بہاول الحق

شاہ شمس ملتان شہر کٹ مسافت آیا
 پور بیڑی و ابھر گیا یہی واج فقر نے ماری
 کہا ملاح نے بہ جا فقر اوجے پور نگھاواں
 سٹھ مرگاں اتے چڑھ بیٹھا فقر شد و ابھائی
 پیر بہاول الحق ملتانے یہی پیر کسالی
 پیر بہاول حق نے اپنے دلوں دلیل و ڈرائی
 شالا غرق ہوئے یہ بہری جس نے چڑھیا آئے
 جہوں بہاول حق نے یہی پیری و عاشق رمانی
 دوروں ویکہ شمس نے کیا یارب خالق سائیں
 نہرے سنگ تے ہتھ ہتھ چھٹے رہے سروج آگے
 آگے سنگ بہاول حق توں بہت بڑا بھرایا
 جھڑپن سنگ ایسے رب سائیں کہے تبریز زبانون
 سنگ جھڑپے بیڑی تری اوسے ویلے بھائی
 شاہ شمس تبریز فقر جد نگھیا سی دریاؤں
 پیری پُر ملتان دی اوہنوں گئی جستانی
 لکھ پھڑکے تبریز ہورانے چھنے وچہ نکایا
 آملتان شہرے اندہ شمس کرے بسیرا
 تجربے آٹھ بہاول حق دی کرن زیارت آیا

پار جھناؤں آن فقرے سی مرگان پچھایا
 مینوں پار نگھاوے جھناں اسان بھی نیت دہاری
 فقر کہیا سی وجے پوروں میں سنگ آگے جاواں
 بیڑی نال برابر جاسے وینج مٹھہر لگائی
 باری کھولندی دل تیکے کسکے نظر جلالی
 پیری پُر ملتان شہری ایتھے کمی نہ کائی
 میرے شہر نہ اونا پاسے ہے سو چارہ لکھے
 شاہ شمس تبریز دی بیڑی ڈبن لگ پی بھائی
 باروں تکن والے توں سروچ سنگ اوگائیں
 او دھرو او دہری ہک وجے افسان سنہ پور پئے
 شالا بیڑی تری پئے اسدی جلدی آکھ سنایا
 پھیرو ہانڈے بدلے پاسے چھٹے تیر کمالوں
 ویکھ ویکھا لیا دوہاں دھرانے دیر نہ لگی کائی
 چھناں دودھ و ابھر کے آیا بہاول الحق دے افسان
 اگوں کی تبریز ہورانے حکمت ویکھ بنائی
 چھناں بھریا رہ گیا اولویں زکوئی وکھ پچھایا
 رات گذاری سی اک تیکے ہویا جہوں سویرا
 پیر بہاول نظر جھرا کے اپنا آپ چھپایا

کہن لگا اس نانگ کالے توں اپنی جان بچاواں
 گول سرک جو باہر شہروں اوتھے ڈیرا لایا
 بیدی ہاتھوں مجرا کر کے موران کنجری آئی
 کول تیر توں چل رہو فقرا ایہ میں عرض سناواں
 فقر کہیا جاموراں گھرنوں کیوں پی مغز کھپاویں
 دوج دن پھر فقرا اللہ سے بستر جھاڑا اٹھایا
 بے اولاد نے کرم قصائی روٹی آن کھوائی
 فقرا اللہ سے اسلے اتے ڈاڈھا کرم کسایا
 وقت بیوقت فقرا اللہ دا اوتھے آن کھلوے
 اس قصائی دیکول جدم کوئی دن فقر گزارے
 ہرن شکار لیا ندا الکن سی پیراں نے بھائی
 کھل ہرن وی جیکر مل جائے بستر فقر بناوے
 پیر کہیا تبریز شتابی کھل دیو ایہ مینوں
 توڈی تار تیرے جے لکھاں پھر دوج بازاراں
 پیر ہوراں تبریز ہورا تھوں جاں ایہ سخن سنایا
 چلی ہوئی تکبیر ہرن تے سر لکے پیا تھلے
 آٹھ ہرناں جا چر چگ جاکے کیوں تہوں دیر لگائی
 جنگی مار ہرن آٹھ دھایا چار لیا دوج ڈاڑھے
 ہرن نکل گیا جنگیاں لوند اکھڑے لوک جیرانی
 لوکیں مگر فقرے پے گئے ویکھ کرامت بھاری
 موران کنجری دے گھر پہنچا سی تبریز و چارا
 دوج ملتان شہنشاہ الکن شادی کالج رچایا
 شاہنشاہ لڑکے دی شادی جلدوں رچائی

مہج لہے اوہ اپنی جا کے کیوں اپنے گل پاواں
 نال صدق دے فقرا اللہ دے بستر آن جسیا
 موران حاضر آن فقر دے ایہ گل آکھ سنائی
 ادب دا بوں خدمت کرماں نہ کوئی حذر لیاواں
 کوئی دن کٹ کے آجا فانگاہے توں ایہ گل چاویں
 کرم قصائی دیکول آکے اوتھے آسن لایا
 نالے اپنی حال حقیقت اسنوں کھول سنائی
 رب ایہے گھر لڑکا دوتا سوہنا چند سوہایا
 دوج ملتان شہر دے ابدی ڈاڈھی پیر چاہوے
 الکن اٹھ کے قدرت سیتی پہنچا آن بازارے
 فوج ہو یا اس ہرن ویکھ کے ایہ دلیل و ڈرائی
 پیر خاموش رہیا نہ اسنوں کوئی جواب سناوے
 پیر کہیا توں جمدھاو ڈاڑھے پیا میں مینوں
 کھل ہرن وی منگن والے تیرے جے ہزاراں
 ایہ گل سنکے بہت فقر دے دل تے غصہ آیا
 نال غصے تبریز ہور اتے ویکھیا اسلے ولے
 نہیں کھل دیندے زون ساں توں تان کر جادائی
 ہیا فقر خوشی دوج آکے اوتھے ہرن گیا جادارے
 ہرن پیر دامت بھجایا قدرت ویکھ ربانی
 اپنا آپ فقر چھپا دے دینا کسے خواری
 ڈردا لوکاں پھر جا کے اوتھے کسے گزارا
 موران تائیں مجرے کارن اپنے سد بلا یا
 موران آکے مجرا کیتا نال خوشی دے ساہی

مہر لیں سانگ بن دی جدم آگنی واری
 سانگ شیر واپنے سالوں جلد دکھالیا جاوے
 موداں جلدی سانگ شیر واکڈھ دکھالو سالوں
 سانگ شیر و انخس ہوندا ہے ڈھان آکھ ستا یا
 موداں کہے تبریز ولی نون بنکے شیر دکھائیں
 کہے تبریز شہنشاہ کو لوں یا یہ توشت لکھاؤ
 لکھ توشت شہنشاہ ویسے دیر نہ لاؤ کائی
 شاہ شمس نے آکھیا جلدی چادران و چاتانوں
 پردہ کر کے نقر اللہ و اشکل شیر و دی بنیاں
 شیر بربن نکلیا اوتھوں جاں تبریز سودائی
 ڈکے لوک تر پہلے سارے شیر جلدوں و سیا یا
 پنجہ مد کے شیر بہادر کڈھی جان پیاری
 لڑکا شاہ و امر گیا اوتھے کھر گیا شیر میدانے
 پھین ہو یا شیر شتابی بنیاں جامستان
 موداں نون پھر آکھن لوکین خون پیا سرتیرے
 شاہ وے آگے لوکان آکے پھر ایہ عرض ستائی
 عیسیٰ بن کے آوے فوراً مردہ آن جو اوے
 بہت انعام دیاں میں موران سوہنسا ندیتائیں
 میں لڑکے واکاج رچایا جس کا بن توں آئی
 میں لڑکے دی جنج چڑھانی وقت تیار اسادا
 موداں ہار سنگار تمامی بدن دو البوں لاپیا
 شاہ نے آکھیا مست تو ہاڈا عیسیٰ بنکے آوے
 ہال اکھیں تبریز نکالے آکے موران تائیں

لوکان آٹھ کے شہنشاہ وے آگے عرض گداری
 شہنشاہ موران دیتائیں ایہ گل آکے سناوے
 سب لوکان دی طرفوں پاوان ایہ فرمائش تو ہانوں
 شاہ نے آکھیا نخس نہ کوئی جاوے جلد دکھایا
 شہنشاہ نہیں کھہرا چھڈو آٹھ مستانے سائیں
 خون معاف ہووے اک سالوں سچیرے ویکھنا چاہو
 جلدی سانگ دکھالو سالوں شیر سدا کر بھائی
 بنیاں سانگ لو جھٹ پتھوں نہ کوئی دیر کھانوں
 شاہ نون جو فرمائش پائی رلکے ساریں جنیاں
 مادی بھبھہ جلدوں اس آکے سخت زمین بلائی
 لڑکے شاہ وے نال مزراخان لو چھل نون منہ لایا
 لڑکا شاہ و امر گیا اوتھے ویکھے خلقت ساری
 خوشیاندی تھاں تمیاں ہویاں جلد سوئے شدیانے
 شہنشاہ وے لڑکے تائیں لا گیا تیر نشان
 لاہ کے ہار سنگار موران تے تیر لے بہیرے
 سانگ عیسیٰ واپنے آوے دیر نہ لکھے کائی
 بے لڑکانہ زندہ ہووے پہلے چیز کیائی
 عیسیٰ بنکے جلدی آوے ہن اوہ مست تو ہاڈا
 جا تبریز ولی وے آگے رب واپاڑا پایا
 لڑکانہ زندہ کر وے آکے وقت گزروا جاوے
 لڑکا ستا آٹھ ہے آپے شاہ نون کہ سنائیں
 سانگ عیسیٰ واپنے اوتھے مست اللہ دا آریا
 لڑکا ہرگز اٹھیا نائیں ایہ کجہ بھیت ابھی

اوس طرح ہی شہنشاہ نے پھر دربار لگایا
 کعبہ باذن اللہ جدمو نہیں مست آواز سنائی
 پھر دوبارہ مست اللہ وا ایہ الفاظ سنایا
 کعبہ جاتی تھی واری کہند مست زبانی
 عالم کل شہر ہے آکھن کی اس قبر کسایا
 رکھ دیناں انہوں لٹکے جاوے کھل اتاری
 آن دو اے سو گئے اسے پھر پیاں پگڑا قصائی
 پھر پیاں ٹٹن سوہ لیا دن نور لگاؤن سارا
 قاضیاں چھڈ تیریز ولی نوں ایہ گل آکھ سنائی
 آخر لیکھا دینا پیسی روز ہشتر نوں جا کے
 لڑکا زندہ کر لے خاطر تساں سوال سنایا
 ایس لفظ سے بدلے تیری کھل اتاری جاوے
 نال جلیسی مست اللہ سے ایہ گل آکھ سنائی
 پھڑکے کھل سر پہوں کچھ لہا کے ہتھ پھڑاوے
 کھڑے وانگ جسم قصیں پھڑکے جس دم کھل اتاری
 قاضیاں نرس جید کھڑی لہا کے سی تیریز پھڑائی
 تو اے پی جسموں اوہوں کرم چلے تن سارے
 جاں کچھ مدت ایویں پھڑیاں سی تیریز لنگھائی
 کرم قصائی ویکول آیا کہن لگا سن یارا
 کچھ گوشت بیکار کدوں دا اپنے جلد پھڑایا
 بلدی آگ نوں ویکھ شتابی جان تیریز سدھاوے
 بوٹی بھنن کوئی نہ ویوے تنگ ہو یا اسکاروں
 جاہلتا توں یاہر کھاو تا بوٹی لے کے بھائی

سانگ جیسی دا بنکے او تمہ مست اللہ وا آیا
 لڑکا ہرگز اٹھیا ناہیں ایہ کچھ بھیت الہی
 پھر بھی لڑکا نہیں سی اٹھیا غصے دیوچہ آیا
 لڑکا اٹھیا کلمہ پڑھ کے کرے لوک حیرانی
 ایہ قرآنوں کافر ہو یا قاضیاں فتویٰ لایا
 آن جلاواں پگڑیا اوہوں کون کہے انکاری
 کھل نہ لہندی جسموں اہدی ساری طاقت لائی
 پھر پیاں ماس اوہیر نہ سکن بہت لگاؤن چارا
 میں توں چور شرعاً مستاتوں نہیں مرد الہی
 پھر آگوں تیریز ولی نے ایہ گل کہی مستاکے
 قاضی آکھن غیر شرعاً ہے توں لفظا ادایا
 تاں پھٹکارا سوے تیرا حکم شرع فرماوے
 شرع نبی سے لگے میرا ہرگز عند نہ کافی
 نہیں انکار شرعے لگے ایہ گل آکھ سناکے
 شرع نبی دی رکھ دکھالی ویکھے دنیا ساری
 مکھیاں ہوویں بدن دو اے سخت تیریز لہی پائی
 کوئی نہ پاس کھاوون دینا ایہ تکلیف مہار
 اکدن بھکھنے بہت ستیا سنتوں میر بھائی
 گوشت وہ کچھ کھاواں جا کے پیش نہ جاوے چارا
 نے تیریز جنگل نوں جاندا کر کے جلدی دھایاں
 بوٹی بھن کے کھالاں ایہوں اوہ انکار لیاہے
 کہن لگا تیریز خدایا ورتہ کر درباروں
 سورج نوں تیریز شمس سنے ایہ گل آکھ سنائی

میراناں بھی شمس بھائی لون شمس کہا وہیں
 سورج نے اکھ دو جی کھولی حشر میدان بتایا
 مچھلی وانگوں تڑنی خلقت سی اس گرمی پاروں
 آملتان شہرے اند گرمی حشر تپا یا
 گوں شمس دکھالے بوٹی باجے نہ بھی میری
 شہر سارے دیں گرمی پاروں کھل آگیاں جانان
 بوٹی بیج گئی گرمی بہت گئی کیتا کرم الہی
 راضی ہو بہاول حق بھی ایہ گل اکھ سناے
 کہے تبریز اسل کوئی ہرگز نہیں تکلیف پوجائی
 بوٹی کھان لگا جد آنکے سی تبریز حقانی
 استوں بھیجا بہاول حق نے بیٹھائی اوہ ستانہ
 بوٹی لئی شاہ رکن عالم نے بڑی کراہت آئی
 ڈوب پی آستینوں بوٹی داغ لگا سی جامے
 غصے ہو بہاول حق نے لڑکے لون فرمایا
 گھر تھیں لون اولیائی کڈھکے خادمہ ہتھ پھڑائی
 شاہ شمس تبریز ولی نے جان کوئی وقت ننگھایا
 ختم ہوئی زندگانی اسدی بنیاں امر الہی
 ایہو جے پیدا کیتے رہتے ولی بزرگ ہزاراں

ناں دی لاج رکھیں ہن یاد کیوں نہ سیک لگاویں
 سیک لگا جد بوٹی تائیں تلی کتاب نکا یا
 بوٹی تھنی سورج آکے حکم لیا سرکاروں
 ننگے پیریں سنے شہنشاہ آدم بیج کے آیا
 لوکیں آکھن بس کرمستا ہن تے ہوئی بہتری
 رکھ لے فقرا کیوں دہن دا کیتا ہے سمیا نا
 ویکھ کرامت فقر اللہ دی دنیا گھرنوں آئی
 واقعہ فقر اللہ دا ہن توں شک نہ کیتا جاونے
 بھکھیاں رہن اسادیتائیں ہوسی حکم الہی
 پر بہاول حق والو لکا رکن عالم توں جانی
 بوٹی منگ کئے لے استوں جاوی بدل زمانہ
 وچہ آستین لوکائی بوٹی نہیں سی منہ وچہ پائی
 دھون لگی جد گولی چھسے گئی اولیائی لاہے
 توں مستاں توں بجزہ لیکے خادم لون ورتا یا
 جا بیٹا ہن کر پیا مو جاں اینویں حکم الہی
 اک دن ملک الموت فرشتہ حکم جتا بول آیا
 دکھن طرف ابدی ملتائیں لوکاں قبر بنائی
 دنیا وچہ دکھا گئے جہڑے اسطر حدیاں کاراں

حکایت ایک اصحابی

بک بندیتہ خدمت اللہ کیتی عرض زبانی
 بخشش دا کوئی دس وسیلہ یا محبوب غفاری
 استہین کچھ نیل کمل کوئی دس دیا لگا تینوں

اکدن باب مجیدی اگے بیٹھا بنی حقانی
 یا حضرت میں عیبیں اند ساری عمر گذاری
 کی کم کر رہا ہوں توں شخص اس حقیقت فینوں

یا حضرت میں چوری کرناں آنے آگے سنایا
 پھر وہ کہندا یا حضرت میں ایہ گل اک سناواں
 حضرت نے فرمایا شخصاً توں ایہ کار کماویں
 پھر اس شخص کہیا یا حضرت میں مسکین کمانا
 پاک نبی فرمایا شخصاً گے مرضی تیری
 پھیا پھر طریقہ اپنے کوں نماز گزاراں
 نبی کہیا جو نال جماعت فرض نماز ادا سے
 ایہ بھی اک گل پاک نبی نے واضح کر سمجھائی
 کر کے وضو وقت نال بھائی اچی بانگ ستارے
 پڑھ تکبیر کھلو کے اپنی اوس نماز ادا
 اوس بندینے آگیا حضرت نت نماز اداں
 چوری عادت تھی ہمیشہ ایہ میں چھڈنا نہیں
 پڑھے نماز تے جھوٹے زمانے آنے عمل کمایا
 اک دن جا کے اپنے بیسی اک تھاں سنبھ لگائی
 پانی لیکے گھروں آتاں دیوں اپنے وضو سمجھایا
 کہے نوں منہ کر کے اپنے اچی بانگ ستارے
 بانگ ستارے آگے کھلوتے اوتوں گھرے سائیں
 پھر سلام ہو یا جد فاما سائیں کچھناں لائی
 ہاں میں چور تو ہاڈا بھان اپنے آگے سنایا
 اتناں کہیا بندگا ایڈا کیوں پیا جھوٹے اداویں
 اوہ آکھے میں چور تو ہاڈا پاڈا تو ہاٹوں لایا
 عیب چھپا سے دینا آتے ایہ نماز پیاری
 رب نے اوتوں اپنے گروا خاص محب بنایا

اے شخصاً ایہ بہت بری گل پاک نبی فرمایا
 نیک اعمال دسو کچھ مینوں جس نال بکشتیا جاواں
 پڑھیں نماز تے روزے رکھیں حج زکوٰۃ اداویں
 چوری باجھوں میں نیا دا کوئی بھی کسب جانا
 پڑھیں نماز تے جھوٹے نہ بولیں ایہ نصیحت تیری
 یہ کے اتوں دن لگے آپ سید ابراہاں
 یک اکلے نال درجہ بہت زیادہ پاسے
 اک اکھ ایہ طریقہ کمرے ضروری بھجائی
 سنتاں پڑھکے دیکھے جیکر زکوٰۃ بندہ آسے
 اوسے مگر کھلوں آکے جلدی ملک الٹی
 جھوٹوں کراں پرہیز زیادہ ایہ میں عمل کماوا
 دوسرے چیز اتے عمل کماواں کہے نبی دیتاں
 ایس طرح ہی کردیاں اپنے جاں کجہ وقت لنگھیا
 وقت نماز فجر واہویا اوس جگتے بھجائی
 سہن دے آگے نال شتابی کپڑا اوس وچھپایا
 پھر کھلو کے سنتاں پڑھیاں قدرت دیکھے الٹی
 کی دیکھن اک بندہ کھڑے پڑھے نماز اتھائیں
 کون کوئی توں کتھوں آوں نام تیرا کی بھجائی
 آہ تو ہاڈے کٹھے نوں میں دیکھاں پاڈ لگایا
 غوث قلب کوئی رہیں توں شخصاً کیوں پیا پڑھیا
 اوہ آکھن توں سائوں بابا رستے پاوں آیا
 بریاں کماں توں ایہہ روکے ساتھ خدادی پاری
 اک نماز سچائی پاروں ایڈا درجہ پایا

پسے دل نال تو بہ کیتی جاں اس رد الہی
 ایہ حکایت ختم کر کے مولوی عمر دین نے کہا "بزرگان دیں کرامتوں دی
 کتاب و انمولہ سی سن چکے او۔ خریدنی ہووے تے ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری
 بازار لاہور گولوں عطا لکھ کے بذریعہ ڈاک گھر بیٹھیاں ای کتاب منگوا لوؤ۔ مہن
 میں تہانوں ملک بشیر احمد دی چھی ہوئی اک کتاب جس واناں اے "اسلامی
 کہانیاں" دے وچوں تھوڑا جھیا بین سناؤ تاں ہاں۔ سنو۔

سچ بولنے والا لڑکا

بیت مدت و اتینوں بجائی گندیہاں سناواں
 پاک بنی توں دسویں پڑھی حضرت صالح ہو یا
 سوہنی صورت مٹھی سیرت ادس بشری سائی
 اکدن اپنے مولا اگے ایہ سوال سنایا
 اوہ عرضی نیک بندیدی جلد ہوئی منظوری
 ایسا اوہنوں لڑا اپنے نیک عطا فرمایا
 ماہ رمضان مہینے اندر اس تولد پائی
 چند دنوں واپس لڑکا قدرت نال ربانی
 ہو یتیم گیا جد لڑکا حکمت ویکہ الہی
 ست سال اندر ہو کے لڑکا نیکو کار یقینی
 ایس گلوں بھی مائی اُسدی ڈاڈھی خوشی مناد
 مائی نے اُس لڑکے تاپیں اکدن آکھ سنایا
 جا بیٹا بغداد چلا جا وینی علم پڑھن نوں
 ماں بیٹے نوں زحمت کردیاں سی ایہ گل سنائی
 لڑکا نیک ارادہ کر کے لڑ بوزاد پیا سی

صحی حالات کتاباں وچوں جھوٹا لفظ زپاواں
 نیک خاصیت ولی اللہ حال کتابوں پایا
 ہر دم یاد الہی اندہ اُس نے عمر لنگھائی
 لڑکا نیک عطا کرینوں میریا بار خدایا
 چند دنوں وچہ اللہ اُسدی حاجت کردا پوری
 جمدیاں اپنے فرض خدا و اچنگی طرح بجایا
 جمدیاں اُسے روزہ رکھیا جانے کل لوکائی
 حضرت صالح رحلت پاگئے چھوٹی دنیا فانی
 پالن پوسن لگی آخر اُس لڑکے نوں مائی
 رغبت ظاہر کیتی آئے علم پڑھے اوہ دینی
 دینی علموں واقع ہو یا نت نماز ادا و سہ
 اے بیٹا بہن بنے تینوں سدھے رستے پایا
 کراں کس تیاری کرے گھالی ایس چڑھن نوں
 بیٹا سچ ہمیشہ بولیں سخت تاکید کرائی
 تھوڑا تھوڑا دن تے راتیں کردا سفر پیا سی

قافلہ اک بغداد شہر نون ٹریا جاندا سائی
 اک دو روز سفر جو کیتا سی ہاوس قافلے یارا
 نہ نقدی سبکٹ لئی اپناں کل سامان اٹھایا
 اک جھاری شے اوہنے بچ جا کھیا سی وہ وا
 تیرے کول کئی کو نقدی ڈاکو آکھ سنایا
 ڈاکو کسے یقین نہ آتے نہ اعتبار لیا وے
 اوہ تقسیم کسے پیا اوہتھے ٹٹ وامل تمامی
 بکے سردار تیریکول لڑکھیا کی نہ نقدی آ ہی
 لڑکے کھول ورم اوہ چالی اوپر میز لکائے
 قس لڑکے زر نقدی کڈھے آپے پیا پھر لوں
 ٹریاں نال ہدایت بینوں ایہ کتنی سی بھائی
 اس کارن میں جھوٹ نہ بولوں سچا سخن سنایا
 اوہ سردار وچاراں کر کے دلچہ کسے صلاحیں
 وڈا ہو کے حکم خدا و امیں کیوں لوں بھلایا
 مال تمامی واپس کیتا لٹیا ہویا بھائی
 اوہ لڑکا سچ بولن والا ایسی پیر جیلانی

لڑکارل گیا نال اپنا نئے حکمت ویکھ الہی
 لڑاکوں آکے گھیر لیا سی پیش نہ جائے چار
 بچہ سہم گیا وہ آخر جد ایہہ حال و ہایا
 اک لٹیرا جلے اوہنوں بے ہتھوں پھر ودا
 چالی درم میریکول آئے نہ اس جھوٹھ الا یا
 جا سردار اپنے حے آگے لڑکا پیش کرا وے
 اوہ بیٹھاسی کرسی آتے ہور کھلے سب لا ہی
 چالی درم میریکول آئے لڑکے بات سنائی
 اوہ سردار جیرانی کسے استوں حال پچھائے
 بے ایہ پھین لوں میں تیتھوں پھر کی عذر لیاویں
 بیٹا سچ ہمیشہ بولیں سخت تاکید کرا کی
 ماں دے حکموں باہر نہیں میں ہرگز قدم نکایا
 چھوٹے لڑکے حکم مائی دادوں بھلایا نا ہیں
 توبہ کر کے اس ڈاکو نے ہتھ کنا نٹوں لایا
 ایوں آگے کھسے نہ کرساں ایسا میں کم کائی
 بن تک ظاہر دنیا آتے جسدی عجب نشانی

حکایت ورشان محمدی

مجموعہ پاک نئی سرور و امیں اک آکھ سداواں
 مسجد ویکول بیٹھے آہے سوہنے بنی گرامی
 کی ویکھن بگھیلا بتی وی مجلس اند آبا
 یا بنی اللہ کرو نصیحت ایراں والیں تائیں
 مصلحت کسے دسن سالتوں کل خواص عوامی

شاید ایس وسیلے پاروں میں بھی بخشیا جاویں
 یاد اصحاب تمامی بیٹھے پاک نئی حے لا ہی
 آکھ سلام بنی سرور و امیں اپنا حال جتایا
 نام خدا کچھ ایراں وچوں بھی کچھ دین اسامیں
 سالتوں بھی کچھ راہ مولا دے جسد دین تمامی

سخت دعامت خفگی ہوئے خون تساو املے
کل ایالیاں حصہ دینوں کیتی سی انکاری
استہیں آتے ہوا ساتھوں بھار نہ جاوے چایا
مرکے اسیں زکوٰۃ ادا کیے ایہ تعزیر نہ لاو
پھر بگھیار نہلنے تائیں کہلے بنی الہی
پھر بگھیار بنی سے اگے کیتی عرض تدا میں
آپو اپنے مالانندی ایہ راہی رکھن سارے
تسں نہ ساتھے رنجش کرنی اے محبوب حقانی
نہ کوئی ساتھے غصہ کرنا خفگی کر کے کافی
نہ میں حق تو ہاٹے انہ تبری دعا فرماواں
معجزہ ایہ اک پاک بنیدا آکھ چاآع سنایا

فاتیباں وچ ہمیشہ اسیں غریب بچاے
حضرت ایڑاں والیاں تائیں دسی ایہ گل ساری
یا بنی اللہ امر زکوٰۃ اگے حکم سنایا
یا حضرت جی ساٹھے آتے ایڈا بھار نہ پاو
سنو حقیقت جد لوکاتے گل نہ منی کافی
اے بگھیار لوک اسارے ایہ گل منلے نہا میں
آکھ دیہو سب لوکاں تائیں اے محبوب سارے
اپنا حیلہ اسیں کراں گے رکھن ایہ نگہبانی
تبری دعامت کرو اسانوں آسے قہر الہی
کے رخصہ کرن تساتے کہے رسول بچاواں
لیکے اوزن بنی سرور تھیں اوہ بگھیار سدھایا

سلطان اور شیر خوار بچہ

اسدی اک کہانی میں باد قندی آئی
تاں اپنے اس باڈو ولے آکے فوج اتاری
دشمن وادودھ پیندا بچہ لگییا اوہوں ساتی
مل بنکے دی درد فراتوں روہو شہ چمایا
چوہدی باگول اس عودت لول سی ایہ بات سنائی
جاکے عرض کریں توں اس تے مل جائے تیرا بچہ
دکھاں بھری کہانی اوہنے شاہ لول کہ سنائی
پھڑکے لگییا کوئی سپاہی عاجز حال نماں
آپ ہوا نلے اگے آکے تاں میں عرض سنائی
سن گھاں سلطان بہادہ پھیم پھیم شیروگا سے

سلطان صلاح الدین خلیفہ سی اک میر بھائی
اکدن اوہوں دشمن طرفوں خطرہ لگییا بھاری
جاں باڈو تے گشت کرن لئی پونچا اک سپاہی
بچے لول جھٹ پگڑ سپاہی فوج اپنی وچہ آیا
آخر پٹوے چوہدی اگے آرفریاد لگائی
کہ سلطان صلاح الدین مسلمان ہے تچا
اوہ روندی کرانندی عودت شاہ دیکول سدھائی
اے شامل اک لڑکا میرا بالکل بال ایاناں
دردوں جگر کیم پھیا میرا نال حیدائی
دھاں بھری کہانی اوہوں عودت جردوں سنائے

سند کے فوج کمانڈر تائیں فوراً حکم سنایا
 ویجے وٹا گیا بچے اگے معلم ایہ گل جوئی
 شاہی خزانوں قیمت دیکھے بچے جلد لسیا
 کر سبوں آٹھ سلطان کھلوتا آگے بہناں تائیں
 جلد کمانڈر قیمت دیکھے بچے ترت منگایا
 عورت پھر شکریہ کر کے واپس گھر لوں آئی
 عورت لوں سلطان بہادر ایہہ فرمان سنایا
 پہنچی ہے جو ناحق تینوں ایہ تکلف تینوں
 اک ہزار روپیہ دیکھے واپس کر داسائی

شیر خوار اک بچہ پھڑکے کون سپاہی لسیا
 پھر سلطان سنائے ہرگز ویر نہ لاوے کوئی
 جس جاگتے ہوئے لڑکا اونھوں ترت منگاؤ
 جتنک اس عورت لوں دیوں نہ لڑکے دیں باہیں
 ماں دے پتے حوالے کر کے اپنا فرض ادا یا
 پھر سلطان معافی منگی اس عورت توں بھائی
 اک سپاہی دی بد نیتوں توں ایہ صدمہ پایا
 اس غلطی دی نام خدا دے بخش معافی میںوں
 اہہ اسلامی شاہنشاہ دیں صفتاں کر دی آئی

مسلمان کی غیرت

اسماعیل شہید ولی وچ رہندا سی اک بھائی
 اک ہندو دریا وچ ترنا ہوکا آن دیوا لے
 کوئی تیراک مقابلہ کر کے نال میرے نہیں ترنا
 اپنے اپنے دلیے اندر ایہ صلاح پکائی
 حاضر مجلس اکھیابے کوئی مسلماناں وچوں ناہیں
 اسماعیل تیراک بن دی مشق شروع چیا کیتی
 چند دنالوچ ترنا اوہنے سکھ لیا سی بھائی
 اک دن دیوں ترنا ترنا ترنا جاتا متھرا وچ لگے
 بہت کمال کیتا اس حاصل تیرن اندر بھائی
 کوئی ہدیہ وچ تیرن والا ہے تے حاضر آوے
 ہندو بے وچ جاوے تیتوں جنجوں گل پاواں
 تیرن دیوچ ہندو ہر یا مسلم پگڑ ہرایا

آبدی محبوب کہانی اک میں کر تصنیف سنائی
 کوئی تیراک میرینال آکے بیشک زور لگاوے
 اسماعیل شہید ولی دا بیٹھہ دلہیلان کردا
 بڑی شرم دی بات دسیئے مسلمان لئی بھائی
 اسلئے نال مقابلہ کر کے لوکے اسدیتائیں
 آسدینال مقابلہ کر ساں ایہا دلوچہ نیٹی
 جہنا دے دیا وچ جلکے مشق کریندا سائی
 کوئی تیراک بھی نہ دم مارے ہرگز آسے لگے
 آخر اسماعیل دہلی وچ ڈونڈی ایہ پٹوانی
 نال میرے اہہ اس طرح دی آکے شرکا لگاوے
 ہے اہہ ہر تان کھ پڑھ لے ایہ میں شرکا لگاواں
 مجلس دیوچ ہندو کو لوں کھ ایس پڑھایا

اسماعیل نون ایسے گلے ولوچ غیرت آئی
 مسلمان وچ غیرت ہوئے تان اوہ مسلم تھیوے
 کوئی نہ آکھے مسلمانا نوچہ آہٹے ہے نہ کاٹی
 بے غیرت وہی بخشش کوئی نہ دانگ سگلن سیاجیوے
 مولوی ٹکروین نے "اسلامی کہانیاں" دی کتاب و انمولہ سنا کے ختم کیتا
 تے پھر تک بشیر احمد دی جیپی ہوئی کتاب "آخرت ویاں نشانیاں" پڑھ کے
 سناؤن لگا۔ تسی وی پڑھو۔

سوال متکرر نکیر کافر تے متناقض آکے تے عذاب قبر

روح اسدی پھر اولویں پانچ جیویں کدھ لیجان
 ہر اک نفل جیویں پچھن لگے آج مخاطب ہون
 کس مذہب وچ پھر گذاری کی بھریا وچ سینے
 سویلے روح کافر والی رو رو کردی جھڑا
 لے افسوس میں کجہ نہ جاتا یوں وقت لنگھایا
 نہ کجہ مذہب دین داوے کردی جائے بہانے
 رو رو کلیاں وانگ ہونے روح کافر دی جانی
 دن محشر دے اس کافر دی ہونے کوں قبولی
 نہ جنہا تے روزے رکھے کیوں خلاصی ہونی
 پھر پچھتاوا کا ہدا سنوں سدھا دوزخ جاو
 دو توں پکڑ مروٹن اصغیر دیون سخت ایذاں

متکرر نکیر فرشتے جدم کافر دے دل آون
 بیت ناک ڈرو نیں شکلاں کافر کھلون
 آکھن کیرا رب ہے تیرا چیتی دس کینے
 چھیتی دس جواب اسلون نبی تیرا ہے کیرا
 مینوں خبر نہ کوئی اسدی جو جو تیس سنایا
 روح کافر دی نام اللہ دہرگز مول نہ جانے
 پاک محمد سرور والی نہ کجہ پتہ نشانی
 نہ جس نیاں حکم خدا دا نہ احکام رسولی
 نہ اسلام خبر کوئی جانے پڑھی نماز نہ کوئی
 حج زکوٰۃ ادا نہ کیتی پھر کیوں پھتارے
 سوال جواب جان ختم ہو جان روح کافر دیاں

سے برار بن غازی کی لمبی حدیث میں مذکور ہے۔ جب کافر کے بدن میں روح ڈالتے ہیں اس سے متکرر نکیر سوال
 پوچھتے ہیں۔ جب جواب ٹھیک نہیں پاتے تو ایک پکانے والا پکارتا ہے اس نے جھوٹ کہا۔ اسلئے اس کا
 پھوٹا آگ کا پچھا دو اور دوزخ کی طرف سے دوازہ کھول دو اور قبر بھی تنگ کجاتی ہے یہاں تک کہ اسکی لہر کی
 پسلیاں ابھر نکل آتی ہیں اور اسکے پاس ایک بدصورت والا شخص آتا ہے اور اسکا لباس بہت گندہ ہوتا ہے تو وہ کافر کہتا ہے
 میں نے جبک ایسا بڑا شخص کوئی نہیں دیکھا وہ کہتا ہے تو جانتا نہیں میں تیرا پاک عمل ہوں تب کہتا ہے اپنی قبلیت قائم کر لو۔

قبر دی سب طرفوں پہلے ایک کھڑکی اودھ کھولن
 آکھن دیکھ اودھ بندیا اسنوں ایہہ جنت رحمانی
 لیند امنے تے لڈا مہجاں کردا خوب بہاراں
 پھیر قبر دی کبھی طرفوں کھولن اک دروازہ
 آکھن دوزخ داویہ ہے ایہہ ایہہ مگر گڈاں
 روح کا فردی جھیرا کردی ہے چنگلی میں ہوندی
 اج میں نیک کے بندیلے سوہوں سنگی ہوندی
 کا فردی روح کردی جھیرا اودھ تے کرلاوے
 جسم تے گڈے فرشتے مارن جسم گیا ہو جاوے
 منکر نکیر اودھ گھنٹاں مارن اس بندید تیاں
 قبر دی ایسی سختی ہوئے جو میں شکنجہ پایا
 تڑا کن بلیلن ہالن وانگول پھلکراں مودی جاوے
 سب زہریلے اڈنگن چکن پھن پھیرے
 اج سالن تیرے کھاوے بدلے بھیجا ہے رسالیں
 اودھ بد بختا رسم کفر دی پکڑی وچہ زمانے
 مگر گڈاری بدیاں اندھنوت ذرا نہ آیا
 چیرن پھاڑن بھنن توڑن اک سدا اک آسے
 مویاں سوہیں روحاں اوسوں لکھ لکھ مارن طعنے
 وچہ قبرے کافر نوں جادہوں سخت ایذاں
 اچرانوں اک صحت بھڑی اسلے نظری آسے

آسے خوشبو عطر عنبر دی تے اسنوں ایہہ بولن
 چنگے عمل ہے ہوندے تیرے پاؤنڈا بہت اسانی
 پر ایہہ تیرے خاطر ناہیں ایہہ جنت گلزاراں
 تے اس کافر بنے تائیں آکھن مارا وازہ
 لائق تیرے دوزخ آہی جاتن اپنا ساڈیں
 اج جنت دے رنگے اندھ ساری رنگی ہوندی
 اج میں جڈاں چنگیاں چھڈکے حدوں لنگی ہوندی
 رورہ مغز کھپاوے اپنا نفع نہ کچھ ہتھ آسے
 بہرے گرتے دبا کے مارن سرچیا ہو جاوے
 مارن پھیر جگاوں اسنوں دیون سخت سزائیں
 توڑ مروڑ کے گھوٹا دیوے بہت عذاب دھایا
 کڑی وچہ کلہاری جیوں اندھ فردی جاوے
 آکھن ماریا جھکے سالن ساڈے بہان چنڈے
 بوٹیاں کر کے تیریاں کھائے ادا کافر بد جہائیں
 اس کارن دینا تے تینوں بھیجا سی گانڈا نے
 لے ہن تینوں ساڈی خاطر پنے کھاج بنایا
 اودھ قبر شکنجے وانگول پسلیاں بھندی جاوے
 لے بد بخت بیدینا تیں نہ حق دے جانے معنے
 رو رو اپنا آپ گواہے بھر بھر ٹھنڈیاں ہائیں
 سیاہ رنگ ابر بہاراں وانگول کھدیلن کنب جاوے

لے ہوسید رضی اللہ عنہ سے روایت ہے کہ رسول خدا صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم نے فرمایا کافر پر قبر میں تانے لسم کے ساپ قائم
 کے جگہ میں جو قیامت تک اسے ڈسے تو چنے کھاتے رہتے ہیں اور ایسے زہر ہیں انکے مگر ایک ساپ انہیں سے زمین پر چونک لے
 تو قیامت تک زمین سبز نہ لگائے۔ اللہ تعالیٰ اللہ تعالیٰ اپنے حبیب کے صدقے سے ان سے بچائے۔ حافظ

تے اس صورت تائیں پکھے آیا کون اچھے
 میں تیرے بد عمل کینے ظاہر ہوگ تدا میں
 میں تیرے عملا تندی صورت بنکے آئی تمام
 ناقربان ہمیشہ سڑے حافظہ دیکھ کتاباں

سامنے آن کھلوے صورت کا تر تھر تھر کینے
 اوہ صورت پھر لوے اسنوں مینوں جانتا تائیں
 کی ہن کھوے اوہ بد ذاتا تیری نرم کلامی
 ساری عمر توں ووزغ اندر سڑیں وچہ عذاباں

روح واکھرے قبرسے اونانے خستہ جسم و احال دیکھنا

کفن و فن ہو جاوے سارا خلقت کھرا فن آوے
 یارب وے اجازت مینوں تے آزادی ہووے
 آوے قبر تے روح اسری دیکھے شکل پیاری
 دیکھے کے روح جسم اپنے لول کرلاوے تے رووے
 جد سوندا سی سیجاں آئے وچہ کھیل گلزار
 حکم جتا بوں پنجویں دن پھر روح اوندی دوبارا
 زار و زار رووے کرلاوے دیکھے سنے گھر وانگوں
 گوشت تیرا بچھواں کھا دئے ودا ہڈیاں ڈالیاں
 پھٹ گیا جسم وچہ تیرا پے گئی سخت جلائی
 جسم تیرا سب چھلنی ہویا کیریاں ہویا حوالے
 جسوں دیکھے نہ دینا رچی اوہ اجھا کچھ سو یا
 آوے دعووں دیکھو کے جاوے تے بھاؤندی سڑے
 کتھے تیرے لڑکے بائے خویش اقا رب سامے
 کتھے مل تے باپ ہیں تیرے یار کتھے ہر جانی
 کتھے رشتے دار اوہ تیرے کتھے ماں پوجائے

وچہ حدیث شریف دے آیا جد بندہ مر جاوے
 بن دن بیت جاوے جسویں روح فریاضی ہووے
 دیکھاں اپنے جسم ویتا میں حکم ہووے رب یاری
 مردے دے نک منہ دے وچوں پانی چلدا ہووے
 آکھے اے مسکین پیڑے یاد میں اوہ دن پیڑے
 ایسی زندگی وے دن بیتن یاد رکھیں ایسہ کارا
 دیکھے نک منہ کناں وچوں خون جاوے ہر وانگوں
 آکھے ایسہ محبوبی شکلاں وچہ دکھا تدا آئیاں
 درد نماں نے گھیرا پایا رنج مصیبت آئی
 ٹٹ گئے سب اعضا تیرے بن غریباں مثالی
 جس بدن لول خاک نہ لگی اوہ اج مٹی ہو یا
 ایسے طراں ستویں دن تک روح اوندی مڑے
 نالے روح آوازوں وے دے اسنوں آن پکارے
 کتھے جگہ زمین بے تیری کتھے بھیناں بھائی
 کتھے ہم نشین اوہ تیرے کتھے سب ہمسائے

اے امام جبرائیل بن میر علی شریح الصدق فرماتے ہیں امام ابو ثور ابن عبد البر نے فرمایا کہ شہیدوں کی روہیں

جنت میں ہیں اور مسند انور کی فتاویٰ قبور پر جہاں چاہیں آجا سکتی ہیں۔ ۱۲ منہ

کتھے اوہ اج چہرہ تیرا جو پیا چمکان مانے
 کتھے اوہ اج تیریاں شانیں جلوچہ ظاہر ہوئیاں
 کتھے اوہ اج عزت عظمت کتھے قدر ہے تیرا
 کتھے اوہ اج یاد ہیں تیرے بہت محبت والے
 ابو ہریرہ کے روایت جاں مومن کوئی مردا
 دیکھدی کے مال اوہ اپنا کیونکر ونٹے ہمیں
 کیونکر گھر سے کم ہیں چلائے کیونکر وقت بھلاں
 استوں گروں یک دہے تک قبر محاصرہ کردی
 پھر فرشتے روح مومن دی روحاں چوہ لیماون

کتھے ایہہ اج خاک داندر وچہ غمناں بیزاں
 کتھے ایہہ اج بیڑیاں تیریاں شہوہ دیوچہ ڈوبیاں
 کتھے ایہہ اج خاک چوڑیا چند جیہا ایہہ چہرا
 کتھے اوہ اج بلی تیرے دولت حثمت والے
 کردی روح محاصرہ اسدی اک مہینہ گھروا
 کیونکر قرضہ ادا کر لیں کیونکر کئے پسین
 کیونکر رنج معصیت پاوون کیونکر خوشی مناوون
 کون دعا اس بدلے منگدا کہندی روح بشر دی
 نغمہ صورت تک اوہ حافظ اپنا وقت ٹپاون

صبر و اچھل ہمیشہ مٹھا ہند اے (حکایت)

چل حافظا ہن اجر صبر و اچھلے جو جو پایا
 صبر و اچھل ہمیشہ مٹھا چنے صبر کا یا
 دیکھ صبر یعقوب نبی دا کہا وچھوڑا پایا
 آخر دیکھ یوسف پیغمبر شہر مصر جا والی
 روزنیاں اپنی عمر گذاری وچہ جدائی پیانے
 صبر الیوب نبی دا دیکھو کیریاں جسم سکایا
 امر نہی دا کرے تارا لوکاں نعل دکھلایا
 آل نبی اولاد علی تے کو قیاں ظلم کماے
 حوض کوثر دے ساتی جیہڑے صبر رضائے پورے
 ایچھے اک حکایت مینوں یاد صبر دی آئی

ان الله مع الصابرين رب کے فرمایا
 اجر صبر و اس درگاہوں صابراں دونان پایا
 یوسف جن وچھوڑیا بھائیوں کی انہاں تھے آیا
 مدتاں بچوں میلے سوئے باپ بیٹے دے عالی
 آخراں گئے بھینسل بھائی گئے وچھوڑے بھارے
 پراک دن وی نہی دا کھ نہیں زبان تے آیا
 آخر اوہ الیوب پیالے صبر و اچھل چا پایا
 پانی با بھوں وچہ کر بل تے پکے من تہاے
 گودیاں وچہ فرزند کو ہائے جگد یوچہ مشہور
 ہر سال اندر کچھ جندی نیک میسی اک مائی

لے قولہ تعالیٰ صابرین اجرہم بغير حساب ترجمہ یہی بات ہے کہ صبر کرنے والے اجر
 بے شمار پائیں گے۔ یہ حکایت میں نے مولانا روم رحمۃ اللہ علیہ کی تثنوی سے نقل کی ہے۔ حافظا

دو مہینے خوشیاں اندر اوہ مائی گدا سے
 ایسے طرح اس مائی سے یارو و بہرے پچھنے پیدا
 وہاں بچیاں و چوں زندہ بچے رہیا کوئی
 آخر بول اٹھی اوہ مائی یارب تیری دوہائی
 تو ماہ دی محنت میری یوں صنایع جانندی
 وہ بچیل لگے باغ میری بچے دیکھ نہ سکی
 نہ کوئی پت میں بچے ڈٹھا نہ میں بچ کھڑایا
 جھیرے کر کر روئی مائی تے پھر نیندر آئی
 پر اوہ باغ و ڈھیرا سی جو جنت ربدی ہی
 مشک کا فورتے سونا چاندی اٹاں اسدیاں میں
 دیکھ گئی جد اندر مائی بچے کھیلن سارے
 آن فرشتہ اس مائی نول سداسارا حالا
 جنت و چہ محل سے تیرا پانی حوض کوثر دا
 دیکھ کے مائی سب کچھ یاد و چہ خوشیاں ہی
 خوابوں ہو بیدار اوہ مائی لکھ لکھ شکر گزارے
 حافظ یاد جو صبر کما کے آپ اللہ فرمائے

آخر بچے موت دی گودی دیوچہ لوعے ہلے
 گود ہمیشہ اسدی خالی پورا ہوسے وعدہ
 غم مہلے دی تاب نہ جھلی ڈا ہڈی بیکل ہوئی
 ہتھوں ہو یا قصور کی مولا جو دکھاں و چہ پائی
 دو مہینے خوشی سے اندر میری جان لنگھانندی
 خوشی گئی تے غمی لسانی رحمت ایسی وسی
 نہ میں خوشیاں اندر اپنا ویلا کوئی ٹپایا
 خواب سے اندر ڈٹھا مائی باغ بڑا ہر جانی
 اس جنت و چہ اک محل سی ربدی بے پرواہی
 لکھیا ہو یا سی نام مائی دادہ وانے تے کہن
 ہس پئے دیکھ کے ناں تائیں اوہ معصوم پیار
 لے مائی اس صبر و آئینوں اجردنار ببالا
 ایہ سب تیرے بچے حاضر دیکھ جنہاں دل ٹھریا
 آکھے یا خداوند تیری ڈا ہڈی بے پرواہی
 چنگا صبر کما کے جہیز اجنت کرے اشارے
 ان بچھا اوہ میری جنت دیوچہ سربھا جانے

شہیدیاں ویاں روحانندی جنت و جہنم

بسمان اللہ ایہ شان شہیدانے پاکیز کلاماں
 پاک منزہ طاہر اطہر سوہنیاں شاتاں والے
 حضرت پاک حسین حسن دوز میں اسماناں والے
 ایہ سرفراز شہیدیاں آتے مالک صبر و شادے
 حیدر دے دولال پیارے بڑی شجاعت والے

بیمیاں روح شہیدیاں آتے لکھ لکھ بار سلاماں
 صفت مثال کی دیواں ایہے پاک بیاناں والے
 نہیں نوانے پاک محمد پاک زبانان والے
 تے تسلیم و اتقار والے بن مختار ہنکے
 تے درگاہ الہی دیوچہ خوب عبادت والے

ظالموں ظلم کسایا ہے پر صبر نہ مول گویا
 نعمت مثال شہیدان دی روح جہدم جنت جاوے
 ہر لیا ہر لیا جانور اندیل صورتان ہو سن ظاہر
 مولا کے شہیدان تائیں جو منگو سو پاؤ
 ایسے شہید پیارے پیارے سو بہتیں شکلا نوالے
 وہ سجھدے دے جا جا پیارے کرن دعا کریاں
 اک شہید تے ستر بندے اک کو لون بخشاؤن
 چھ انعام عطا شہیدان رب دی طرفوں ہون
 ذابہانوں خوف قیامت ڈاڈیل رحمتا لوالا
 کہے خدا شہیدان تائیں جو منگو سو پاؤ
 اکواری پھر دینا آتے گلے لے لے رب قادر
 ایہو تمنا ساڈی ڈاڈی گھل زمانے آتے
 دن سارا ایہ جنت اندر کیر کریشے رہنے

بہ شہیدان تے مختاری جگتے نام رکھایا
 پھل فروٹ تے ثمرت نوشی شہید بہشتوں آوے
 آواز اے عرشیں سیر کر سین واہ داستان قلوب
 تہا ڈے بدلے سب کج حاضر جو پو جو کھاؤ
 ستر ستر حوراں پاؤن شکلاں عقلاں والے
 ستر شخص گناہاں والے بخشیں پاک دھماں
 تے بخشا بنی دی امت خوشیاں دیوچہ آون
 اک لہوڑے قطرے بدلے سب گناہ اس دھون
 سر تے تاج نورانی ہوڑے نعمت بخشا لوالا
 کرن دعا شہید تہا ای اتنا کرم کھاؤ
 تیرے راہ تے قیر اکواری ہوئے جا تھاور
 ہوئے جا شہید خدا یا ٹھیک نشانی آتے
 حافظ راقم عرش دے بیٹھاں وچ قندیاں بند

جہاز و اسقمر

آخر وہ کرمان والا دن تے اوہ بھاگاں والا وقت آ پھنچیا جدوں حاجیل و اہباز
 کراچی دی بند گاہ توں جدے دل روانہ ہو یا۔ تے حاجی خوشی دے نعرے مار دے
 جہاز تے سوار ہو گئے تے جہاز کے دل روانہ ہو گیا۔ مولوی عمر دین نے جہاز تے
 کوٹھے تے چڑھ کے جو فیرے دھیان لاریا تے آتے آسمان تے بیٹھاں ہر پاسے پانی

لے قولہ تعالیٰ :- وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قَتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَنْ هُمْ أَمْواتٌ ۚ بَلْ هُمْ أَمْواتٌ عِنْدَ
 رَبِّهِمْ يَرْزُقُونَ فَرَحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ فَضْلًا ۚ بِسْمِ اللَّهِ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ۚ تَرْجُمَةُ ۚ رَدِّعِي جُولُوک
 شد تعالیٰ کی راہ میں شہید ہو گئے ہیں ان کو مردہ مت خیال کرو۔ مگر وہ اپنے پروردگار کے پاس زندہ ہیں اور خوش
 ہو رہے ہیں۔ اس چیز کے ساتھ جو اللہ تعالیٰ نے ان کو اپنے فضل سے عطا کی ہے۔ ۱۰ منہ

ای پانی نظر آوے تے ٹھنڈی ٹھنڈی ہوا پئی وگے۔ پہلا دن سی ایسے طرح گذر گیا۔ رات نوں لے پئے تے چکر پئے آون۔ تین چار دن تک ایہو حالت رہی آخر اک دن ساتھیاں نے کہیا مولوی عمر دینا۔ کجھ رو ترق ای لا۔ بڑے دن بھئے نے توں کجھ ستایا نہیں۔ مولوی عمر دین نے کہیا لوؤ بھی سنو۔ اج میں تہیا توں ملک بشیر احمدی بنائی ہوئی یوسف دی کتاب سناں ہاں۔ سنو تے یاد پئے کرو۔ اجک لوک مولوی غلام رسول دی کتاب، مولوی عبدالستار صاحب دی یوسف دی کتاب تے دائم اقبال دی یوسف دی کتاب پڑھلے سان پر جسدن دی ملک بشیر احمدی یوسف دی کتاب چھی اے انہوں پڑھ کے کسے کتاب واعرہ ای نہیں اوندا۔ ایہو کتاب یوسف دیاں ساریاں کتاباں کولوں اچھی کتاب جس نے انہوں نہیں پڑھیا اوہنے کجھ وی نہیں پڑھیا۔ پھی گل تاں ایہو ہے کہ ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور والے نے ایہو کتاب جس داناں لے یوسف بشیر احمد نہیں خرید کے پڑھی اوہ بڑا ای بد نصیب لے۔ ایہیے وچ عبدالستار والی طرز، دائم والی طرز۔ عنایت کوئیے دی سیالکوٹی طرز تے کورٹا چندر دی طرز تے کئی مٹھیاں مٹھیل رسیلیں تے رنگ رنگییاں طرزاں نے۔ جنہاں توں پڑھ کے تے سن کے لوک بہت ہی خوش ہوندے نے۔ تسی وی سنو تے یاد پئے کرو۔۔ لوؤ میں تو ہاںوں ملک بشیر دی یوسف دی کتاب دے کجھ بیان سناؤناں ہاں۔ تسی وی کی یاد کرو گے۔

روایت

ایس طرح پھر دن عشرے ہوئے حالت بھائی جسدن عرش معلیٰ آتے رب پکھری لاوے دے پاسے دوزخ طبع آکے کر دک وکھا سی تہب دوزخ دی عاصیا تائیں دوزوں کچھ لیاوے دیکھ ہمال محمدی آوں پکھے تہب ہٹکے

جو میں یعقوب پیغمبر آتے عشرہ دی حالت آئی ایسے طرح قیامت دے دن ایسا حال دہانے ہی طرفے ذات خدا دی جنت آن لکا سی پنجسو سالان رستے آتوں دوزخ کر دک خدا دے دوزخ دیکھ نئی سرور نوں بہت بڑا اثر دے

از گنہارانتوں بچیں تہوں دوزخ پاکوں اسی
 کافر مشن نبی داپا کے عسرت تھیں پچھتاوان
 انا دونا پچھتا نا ہرگز کم کیے نہ اوسے
 امدن اللہ عاصیا تائیں کہی تیر زبیروں
 رب کہہ نہ آدم عسوت دوزخ اندر جاوے
 تاکہ کل فرشتیاں تائیں کہے خداوند عالی
 اوبہ لفظ نبی جسے پاروں اللہ حکم سناوے
 ہے اسے ایتھوں تیکر آکھے ذات الہی
 نام محمد احمد کیے ہے اوہ شوق پیاروں
 ملک شیرا صفت نبی دی لکھی مول نہ جاوے
 دینا آئے نبی محمد جاں تشریف لیا یا
 وہ والنور جمال نبی دا گھر گھر چانن لاوے
 پاک نبی دی تابوناری کرتوں اہل ایماناں
 میں قربان رسول اللہ توں تن من گھول گھاواں
 چند مبارکے سلائی آکے شوق پیاروں
 کتنے عاشق جشوں معصوم پاک نبی کول آئے
 عاشق بن پروانیاں وانگوں ہو گئے شہر پینے
 رنگے مرے کے ایسے ٹکانے چھوٹن وطن پیارے
 ویکہ زینت نال عبت کئے ذکر سبحانی
 جنباں اکھیں دینال ڈٹھا نبی رسول پیارا
 میں ذکر نبی دا دسل سنتوں دوست میر بھائی
 جسے آکھیا جنت حوراں سب کچھ نامتکوری
 بھرے رائے حسن علی قن پچھو قدر نبی دا

صورت دیکھ نبی سرور دی اولوں شکے جاسی
 کیوں نہ مہیاں نبی پیارا رو رو تیر وگا ون
 جد ویدا سی من والا اسدن قدر نہ پاپا
 ڈالے جاسن حلے اندر نقشے بن خزیروں
 شکل کرد خنزیر اسناندی دوزخ ڈالیا جاوے
 سوہنی شکل نبی دانقشہ جائے نہ دوزخ ڈالی
 بیوں شرم نبی دے پاروں آپ خدا فرماوے
 جے مومن گھر روکا جہیں نام رکھے اوہ بھائی
 لکھاں عاصی بخشے جاسن نام محمد پاروں
 جسدیتائیں اللہ صاحب عرشانے سدائے
 ست زمین آسماناں اندر چانن نور لکھیا
 تہمانے ڈھیہ پین زمین جتھوندی لنگھ جاوے
 اوہ نہ ہووے پین توبہ توں جاوی بدل زمانہ
 کیسا شان رسول اللہ وایں صلے ہے جواداں
 ادب کنوں من اوسویلے پاٹ گیا وچکاروں
 خدمت اندر حاضر ہو کے اہتاں وقت لکھائے
 ویکہ نبی دی حالت سوہنی چھیک لون وچرینے
 ایسے سن یار نبی دے اعلا افضل سارے
 جنت دی پرواہ نہ رکھن مل پیاد لبر جانی
 دوزخ بجاہ حرام اہتاتے جانے عالم سارا
 جا کے کچھ بلال ہورا متوں سالوں خبر نہ کائی
 ہر دم دوست حاضر ہووے نہ اکھیں تھیں وہی
 مل پچھویش قبیلے چھڈے ایسا نیک عقیدہ

ابو ہریرہ جابرؓ کو لوں کچھ عشق نشانی
 نبیاندی حب ہر دل اندر زوروں آن سمائے
 یعنی سرور عالم جسدن ربا حکم سنا من
 فرصت پا کے جدا صحاباں مسجد نوں بنائی
 پتھر لوں کبیا یا حضرت مشکل سہن جہاں
 رو رو کے پیا ڈھا ہیں ماے پتھر در در جانا
 سنوں حقیقت جاں اس پتھر رو رو عرض گزار
 نال محبت سرور عالم پتھر جلد اٹھایا
 کنڈ لگا کے نال پتھر سے سرور عالم بہنے
 بھی اک ہو روایت سچی راوی اک سنا ندا
 خاص صحیح کتابوں ڈھٹی سنتوں پار سجانا
 یعنی ڈھ کچھروا ایسی تھم حنا نہ بھائی
 کئی مینے سرور عالم اس نال کنڈ لگائی
 جدا صحاباں پاک نبیؐ دامیر آن بنایا
 رو کے اچھے حضرت تائیں یا سرور سپاویں
 بات کرے انساناں وانگوں لولے درد آوازے
 تھم حنا نے نوں پھر کہندا سرور نبیؐ غفاری
 ہے اکھیں تاں تیرے حق وچ نیک دعا فرماوا
 تھم حنا نہ پاک نبیؐ نوں رو کے عرض سناوے
 چاہواں نت حضورؐ حضرت اکھیا تھم حنا
 ای مراد نبیؐ چاہواں ہولے قرب حضورؐ
 تھم حنا نے ہی گل شکر لولے نبیؐ الہی !
 جو محبت ساڈی پلیدی ای در جتوں پاویں

اکھیں نال جنبتے ڈٹھا سوہنا نبیؐ حقانی
 پتھر بھی مشتاق بنیدے راوی ذکر لیاوے
 اک پتھر دے تختے آتے وعظ کلام بتاؤں
 منبر بنیاں تاں اسکا دن پتھر عرض سنائی
 دور کرو نہ مینوں حضرت عرضاں رو سنایاں
 میں دوری نہ چاہواں حضرت یا مقبول ربانا
 نال پیدا اٹھاے استوں سوہنا نبیؐ غفاری
 نال منبر سے سی اکپا سے استوں آن اکھایا
 مڑ کے صبر پتھروں آیا کدوں جہاں سہنے
 اوہ بھی واقعہ درد فراقوں لکھیا مول نہ جانا
 منبر بنیاں درد فراقوں رنا تھم حنا نہ
 اس نال کنڈ لگا کے بہنے سرور نبیؐ الہی
 تکیہ لاکے نبیؐ محمدؐ اس نال بہنے سا ہی
 چیکاں ماریاں تھم حنا نے دردوں شور مچایا
 ہن کیوں میں عاجز ویکولوں سخت جہاں پلویں
 گلن لگے اُسے آتے رحمت دے دروازے
 ہے کی حاجت تیریتا میں اکھ سنا گل ساری
 جنت وچہ درخت لورانی تینوں جلد بناواں
 یا نبیؐ اللہ صرف جدائی جھلی مول نہ بجائے
 نا منظور جدائی مینوں یا مقبول ربانے
 ہر دم کول پیارا ہولے دوری نا منظوری
 تھم حنا نے تیرے آتے رحمت دون سوائی
 بن انسان جنت دے اندر توں ساڈی نال جاویں

وچہ اصحاباں شامل ہوں عزت ادبناں پاروں
 تھم حنائے آئے حضرت ایڈ پیار کس یا
 نالے حق ایلے وچہ حضرت نیک عافزائی
 بنی کپہ جس دلے اندر ساڈی حب سماے
 حب نبی دی پاروں عاصی جنت اندر جاون
 سنو حقیقت جدم کرتہ دتا بابل تائیں
 جاں یوسفے گلا کڑتہ لہی اک نشانی
 جاں یوسفدا کڑتہ پیر کے سینے نال لگا یا
 کرافسوس نبیدا روون سب فرزند پیارے
 نمون یوسفدا ساڈے سر تے پیش پویکا آکے
 ایلے نم تھیں بابل مرسی بنی مصیبت بھاری
 دلوں تھم فرزند لیائے باپ پیلے تائیں
 سی یعقوب پیغمبر ہویا محمد نیال دیوانہ
 رسید افسوس ہویا کہیں دوست ایسا نال رالیا
 پاک بنی نون یوسف با بھوں سے شیخ اندھیرا
 اہ یوسفدی سوہنی صورت نظر نہ اسنوں آدے
 ویکہ حوالہ صاحبزادے روون کر کر آہیں
 تھنے ہجر فراقوں حضرت جیوں پھلی بن پانی
 ہونش آئی تے پھرا وہ کڑتہ جو سی خون کھریا
 اک فرزند کھڑیا وچوں اسپین حاضر یاراں
 یوسف یوسف یوسف کروا موٹھوں باپ پیرا
 مڑ مڑ پے اس کڑتے نون تے سینے تے لائے
 ایس طرح ہی تڑن ترف کے بدوں بنی ربانا

درجہ ولیا ندا قل پاسیں خالقہدی سرکاروں
 غسل جنازہ کفن پہنا کے قبر اندر دفنایا
 حب نبی دی ایسی ہندی جلنے کل لوکاں
 نال اسافے جنت جاسی جہانہ کیتا جاوے
 سب اصحاباں پاروں مومن ربی رحمت پوتیا
 یوسفنوں بگھیاڑاں کھابداروون کر کر آہیں
 سینے نال یعقوب لگایا چمکے زخم مہانی
 غش کھلے کے یعقوب پیغمبر دھرتی آئے آیا
 مرسی باپ وچھوڑے اندر حسرت کرے سارے
 کی جواب دیانگے اوتھے پیش خداوے جا کے
 بچن مجال دیسویے سالوں پی مصیبت بھاری
 کسے یعقوب نہ ہوش نکلے مورومارن دہاہیں
 ہوش آئی تے دلے اندر آکھے بنی یگانہ
 کیونکہ میرا یوسف سوہنا نہ خیریں مڑ آیا
 ست زمیناں نالوں اسنوں چالے ورو گھنیرا
 رڈ کن تیر غماتیلے سینے کون شمار لیاوے
 ادبوں چک کھلن اسنوں مبر ولیوچہ ناہیں
 تن من مڑیا سخت جدایوں لمی درد کہانی
 نال محبت باپ یوسفے چشماں اوپر دہریا
 اکے موت قریباً آندی ویکہ ہمدیں کالوں
 اگوں یوسف نظر آئے پونے صدر بھارا
 حد فراق یوسفدا اگوں درد عذاب دکھے
 ایس درد فراق یوسفدا کدا نور دھکا نا

دکھ پتانے حدوں باہر وچہ شمار نہ آون
 جیکوئی اک فرزند کسے داپاے کتے جدائی
 قبر نشانی مایاں تائیں مرنا جو پتر اندا
 مک تشیرا جسوں لگے اوہا حال کھپاتے
 سکھے نال آراں سونکے نیند خوشی دی ماون
 یارو سکھے رات دنے پے کئی کئی کھانے کھانے
 سکھیا تنوں ایہ موج بہاراں لگن خوش گلداراں
 سکھے نون ایہ دنیا دسری جو نکر بھر پامیل
 سکھے وچہ جہاناں پھرے ہر تھاں میں چائیں
 سکھے نون کی سارو کھانندی جو خوشیاں چہ رہندا
 قدر فاقے دی اوہ کی جانے جہڑا جکے کھاوے
 ہوش آوے جد یعقوبے نون یوسف یوسف کھا
 تندرستانوں قدر نہ معلم کیوں دکھ بیماری
 مک بشیرا نہ مک جانکے درد مندائے جھیرے
 کرے پوکاراں نبی اللہ وارو روح حال و نجاوے
 دل کھپتاوے اکے سناوے ایہو کرے پوکاراں
 اے یوسف میں تیرے تائیں کتوں کھالن جاواں
 اے پتر میں روند امرساں مدد نہ ہوسن تصورے
 لگن پتے جدوں گل بندی جس دل زخم جدایاں
 درد دکھاتے بھانڑ پالے دل وچہ بھر کن بھارہیں
 کھلیاں باہیں کر کے ٹرگیوں یار پیارے

تپنی وانگ کرے دل بیرے درد فراق گھنیرا
 دورو کے یعقوب پیغیر پاپے درد گھنیرا

باجھ پتانے پالے پاگل رو روح حال و نجاون
 پوے اندھیرا جگ وچہ اسوں دھونڈے کل لوکائی
 بحر فراق جہا نون بہتا ذکر نہ کیتا جاندا
 غیر اتوں معلم ہووے پیش پوے تے جانے
 دکھیاں تائیں نیندر آیاں پتر اس سنا جگاوں
 دکھیا نون ایہ دوزخ جالے رو رو کے کر لائے
 دکھیا نون ایہ دوزخ جالے جو نکر دوزخ ناراں
 پچھ یعقوب نبی نون جاکے جگر جلیے وچہ سیلے
 دکھے وچہ نما نڈے رو نڈے مارو دتھیں آہیں
 دکھیا جانے سارو کھانندی جہڑا اصلے سہندا
 پچھ ایسا نون فاقے اندر جہڑا وقت لنگھاوے
 اگوں یوسف نظر نہ آوے لارو ہنجوں بھڑا
 پچھو حال بیماریاں کولوں جو نت کرے زاری
 تنکے کیوں نہ حال و نجاوے نے زخمی دل جہڑے
 زخم جدایا نڈے چھلکن تیر کیجے لاوے
 ہائے دلبر کیوں لوریا ہتھیں بھل گیاں گفتاراں
 کھمرے مینوں نظر نہ آویں میں روند امر جاواں
 توڑو تے تقدیراں ککے جوڑ جوں رب جوڑے
 جسوں تیر لگن وچہ سینے کیوں کرن دہایاں
 یوسف یوسف یوسف کر داکل بھلاوے ناہیں
 اتقدیراں وارو ہوہیں دکھ نہ جان سہارے

یوسف اور چھوڑائے حضرت یعقوب وارونا

ایویں کر دیاں ملک بشیر احمد رات وہانی
 کون دکھائے اکھیں اُسے صورت یار سجدی
 جیوں مچھلی بن پانی تڑپنے نبی یعقوب پیارا
 محبوبانندی صورت سوہنی کدھر نظر نہ آسے
 یاراں پیٹے حاضر پاپے بار سواں ب کھڑایا
 سجرے سل جگرے چمکن کھڑا پٹیاں بچھے
 بچے نظروں غائب ہو جان ماپے صبر نہ پاون
 درد دکھانے بھانڑ پالے دل سپہ بزرگن بھاپیں
 درد پتا نہ سب تھیں مندرات ونے پیا کھاد
 گھڑی مڑی کہے داغ جدایاں دیکے رگ کیوں منوں
 پتراں باجھوں پو نہیں چلے کہندے لوک سیانے
 درد مندوں توں پچھو جا کے ہے کی حال حوالہ
 ایہ مثال زمانے اندھ سنوں حقیقت ساری
 مرغان پت جنہاندے لوکو دفتروں لبہ جانا لوالا
 بھائی مرن جہانوں جسے تے بچ پندیاں باہرا
 ملک بشیرا قسم خدادی یہ دکھ جگرے جانند
 چلے گئے دلدار جنہاندے دیکے جام جدایاں
 درد کے یعقوب بنی لڑن تھلے غولے آون
 جو کچھ بتی نال بنی دے کسنوں اکہ سناوے
 سب درواں چھل درد زیادہ دکھ غلاب جلائی
 ہرگز نہ یعقوب بنی تے آسے گھڑی امتندی

رود باپ یوسف اُسے ہائے تقدیر ربانی
 جو دم گزیرے معلم ہووے نختی جان کنڈن دی
 دم دم حالت غمشدی ہووے مارالم ودا تھرہ
 ہوش آرام نہ رہ گیا کوئی کون بیان سناوے
 لہسے دے غم درد الم نے قبراں تیک پوچایا
 جہڑی گل یعقوب سناوے اوہ نہ خالق مئے
 گھڑی گھڑی اکہ سال برابر راوی نوکر سناون
 زخم جنہاندے لگن سینے کیوں نہ ماہن آہیں
 سب تھیں دکھ ودا فرزندوں ایہ دکھ کدینے چاوے
 میں مرجاندا تیری جاگ خیراں گڈن تینوں
 باجھ پتا ندے چین نہ آسے کل زمانہ جانے
 یاد آون جد گلاں مڑ مڑ جلگے درد کسالہ
 دیر نہ لگے پچیا نتائیں مستیا نتوں اکواری
 رسیاں ہر کے ورتن لوکھیں اونٹ گیا زبیاں تھارا
 پت بھراواتے دکھ مندے میں کی اکہ سناوا
 سل پتراندے مندے لوکو عارف لوک سناون
 لات ونے اوہ رو کر لاکے کیوں دین دہایاں
 ہر ہر تھالوں سبیاں لگن وڈھ ڈھپیاں کھاون
 دن تے راتیں جھیرے کر کے پانی دل پرچاوے
 ایس جدائی یعقوبے توں چیک جگر پھولائی
 دلہ باجھ اجاڑ دسیوے اوہ گلزار چمن دی

اتنی نہ یعقوب نبی دی کیسے طول کہانی

ایس جگہ تے اک حکایت ہے میں پورستانی

مشال

جنوں مکے اللہ خالق مالے دنیا ساری
چمہ خلیل نبی دیتا میں کیوں سیک پوچھا گیا
جو میں شتالی مہا بیسی اسماعیل نبی نول
چھپڑی اللہ اکبر بیسی اوہ تکبیر جو بھائی
اساں پچونا اساں پچونا رب جوں فرما و
مشکہ کریں پیا بخونی خون عدالت پاروں
اگے کہیا یعقوب نبی نول آقتدیر ربانی
بن تقدیر فقیر نما نا گھر یعقوب بے آئی
اوس فقیر نے کھلنے بدلے آن سوال سنایا
ٹھہر ذرا کرا پتے فقرا روٹی ہننے لیا وں
روٹی پین لگی اوہر آکے جس دم بھائی
تھیل گیا چیتا اوس فقرا و اسی یعقوب بے تائیں
نبی یعقوب جہان دیکھل بیٹھا رنگیا سائی
اسکارن یعقوب نبی نول بیگیا درد و چھوڑا
ایہ گل من والی بھائی معلم ہوئے مینوں
ذکر سخاوت دی برکت و اہن میں آکے سنا و
سی کوئی غنی بھارا دولت مند سیاتا
بنے اوہوں منشا لڑا کا سوہنا شکل کالوں
اوپے کول فریبا نڈا گھر سنتوں پار پیارے
اکدن و اہن ذکر سخاواں جیکوں حال و لایا

اوہ نہیں مردا ہرگز بھائی بے نہیں امر جہا دی
حق نے آکھیا اینہ کچھ جاسی آیت و می لیا بھائی
دنبہ آکے جنت و جوں گردن چھری ہری نول
بیشک چل اپر کیتا وعدہ ذات الہی
اوہ تکبیر جو اللہ صاحب کی نقصان پوچھا و
دیہو سنرا میں اسدیتا میں حکم ہو یا سرکاروں
میں از مالش کارن تینوں دساں اک کہانی
اگے سی اک کہے اند لگا نبی الہی
نبی یعقوب محبت سیتی اہنوں آکے سنایا
پہ گیا اوتھے فقر اللہ و اہیہ میں ذکر لیا وں
اگے کچھ جہان نبی کول قدرت نال الہی
بہ کے اوہ لڑ گیا اوتھوں چیتا آیا ناہیں
لڑ گیا اک کے اوہ سوالی روٹی ملی نہ کافی
لوست تے یعقوب نبی نول قسمت مار یا توڑا
ابدی اک مشال پرانی آکے سخاواں تینوں
جیکوں حالا وچ روایت اوسیل طرح سخاواں
کافی دولت کافی حشمت و اہ و افضل ربانا
بڑی سخاوت کردا سی اوہ و دھکے لگے نالوں
اوہ مسکین تے اوہ زر والے کم خدائے بھارے
سی مسکیناں تائیں ٹکڑا اکدن ہتھ نہ آیا

اُس مسکین عورت دی گودی رووے بال ایانا
 شیر نہ آئے اس عورت نوں فاتے کتوں بجالی
 عورت اس غنی دی کھانا کھانندی سی پھیالی
 کئے دلیلاں لڑکے کارن منگواں میں کھانا
 ہمدی بُرکی جسم رنگی پھیر سوال سنایا
 تاں اُس عورت اوہا بُرکی اسدے ہتھ پھڑائی
 اوسے رات خداوند عالم ایسا راز دکھایا
 عورت لڑکے والی آکھے میں اج بُرا کسایا
 خبر ہندی نہ بُرکی ٹکڑا میں اسنوں پگڑیدی
 جس عورت والا کھڑیا کھدی حال پوکارے
 ایسے ٹکڑا لیون والی کوئی جواب نہ دیندی
 سنوں حقیقت جاں لڑکے نوں چک بگھیڑ دیا
 چاہر یا منہ بگھیڑا آکے قدرت نے کرایا
 زندہ چھوڑ گیا لڑکے نوں اوہ بگھیڑ وچارا
 ایدھرا دھرو ڈھونڈن لگے جسم لوکس سارے
 لہجہ اللہ جاں اک بندہ سی اس طرفے آیا
 روند روند نال شتائی لڑکا پگڑیا وے
 جیکر رقم توں اک کڈھکے میرے نام پھڑایا
 جے واہ ربدیتے اوہ رقم تیرا مول نہ جاندا
 ایس وسیلے پھیابی بی ایہ فرزند پیارا
 دھامسکیناں ادنیاں تائیں اعلیٰ مگڑ بناوے
 کہن منسر جداوہ بندہ مر گیا کھانا کھانوں
 غیرت گئی خداوند تائیں رہوں بات نہ بجائی

گھراپے وچ ہتھ نہ آئے اسنوں کدھوں کھانا
 بکھا لڑکا تے کروا بلا میسبت بجالی
 اوہ کھاوے اوہ دیکھے بیٹھی پیش نہ جاو کانی
 شرموں پھر نہ موندوں لولے کتنا وقت دانا
 دیہہ بھیناں ٹکڑے دی بُرکی لڑکے بڑا کھپایا
 بُرکی ٹکڑا نے ہمسائی لڑکا وچیا سائی
 غنی عورت والا کا راتیں چک بگھیڑ دیا
 بُرے نصیب والی نوں راتیں میں ٹکڑا پگڑایا
 کیوں لڑکا بگھیڑ لیجا ندا ایہ گل آکھ سیدی
 اُس ہمسائی عورت تائیں طعنے جھڑکاں ماے
 سنو حقیقت حکمت ربدی کی کی کار کرندی
 کھاوے کارن جاں اُس جا کے پنا قصہ اٹھایا
 لڑکے نوں اوہ کھانا سکیا آکھے رب تعالا
 کون کئے تکلیف کسینوں دکھے سر جنہارا
 کیونکہ ماں لڑا کیدی پاوے کیونکر صدق بھارے
 امن سلامت لڑکا زندہ اسنے آکے پایا
 آکے ماں اسدی نوں دتا مالیت خبر سناوے
 منہ بگھیڑوں تاں ایہ لڑکا امن امان پچایا
 بیشک اس فرزند تیرنوں نام پھڑکے کھاندا
 اجر سخاوت ایس طرح دا آکھے سر جنہارا
 راضی کئے جو مسکیتا منوں نیک جزائیں پاوے
 ایہ سبب جدائی بنیاں یعقوب تے جانوں
 تاکہ رب یعقوب نی نوں گھتی سخت جدائی

ملک بشیرا بنیاں نالوں کون گھرانہ عالی | ایویں دنیا گلاں کردی وین ایمالوں خالی

در بیان فراق یعقوب

کہیا بنی یعقوب نے پتریں لوں مینوں سل فراق والا یا جے چار
 میری شمع لوں پچو تساں جا کے کاہنوں مار کے پھوک بھایا جے چار
 مینوں گھڑی نہیں چین آرام اوتناں میرا بیدا عشرتیا یا جے چار
 میرے یوسنتوں وچ اُجاڑ جا کے کاہنوں وس بگھیاڑا ندے پایا جے چار
 مینوں ڈگیا رہن ویہو پجرا ندر گھڑی گھڑی کی مینوں ٹھاوندے ہو
 جلدوں تیر تقدیر نے آن لایا پھٹے جگر لوں لوں کی لاوندے ہو
 کرتے یوسف دا پگڑ یعقوب دندا چم اکھیا ندے اتے لوں لگا
 حال یوسفا آن کے ویکھ میرا رو کے گونج دیوانگ کر لوں لگا
 تیرا درو وچھوڑا نہ جھلیا جائے جیوندی جان وچہ قبرے لوں لگا
 ہوندی آنکے جلدوں تقدیر وارد یوسف کہ نہیں سی ایڈے بہن والا
 تقدیر اہل بگھیاڑا نندا کوہیں بنیاں گودی بنی یعقوب دی بہن والا
 بھیں میٹ کے یوسف دا کچھ نقشہ درد نال یعقوب پوکار یا اسے
 وچھڑ جان تیرے مینوں یوسفا اتے سینے پجرا تیر چا مار یا اسے
 مشکن بنی کیسوں تیری جان اتے خبرے کوہیں توں توکے سہا ریا اسے
 مینوں جام جدائی دا پایا بنیاں میرا نزع دا وقت ہن آ رہیا اسے
 پتھوں آپا جازتاں مشکیاں ہی بھایا نسال میں کھید شکار او اس
 مینوں گل نہ کھولکے وسیوئی بڈھے باپ لوں دیکھے مار او اس
 کے عاشق پر دلے توں پھیا سی جیکے شمع تے مزہ کی پاوتنا میں
 تیرے نال کی شمع پیاء کردی جس تے اپنی جان گواوتنا میں
 جلدی شمع تے آنکے جان جالیں ایڈی کیوں تکلیف آٹھاوتنا میں

ہو کے مست الست توں شمع اُتے اپنی جندھی گھول گھا و نائیں
 اگوں کہیا پروانے نے سنی میاں جائیں کی توں عشق انسانیاتوں
 اسیں عاشق تے شمع معشوق ساہی تائیں مائیے تیرنشا نیانوں
 جیکے مرن دامزہ نہ مول کوئی جئے بن داراہ دکھلا وے توں
 اسیں کُن سے روز دے مے پئے آئے شمع تک لاش لوچا وے توں
 کریئے اسیں مشتقاں جن خاطر چائیے اسیں نہ پیونے کھا وے توں
 اسیں نا امید ہاں زندگی توں تے تیار ہاں جان جلا وے توں
 جلدی شمع توں ویکھ قربان ہوئے ایہو خاص پچھان پروانیا ندی
 صرف ایسے طریقے تے اسیں قائل گل بڑی مشہور زمانیا ندی

جنگل وچہ دوسرے دن یعقوب دا جانا

غندی حالت چھں آکے سرت یعقوب سمہنالی
 پھٹیا زخم جلائی والا اک پل ٹکن نہ دیندا
 وچہ ویرانے جنگل جاکے رو رو بنیر وگا یا
 نبی یعقوب خدا دا دوست اک پہاڑے چڑھیا
 گل حیوان درندیل تائیں بول آوازہ کریا
 میری گل سنواک آکے کروا سخن زبانون
 دیہو جواب شتابی آکے آکھے نبی ربانا
 میرا یوسف ماہ کنعانی پترے کے مارموکا یا
 کرے ظلم توہا ڈیتائیں دسوکی ہتھ آیا
 دیہو جواب شتابی میںوں میں پیا کہاں توہا زوں
 ایسر اگوں شیر درندہ سے جواب نہ کائی
 چہنے گھاہ ہرنیان جھٹے روون گھت کہاں

جاں دو جادون خیریں چڑھیا سورج چمک دکھالی
 درد فراق یوسفدا ہنوں ول ول تیر مریندا
 آخر اٹھکے جند بھیانے جنگل طرف سدھایا
 ہتھ وچہ اوہ یوسفدا کرتے خون الودہ پھریا
 چڑھکے اوس پہاڑی اُتے روئے درداں بھریا
 لے جنگلوچہ وسن والیو لے درند حیوانوں
 نہیں سی لالقی توہا ڈیتائیں یوسفنوں کھا جانا
 ایڈی تسلی دلیری کیتی خوف خدا بھلا یا
 جدوں یعقوب نبی نے ایسی ایہ فرمان سنایا
 تہاں جو میرا یوسف کھا ہدا مارموکا یا ساڑوں
 دور آواز جنگلوچہ پہنچا قدرت نال الہی
 طبق زیں دا ڈولن نکا ویکھ غماندیاں آہیں

چمچم روون شیر ورنے نڈ نال وچارے
 نڈہ کھا کے ڈولن لگی اسدن زمیں وچاری
 حیرت اندر ندیاں نالے ٹھاٹھ نہ مان ڈرے
 دکھ دخت سمجھے کر مائے نڈے نال تمامی
 چودہ طبقاں اندر آ کے ان سپریم تمامی
 نہیں یوسفوں کھوہ وچ پانیا ہویا حکم الہی
 یوسف آگے کراں سلامی مان والے بھائی
 آیا صبر دلائنوں مرڈ کے عام خلائی تائیں
 وچا اجازاں جگل جھاڑاں رو رو کسے لوکاراں
 جھاڑ پہاڑ حیوان پرندے جوئے آگے آوے
 کی دیکھے پیا اک عیالی ڈبے چارن آیا
 ڈبے بھیکے پاس نی ڈے ہوئے آن سلامی
 یا نبی اللہ حدیو سدا آوے جویں تو ہاتھوں
 کن سلام یعقوب نبی نوں نالے حال سناوت
 پھر یعقوب پیغمبر ربا واپس گھر نل آیا
 کڑتہ پھر یعقوب نبی نے پھر چٹھانے لایا
 حاضر بیٹھے بیسن آ کے سب فرزند پیارے
 سوں حقیقت نبی پیارا جدم ہیا سائی
 ساے لڑکے حیرت اندر کھڑے اولوں جانی
 نوکر نام حسین سناوے ہیا نبی ربا نا
 لے بابل جی وچ مصیبت ہا سا کیونکر آیا
 حضرت آکھے کڑتے وچوں سے مکر تو ہاوا
 جیکر خون یوسفدا ہوندا لگا کڑتے تائیں

ایسی حجب رسولاں سندھی کون کوئی دم مائے
 کوئی چرند پرند نہ بولے خلیل مچی بھاری
 ویکھ جلالت ڈولیا اتبر پر بت تھر تھر کرے
 جیکوں رنگ شرنیہ دا ہوئے روز صبح تے شاہیں
 ہاتھ نے خوشخبری دتی موجب حکم غفاری
 اسوں یوسفوں ہے چابختی ملک مصر دی شاہی
 تاں ہر چیزاں صبر لیا یاں موجب حکم الہی
 آگے حال یعقوب نبی دا آکھ لبشیر سائیں
 کسے ڈٹھا یوسف تائیں آکھے نال پیدیاں
 دسو یوسف ویکھیا کسے ہراک نوں فرماوے
 نبی یعقوب اسنادے ولے جدوں دھیلن اٹھایا
 آپیں مار سناون لگے حال احوال تمامی
 قسم خدا دی کھاون پوین کج نہ بھائے سالوں
 درد فراقوں بنجو کیرن رو رو زبیر وگا ون
 آ بیٹھاسی جتھے یوسف بھایں نال رلا یا
 اپن جیتی یعقوبے نوں ڈا ہڈا ہا سے آیا
 ڈو دا کوئی پاک نبی دے آگے دم نہ مائے
 دند مبارک ظاہر چکے آن دتی روشنائی
 ایسپر تچے نہ سکن ایہ گل حکمت کیا ربانی
 کول کھلو کے کچھن لگا لڑکا اک سیانا
 تاں پھر حال یعقوب نبی نے سارا کھول سنا
 یوسفوں بگھیاڑاں کھا ہدا دل نہیں مندا سدا
 خوشبو اوندی اسدیو چوں جھوٹے اہل یوچہ تائیں

بدن یوسف انہو شبو بھریا جلوہ پیندا لودوں
 میرا دلبر یوسف سوہنا جس گھپوں لنگھ جاوے
 ایہ رت جو کڑتے فل لگی ایہ یوسفی ناہیں
 ہوئے جرم ثبوت تسانتے ایہ گل آکھ سائے
 جس بگھیار یوسفنوں کھا بداکڑتے پاٹیا تاہیں
 یوسف نالوں کیوں کڑتے وا ادب زیادہ ہو یا
 بدن یوسف اجنے پھڑکے کیتا لیراں لیراں
 گلا کڑتے امن سلامت کیوں پچا ساہی
 بس ایہ مکر فریب تو لاڈا مینوں نظری آیا
 غیراں آتے تہمت لاکے آپ بنو سچیاہے
 اپنا عیب دوجے سرٹکے مینوں دیہو تسلی
 سدے بھائی حسرت کرے ہن کی بات بتائے
 نبی کہیا ہے ایس جرم دی تیں خلاصی چاہو
 میں دریافت کرلاں آپلے اے اس داریا ہوسی
 راضی سڑکے صاحبزادے لگے کرن صلاحیں
 چلو چلکے جنگل وچوں پھڑ بگھیار لیاہے
 جیکر او دوس کڑتے پھڑکے کرے لیراں لیراں
 راضی ہوکے صاحبزادے جنگل طرف سدھائے
 ستا پیا بیسی اک جاگ اک بگھیار نہانا
 جا پھڑ لپونے اسدیتا میں گھیر چو قیر لپوں بھائی
 مکر کے قید لیا نڈا اسون باجھ گتاہ تقیبروں
 چور بتاکے سدیتا میں پاس یعقوب لیا نڈا
 چنے پھڑکے غائب کیتا سوہنا چن نورانی

جیکر خون یوسف ہوتا خوشبو ویندا لودوں
 دن سارا پھر اوس گلی تھیں خوشبو جنت آوے
 اسکان میں ہسیا بیٹا کہندا نبی اتھامیں
 چور تیں یوسفی دسواہ حضرت فرماوے
 کڑتے اوس عزیز پچھاتا دسو گل اساہیں
 کڑتے ثابت یوسف میرا منہ سختی دے ڈھویا
 کڑتے کوں پچالیا ہنہے اے میراں تھدیباں
 بدن یوسف کھا لیا سارا بات تعجب آہی
 اپناں جان میری دے آتے ہے جے ظلم کیا
 بیعت معلوم تو لاڈا ہو یا آکھیا نبی سوہاے
 ہلے یوسفی وچہ وچھوٹے جان میری ہن چلی
 باپ پیلے اگے اپنا کی اعتبار جمایے
 چنے ساڈا یوسف ماریا پھڑکے جلد لیاو
 انشا اللہ آپ تاجھے حاضر جلدوں کھلوسی
 کڑتے پٹن دانہ چیتا آیا اپنے تائیں
 بابل کولوں ایس جرم دی جلد خلاصی پایے
 بے اعتباری پھیرن ہوندی جے کرے تدبیراں
 ڈھونڈن شیر پلنگاں تائیں جنگل بھالن آئے
 گئے جنگل دے اندہ بیسی ستا مل ٹکنا
 تو بے یوسف ماریا ساڈا نامحق تہمت لئی
 اوہ بگھیار نہانا حاجد گھر گیا سی تقدیروں
 دو رو خلقت آکھن لگی ایہ اوہ ظالم جانڈا
 رہن وتی اک کڑتے گل وا ویکھن لئی کشانی

ہر کوئی آکے مادہ انہوں دیر نہ لایو کائی
 طوبے لڑکھ بہشتی نالوں تو لوتی اس ڈالی
 ہر کوئی دیکھن آئے انہوں آکھن پکڑ لیا نڈا
 خمنی ظالم پکڑ لیا نڈا بنے بے ترس بڑا
 جس کنعانی دیوا پھڑکے اصلوں پکڑ بچھایا
 ہر کوئی آکھے اس مودی نون قتل کر کے تلواروں
 چنے چگر یعقوب بنی دے ماری سخت کٹاری
 اس بگھیارا نما نے آئے وقت خدا نے آندا
 عزرائیل پھڑکے جھیں آکے عامی او گنہارا
 کہن اپیل رہنا ندی کرد اجہرا ہون گنہاری
 آفرزنداں حاضر کیتا جاں اس ناہر تائیں
 بسے تیرا یوسف کھا ہدا ساریں آکھ سنایا
 ہے افسوس ستام جنہا تمہ کن ملائک نعوی
 حاضر کر بگھیارا کھلارن جاں فرزند سیایے
 کہے یعقوب دندے ظالم توں کی کار کمانی
 جاں یوسفوں کھا ون لگوں خوف نہ آیا تیوں
 کی توں میرے یوسف آئے ظلم کما یا بھارا
 نہ توں خوف خدا و ایتنا شرم نہ کیتی میری
 کیوں توں چند نورانی تائیں کھا ون کارن حیا
 لے بگھیارا کیوں توں ہو یوں آستمانہ کمیوا
 لے بے ادب کینے ظالم تینوں خبر نہ کائی
 توں اجاڑ کیا اگر میرا لے ظالم تھمیا لے
 ملاز مشرفن جان جہیم بے فرمان رسولان

شمع نورانی ابراہیمی جسے آن بھائی
 ماروا سنوں ماروا سنوں اس کی صورت ڈھالی
 لائے افسوس جو آسمن والا ذکر نہ کیتا جاندا
 بد منیر جنہ پھڑکھٹھا سوہنیاں زلفاں والا
 جسے نبی پیارے آئے ایذا ظلم کسایا
 جس کنعان شہر دیوں گاجیل کیتی سنج بازاروں
 ماروا سنوں ماروا سنوں آکھے خافت ساری
 ناحق پھڑکے اسدیتائیں کر کے چور لیا نڈا
 پھڑا سنوں سرکائے ڈھولے کون کرے چھٹکارا
 آن و چارا او گنہارا رو... مائے آہیں
 کہن یعقوب بنی نون آکے ایہی سخت کٹاریں
 دہوں دیکھ یعقوب بنی توں جوش دیوچہ آیا
 ہناسوں بگھیاراں کھا ہدا کر کے چھری چوری
 دیکھ لیتے بنی دے ولتوں رگ بھرتے بھارت
 لے ظالم توں میرے گھردی پھڑکے شمع بھائی
 جیوندی جانے دچہ قبرے کیوں پھڑ پامینوں
 لائے یوسف دے کھا ون والا توں کی کیتا کارا
 توں یوسف کر پڑے کھا ہدا کر کے ایڈ دلیری
 تینوں پتہ نہ رو کے مری اہا بابہ نمانا
 ابراہیم اسحاق بنی دا توں گل کیتا دیوا
 بڈھ بابت سفلے گل نے چاندوں چھری چھائی
 مینوں لے پھلی ٹمرے دکھ پو پائے بھائے
 رہن واکم دوتیخ اندر آونے بھولان

ویسے رب تو ہالوں گوشت ہر دم نہت لوالے
 اپنی روزی کھا بگھیا ڈانہ کیتا شکرا
 اے ظالم توں آکے میںں فاقبول عرض سنا دو
 توں یوسفنوں پھر کے کھا ہدا حاصل کس مقصود
 تیرے لینے یوسف تائیں توں کیوں پھر کھایا
 توں یوسفے نازک بدلوں پھر پھر چڑو لائے
 توں نہ جاتی قدر بھندی اوہ تبدیل نورانی
 گزیا کیوں وقت نزعدا اوپر پار پیارے
 کی کچھ یوسف جا نہ یواری کیتا سخن زبانون
 درد فراق توں تھر تھر کینے نبی یعقوب ربانا
 بے یعقوب اگر بگھیا راتینوں پکڑ مرسیاں
 بے توں میرا یوسف کھا ہدا رتوں بدلہ پاویں
 میں سزا نہیں دیندا تینوں اے ظالم بگھیا ڈا
 واقعہ ہے میں حق تیر یوچ بری دعا فرماوا
 ایسر بری دعا نہیں کروا میں تیر حق کائی
 ساڈا بدلہ کے رب تینوں نبی یعقوب سناوے
 پیش کیتا بگھیا ڈ جو بیسی کس کے چور لو کائی
 ہو کے داچوہے ہوندا پھر کے قتل کریندا
 ایسر مدوں پاک نبی توں آکے بجا میں بیبا
 جگر یعقوب نبی دا پھنیا بدلہ ہور زمانہ
 بند زبان کھلوتا باہر سخن نہ کروا کائی
 کھلا کھارتا ناہر روئے ادب کنوں شراوے
 آخر رو کے عرض سناوے اوہ بگھیا ڈ نمانا

تازیتازی روزی دیکے رب تو ہالوں پاسے
 توں بے ادب رسولان نبیاں ہو پھیر دیوانہ
 ساری عمر تازہ گوشت توں میرتوں کھاندوں
 تیرے لیندی جان یوسفدی زبکی ہوگ وجودوں
 باپ یعقوب یوسفے آتے ایہ توں ظلم کمایا
 اے بگھیا ڈا سشتانی کیوں کھکھ پوچھائے
 کیوں توں مار موکایا پھر کے میرا دلبر جانی
 نال ایمان جہالوں ٹریاں پھیا نبی سوہار
 خاتمہ خیر اخیر ہو یا اسرا ایس جہالوں
 مر سٹاگے کھڑا ہو یا سی اوہ بگھیا ڈ نمانا
 میںوں یوسف ہتھ نہ اونان میں ظلم کریساں
 روز حشر توں مولا اگے آپے پکڑا جاویں
 توں یوسف دے مارن والا کیتا ہے کم مارا
 جو چاہوں میں تیر تائیں اللہ توں کرواواں
 آپے تینوں بدلہ ایسی واحد ذات الہی
 ایڈا جگرا ہے نبیا نہ ذکر نہ کیتا جاوے
 بری دعا نہ پاک نبی نے ہرگز سی فرمائی
 بے تقصیرے ناہر تائیں او سیوقت مریندا
 چھم چھم ہنوں جاری ہویں ہرگز رہن نہ ولیاں
 او سیویا لوزہ کھا ہدا ست زہیں اسماناں
 جھڑکل طعنے رہیا مریندا ایسی نبی الہی
 بیشک معلم ہوئے جو می ہر کوئی دیکھن اوے
 یارب میری نال غصے ہے ایہ مقبول ربانا

و یہ توفیق الہی میں سچا سخن سناواں
 بیج کراں بچے نبی اللہ نون میری بخشش ناہیں
 غصے اندر نبی اللہ دا میں ڈرنا اس گلوں
 آگے حقیقت ملک بشیرا حالت کوں دانی
 کیوں عرض قبولی بنے کر کے رحم الہی
 اک گل میں ایس جگہ تے آگئی یاد ضروری
 میں اصحاب رومی دا قصہ ایچھے آگے سناواں

پاک ہواں میں ایس گناہوں تان پگڑیا جاواں
 کریں خلاصی میری اتھوں یارب خالق سائیں
 یارب دید اعتبار نبی نون میں عاجز دے دلوں
 کرن لگی انصاف کس طرح واحد ذات ربانی
 وچ سرکائے جاں اس ناہر لہو کے عرض سنائی
 استوں لگے پھیر کرانگا گل یوسف دی لوری
 اس تجھیں بعد ناہر دیں گلاں نال تعویب

قصہ صحاب رومی

حضرت زید سے خدیب

بہرہ: کورڈ ایچمنڈ

اول تعریف زیدی سناواتاں
 پھیر اک قصہ نواں میں بنا دیاں
 جدوں نبی پاک سی لینے آونکے
 رومی اصحاب اک چکھے رہ گیا
 جملن جدایاں عاشقانوں مندیاں
 نبی و افراق سینے سکل ماروا
 شمع پروانیا ندی جرمشال سی
 حضرت خدیب رومی سی ایہ چاہندا
 آٹھا اباں نبی دے پیار وا
 مال اسباب اوٹھ تے لدا لیا
 لکے کھنڈر ایہ صلاح پکاوند

جہے بیڑا عاصیا ندا پار لاواتاں
 بھایاں لگے تمھ آتے دکھا دیاں
 یار اصحاب سی اداسی پاوندے
 نئی توں بغیر اہدا اول ڈھیہ گیا
 کافراں نے اتے لالیاں پابندیاں
 ایڈیاں جہرایاں دل نہیں سہاروا
 اولوں گل نبی دے اصحاب نال سی
 نبی دا وچھوڑا جھلیا نہیں جاوندا
 چلے مدینے نوں ارادہ دھاریا
 آنکے ملینے دوائے راہے پالیار
 مارنا خدیب رومی نوں سی چاہوند

روی اصحاب اوٹھ نون بٹھا لیا
 کافر اتھن مونہوں بولکے سنا وندا
 تسار کس واسطے چو قیرا ملیا
 پھیر نور نونی نہ ایٹھے تنگ ہوندی
 دل تے خیال ذرا نہیں لیا وناں
 کرنی لڑائی تسار میریال ہے
 ایٹھے بنلے جانوں مار کے مکاویاں
 کر دو دیل جنگ ہے چھا وناں
 روی اصحاب کیتی ایہ پوکا رہے
 دیکھیا ہے کس کوں میں اتاردا
 آپ سوچاں تے وچاراں پگیں
 ایسوں مدینے جانوں کا ہنسل ٹھٹھے
 پونچیا مدینے بنی دا اصحاب سی
 تیرا اصحاب اک ہے جو آوندا
 شک شبہ ایسے نہ وچ کائی لے
 بنی پاک اٹھوں بولکے سنا وندا
 رب راضی کر کے توں شان پالیا

دوز کے خشتاب اسناں گھرا پالیا
 تیرے کسان اپنا اٹھا وندا
 مینوں محب نبی دی مینے چلیا
 جیتاں خواہش رکھو نہ مال کسہدی
 نیلو زمال تمہیں میں پھڑا وناں
 اگے کچھ جیتاں چھیڑنی مکال ہے
 چھتے تیر میریکول میں دکھا ویاں
 میرا تیراک نہیں کتھا ہے جانواں
 لڑو ہے میراں وچہ میں تیار ہے
 ہتھ تلوار پھرنے کے ہولار دا
 کافر اندیوچہ جبرعتاں نہ رہیاں
 کہن لگے مردے کے پچھاتوں چلئے
 مردے کفار کے نون شتاب سی
 آکے جبریل بنی نون سنا وندا
 ایٹھے حق آیت تے سنائی لے
 جس ویلے روی اصحاب آوندا
 واہ یار میریا توں سودا لالیا

آیت رب تیرے حق چہ اتاردا
 نیکے نتیجہ بنی دے پیار دا

وَمِنَ النَّاسِ مَن بَشَّرَ نَفْسَهُ بِتَعَاوُرِ مَرْضَاتِ اللَّهِ
 وَاللَّهُ رَؤُفٌ بِالْعِبَادِ

مکے وچہ واپس جانا کفاروں دا

حال کیتا جا کے اہانتے اظہار ہی
 جس میں سناواں آہدے ربیع ویردی
 اپنے ویر لین دا ارادہ دھار یا
 شہر دیاں لوکاں سبیاں بلین سی
 ایٹھے لاش جو نجیبت دی لیا گیا
 مائی نے اعلان کیتا سی ایہ بوسکے
 ست جنے کیوں ملینے آونلے
 ہونگاں اسان چھڈیاں چاساریاں
 گھلو اصحابیاں توں یا رسول جی
 ایسے گلوں آئے تکلیف جھلکے
 دھوکے باز توڑوں لیکے ایہ کفار سی
 بیجاں اصحاب دلوچو ٹھانیاں
 دساں اصحابیاں توں ایہ سناونلے
 دس اصحاب گھلنے ضرور نے
 فیض ایس گل دا ضرور پاوناں
 عاظمؓ توں حاکم بنایا جاوندا
 جھٹ پٹ ہوئے کے توں تیار نے
 راہ دے وچہ اہناں آدمی نکالے سن
 جدوں اوہ نشان کافر اندا آئی
 دو سو بندہ نکل کے پیندا بھجکے
 ساتیا نقل مونہیں بولکے پکار یا

جدوں پچھاں او تھوں مرگے کفار سی
 اک مائی کافر سی کے ریشہردی
 اہدایت جنگ پنجیبت مار یا
 اوس مائی کیتا بولکے اعلان سی
 جہڑا اہنوں جانوں مارکے مکا پیگا
 لاش نال تھوں سونا پیلے توکے
 رکے کفار ایہ صلح پکا ونلے
 نبیؐ آگے جا کے عرضاں گزاریاں
 اسان اسلام کیتا ہے قبول جی
 ساتوں اسلام اود سکھوں چلکے
 وچوں کفرون آوں نیکو کاری
 نبیؐ صاحب نہیں سی بھیت توں پھانیا
 نبیؐ پاک سنکے نہ ویر لاونلے
 بولکے شتاب آکھیا حضورؐ نے
 دین اسلام اوتھے جا سکھاوئاں
 زیدؓ تے نجیبت عبد اللہؓ آوندا
 دس اصحاب ست اوہ کفار نے
 دھوکے نال جا کے کافر لیائے سن
 نبیؐ دے اصحاب بھیت نہ اوہ پایا
 چیک ماری کافرانتے اوتھے بھجکے
 اوہناں دے عاظمؓ دھیان مار یا

جلدی پہلا لٹے چڑھ جاویئے
 چیتی نال دے چڑھ گئے پہاڑ توں
 اکھدے کفار دھوکا نہ کماویئے
 عاظمؑ کہیا کے میں نہیں جاواناں
 کافرانے کیتی شروع چالڑائی سی
 کافر جو فیرے گھیرا آکے پاوندے
 عاظمؑ توں سینے وچہ لگا تیرے
 عاظمؑ دعائیں منگیاں سی رب بے
 کافرانوں میری لاشوں بچاواناں
 بیع اصحاب ہو شہید جاوندے
 لاشانوں اٹھاواکھدے کفار نے
 دہوں بشماراوس تھاں تے آوندے
 عاظمؑ دی لاش جنتیں پوچھائی گئی
 زیدؑ جیبے دونوں پھرے جاوندے
 کافرانے ڈونڈیاں پٹایاں جانے
 ابوسفیان زیدؑ توں خرید دا
 شہزوں باہر لیگے زیدؑ توں کفاری
 ابوسفیان زیدؑ توں پوکاریا
 چیتی نال زیدؑ نے سنایا بولے
 نبی صاحب تائیں کنڑا جاوے ماریا
 تیرے جے کینے کی نبی توں جاندے
 توں کی جان سکین بیاندے شان توں
 حارث توں جنگ چہ جیبے ماریا

اہناں کولوں جان اپنی بچاویئے
 ویکھ اصحابی چڑھ گئے پہاڑ توں
 آرو پہاڑوں کے مشہر جاویئے
 نہ میں اعتبار اہناتے لیاواناں
 جنگلاں دیوچہ دھوڑ چا دھائی سی
 بارش دیوانگ ریر سی چلاوندے
 وگیا پہاڑ آتے اوہ اخیرے
 مالکا توں رحمتاں کماویں سب تے
 آیتناں احسن میرے تے کماؤں
 زیدؑ جیبے تیرے چلاوندے
 زیدؑ جیبے پندے وار د وارے
 کافرانوں لڑوڑ کے بجاوندے
 سندوں ثبوت گل ایستائی گئی
 قید کردو نہہ توں کے چولیاوندے
 قیدی اسلں پچنے خریدو آتے
 ماریا سی زیدؑ باپ جو پلید دا
 سولے تے چڑھا کے انہوں دندے ماریا
 تیری جاگ نبی پاک جاوے ماریا
 سنی گلاں میریاں توں کن کھولے
 اوہ بھی دکھ میٹھوں جائے نہ بہاریا
 تنبوت رہن رکتے تاندے
 جس شافی ہونا مشری میدانوں
 ایلے پت آکے سوچیا وچاریا

کیوں نہیں لوں میں پرانے دیر لوں
 چند دن اپنے قید چہ رکھایا سی
 حادثہ واپت ظلم ایسا وندا
 حادثہ دی بیٹی سی بھارتوں لوندی
 دکھ توں پوچاویں ایسے نیکو کار توں
 تیسرا جاں دن ہویا سی لیا ندیاں
 بلکن خوشہ ایستوں میں منگیا
 پت میرا چھوٹا گیا ابدیکول سی
 سوچیا میں مار دیگا جانن سینوں
 میرے دلے ویکھ کے خبیث بولدا
 ایسے کار ایسی کدے نہیں کاوندے
 مومنناں داکم تاہیں تھل جاوندن
 چھڈے خبیث توں نجات پائینگا
 ہمیں تاں بہتر ازور سی نگاوندکا
 لینگے شہروں باہر جڑے کفار سی
 اکھدے خبیث لوں کی دل چاہوندا
 اکھدا خبیث گھڑی کو چھڈائیں چار
 جانا ہور نہیں میں کہتے تیرے ہوتے
 موت سی قریب ویلا جائے بیتیا
 پڑھکے دوگانہ ہتھ سی تھاوندا
 کچھ پرواہ نہیں مولائونوں جانندی
 حل میرا نئی پاک لوں دکھاوناں
 حادثہ واپت سولی تے چھڈا وندا

تل دیکھے بیڑیاں چالا وے پیر لوں
 پھیر مار دینا آہنے دلوں چاہیا سی
 روٹی پانی نہیں سی اوستوں کھاوندا
 ربدانہ خوف لنگھے تیرے کوٹھدی
 سراں تے اٹھاویں توں گناہ بھارتوں
 قید وپر ڈھٹھا انہوں پھل کھانداں
 ایسے پھڑایا سی ذرا نہ سننگیا
 پت تے بٹھایا ایسے ادول سی
 سفیاں خبیث میرے جاں کلنیں لوں
 تیرا ہمیں کاسنوں کھچو ڈول دا
 پچیانڈے آتے وار نہیں چلاوندے
 دھوکا تے قریب کدے نہیں کماوناں
 انہوں سولی چاہے تیرے توں کی بیانیگا
 بھائی دے پسند گل نہیں سی آوندکا
 سولی تے چڑھوں واسطے تیار سی
 حادثہ واپت بولکے سنا وندا
 اتنا احسان مہرتے چڑھائیں چا
 آخری دوگانہ پڑھنا ضرور ہے
 چھڈیا کناران تے دوگانہ نیتیا
 رتوں خبیث مرض ایسا وندا
 مراں بھالویں جہاں لوڑ ہے ایماندی
 آخری سلام میرا چا پوچاوناں
 نیزہ اک سینے وچدی لنگھا وندا

بدہنجیبت جس طرح اٹھایا سی
 ٹنگی ہوئی لاش سولی سے دسالی ہے
 سب اصحاب نجا چھا لے لہوندا
 زید نے بھیبت ہو گئے شہید ہے
 جا کے ابدی لاش چک کے لیا ورنی
 جہڑا ابدی لاش کیوں لیا بیگا
 ہو پیا تیار سی زبیر سن کے
 راتوں کے دل سی اوہ دہاوتے
 جا کے بکے پوچھے اوہ ادھی رات سی
 سولی سے دو الے پہرہ سی بگاوتے
 اہناں کولوں خوف نہ زبیر کھا وندا
 چالی دن لاش لٹکائی جا وندی
 گھڑے لے لاش لکے لیا وندے
 جہڑوں اہناں لے سی زبیر تکیا
 شاہش جوالوں زور لا او اپنا
 لاش چا جیبت دی زمین لہوندا
 آجاؤ جنہے جان اپنی گوا ورنی
 جھٹ پٹ زمین لاش لوں چھپا لیا
 مہن لاش نہیں اوہ ساٹھے تہہ آوندی
 کافراندا لولہ سی پھیانتوں دھا وندا
 اٹکے جہڑی بی لٹک سنا یا سی
 سارے کیتے بنی نے پستد نے
 ایس طرح رقبہ اٹھایاں پالیہا

بنے حضور پاک نوں دکھایا سی
 او سبط حروب ہی نوں دکھائی لے
 کھولے بیان اہنا نوں سنا وندا
 زندگی وی تھی آس تے امید ہے
 چھیتی نال جاؤ دیر نہیں لگا ورنی
 واقعہ اوہ جنت خدا توں پائیگا
 نال مقدار توں رلا یا چن کے
 جنتی دن چڑھے او تھے لگ جا وندا
 بیٹھے ہوئے کانر لگا کے گھات سی
 پالو پال ہتھیں سی جالی ڈا ہونڈے
 سولی توں لاش جا کے سی اوہ لہوندا
 پھیل وانگ پھیر خوشی آوندی
 ستر سوار پچھے لگ دھا وندے
 بولیا زبیر توں رہ نہ مول سکیا
 ایٹھے بل آنکے تو با ڈا جا پناں
 ہتھ تلوار پھڑکے بھوا وندا
 اگاں آوے جنہے طاقت دکھا ورنی
 کافراں نے دل حیرتاں چھ پالیہا
 سکھتی لڑائی دلتوں نہیں بھا وندی
 نیا کول چلکے زبیر آ وندا
 کر کے زبیر کم جو جو آیا سی
 جنتا لے وچہ حمدان خواہستد نے
 جنتا لے وچہ جا کے پورا لایا

سوال زلیخا

بطور بد عنایت کوٹیاں دی کنگ والی سیالکوٹی

اک دن پئی زلیخا پلنگ تے ہو کے غم دینال نڈھال
 اوہدیوں گھڑی کو اکھیں لگیاں آکے مٹھی نیند نال
 دینا سنے اند آن کے یوسف تھی وار جمال
 ادا نہ ستارا چکرا جیکوں چکے چند مشال
 آہندے جویں مدینے دیوندا آکے بھروس بانگ بلال
 دوتویں آٹھ زلیخا گف پئی اگوں کرن جواب سوال
 آہندی وچ وچھوڑے روندیاں میںں چڑھیا تیا سال
 میری جان لبانتے سہکدی تینوں نہیں کوئی خواب خیال
 مرکے کدوں کو آکے ملیں گا وعدہ کر جا میرے نال
 نہیں تان دے جا پتے نشانیاں آپلے کراں تیری بھال

یتیموں بھلیاں جان نہ جدا یاں

پیریں عشق نے بیڑیاں پاپیں

بھائیو جس دن اند خواب دے آیا یوسف ماہ کنعان
 اگوں ویکھ زلیخا اوسنوں لیندی اکھیں نال سیان
 آہندی ایہو دلبر جا پدا جس نے لایا تیر نشان
 آکے سوہنی صورت والیا تیتیموں جاواں میں قربان
 پہلوں دس شتابی بوکے تیرا کیہڑا تھاں مکان
 جا پیں کوئی فرشتہ جنتی یا ہیں دنیا والان
 ہیں توں صوبہ کیہڑے ملک دایمنوں ایہ بھی دس بیان
 تیریاں کتھے تخت نشینیاں ہیں توں کتھوں واسلطان

ہن میں ساریاں گلاں بچے کے تینوں پھیر دیاں گی جان
 مینوں وچہ غماں سے روندیاں چڑھیا تیا سال پچھان
 قسم ربدی لے سوہنیاں دینوں
 جاویں دسکے نشان کوئی مینوں

اگس بول نہ کوئی بولیا حضرت یوسف ماہ مئی
 اوتھے رنج کھاوتا آن کے جیکوں کاغذ دی تصویر
 کہندی پھیر زلیخا بول کے ایہ گل تھی وار اخیر
 کیوں پیا سننے اندہ آن کے مینوں پڑ پڑ لونا میں تیسر
 ہاں میں قیلن تیرے عشق دی ہو گئی باجہ گناہ تفسیر
 پیا جمل : سکے بیڑیاں میرا تازک جیہا سر
 دیکھیں روز حشر لوں چل کے ہواں تیری دامن گیر
 میرا نہیں کتھا ہرے جاوتاں و گیا ایہ چشتا ندا زیر
 شاد جیویں تے جوانیاں مانے
 جنہوں کے اوہ سوہنیاں جانے

ارتھے حضرت یوسف بول کے دیندا ایہ جواب سنا
 آہندا ہاں میں پتلا خاک وا دتا مولا رنگ چڑھا
 تانے شکل جہانوں و کھری کیتی مینوں رب عطا
 جیتوں چاہویں ملنا اسانوں بل نہیں وچہ مصر کے آ
 ہاں میں شہر مصر و بادشاہ و تا ایس طرح فرما
 ہو گئے توں میں وارث حقے نہ کوئی ابدی وچہ خطا
 ہن توں وعدہ کرے اپنا جیہڑا دیویں توں پنیچا
 آپے میل خداوند کرے گانہ توں و لوچہ فکر لیا
 ہن توں کوئی دن ایٹھے بیٹھے اپنا مینوں وقت نگھا

تینوں پھیر مرادوں ملنیاں دتا سخن انجیر سنار
جہات آن کے پیارے جدوں پائی
خوابوں ہنس کے زینما آٹھی مائی

حاجیاں دی آپس وچہ گل بات

مولوی عمر دین نے ملک بشیر احمد دی بنی ہوئی تے چھپی ہوئی یوسف
دی کتاب بڑی خوش الحان تے سریلی آواز نال سنائی تے ساجھے حاجی
ملک بشیر دی یوسف علیہ السلام دی کتاب سن کے بہت خوش ہوئے
خوش کیوں نہ ہندے؟ ایہ کتاب بڑی سوادی، مزیدار تے بڑی اچھی
کتاب اے جس فور پڑھن تے سنن والے مست ہو جاندے نے۔

ساریاں حاجیاں نے ایس کتاب دی بڑی تعریف کیتی تے کہا۔ ملک بشیر
نے یوسف علیہ السلام دی کتاب بڑی اچھی تے دلچپ بنائی اے۔ خدا ہے
سالوں امن امن دے نال تے خیریں مہریں جج تے زیارت دے بعد پاکستا
نے آئے تے ایس ملک بشیر احمد دی بنی ہوئی یوسف دی کتاب ضرور
خریدیاں گے۔ مولوی عمر دین نے کہا یارو۔ اجکل کتاباں وچہ بھی بڑا دھوکا ہو
رہیا اے بعضے شاعر نکیاں جھیاں تے بے سوادیاں کتاباں بناوندے نے۔
شعراو ہناتے اصلوں پھلکے تے بے سوادے ہندے نے تے ودکاندار ایہہ
سمجھدا اے کہ ایہہ کتاب میٹھوں نہیں وک سکدی تے فیرا وہ کی استادی
لڑاوند اے کہ ایہہ جھیاں کتاباں نوں دھوکے نال وچن دی خاطر آتے ناں
ملک بشیر احمد دی کے چنگی جی تے چالو کتاب دارکھ دیندا اے۔ کئی بھرا
صرف ناں دے دھوکے نہیں سمجھ دے تے نقلی کتاب خرید لیندے نے۔ جدوں
گھرا کے اوہ کتاب پڑھ کے دیکھدے نے تے فر معلوم ہندا اے کہ سونے دی تھاں
تے پتل خرید لیاے نے۔ اوس ویلے پختایاں کجھ نہیں بن وا۔ جدوں پیسے پٹ

کے گھر آجانے نے۔ اس واسطے تسی جہوں وی کوئی کتاب خریدو۔ بھادریں اوہ
چراغ ہدایت ہووے یا چراغ محمدیؐ کے دامیلہ ہووے یا تلمینے دے موتی ہوں
یا اسے دی پٹاری ہووے۔ الغرض خواہ کوئی کتاب خریدو۔ اتوں چنگی طرح
نال پڑھ کے دیکھ کے۔ پھول کے۔ ٹھوک وجا کے۔ پرکھ کے دیکھ لو کہ ایسہ کتاب
ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور دی چھپا ہوئی ہووے۔ ملک بشیر
دی چھپا ہوئی ہر کتاب دے آتے پتہ لکھیا ہو یا اسے۔ ملک بشیر احمد تاجر کتب
کشمیری بازار لاہور۔ جس کتاب تے ملک بشیر احمد واناں تے کشمیری بازار دا پتہ چھپا
ہو یا ہووے اوہ کتاب خریدو گے تاں اصلی ہووے گی۔ جے کتاب تے کسے دوسرے
دوکاندار دا پتہ ہووے گاتے اوہ نقلی ہووے گی۔

اک حاجی نے کہیا۔ مولوی صاحب چنگا کیتا ہے۔ ساری گل چنگی طرح نال
سمجھا دتی ہے۔ نہیں تاں ایس پنڈاں دے وچ قرآن تے کتاباں دی پھیری کر کے
ویکین والیاں کولوں نقلی کتاباں ای خرید لیندے۔ مولوی عمر دین نے جواب
دنا۔ جے تسیں لوک پنڈاں وچ پھیری کر کے کتاباں ویکین والیاں یا منڈی وچ
کتاباں ویکین والے دوکانداراں کولوں ملک بشیر احمد دیں چھپیاں ہو یاں اصلی
کتاباں منگو گے تے نقلی کتاباں خریدو گے۔ تے پھر اوہ اتوں توں ملک بشیر احمد
دیوں اصلی کتاباں ضرور منگوا کے رکھن گے۔

اک بندے نے پچھیا مولوی جی۔ بتا کے دوکاندار تے پھیری والے کولوں
ملک بشیر احمد دیں چھپیاں ہو یاں کتاباں نہ بن تے پھیری کرے؟
مولوی عمر دین نے کہیا۔ پھیر تسی اک خط لے کے تے جس جس کتاب دی
تہانوں ضرورت ہووے انہاں دے تاں تے اپنا پورا پتہ صاف صاف لکھ کے
ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور دے پتے تے بھیج دیو۔ تے کتاباں
تہانوں گھر بیٹھیاں ای مل جان گیاں۔ تے قیمت ڈاکیہ تہا تھوں لے کے لاہور
بھیج دیوے گا۔

اک حاجی نے ایہ گل سن کے کہیا۔ ایہ گل تاں بہت اچھی اسے آگوں توں
میں ایسے طرح خط لکھ کے اسی کتاباں ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور کو لوں
منگوا لوں۔

حاجیاں دا جہاز عدن دی بندرگاہ تے پہنچ گیا

ایسے طرح آپس وچ گھلاں باتاں کر دیں وقت گزر دا گیا تے حاجیاں دا جہاز عدن
دی بندرگاہ تے پہنچ گیا۔

کچھ دیر جہاز ایتھے لنگر انداز رہیا۔ عدن دی بندرگاہ بڑی رونق والی اسے
ایتھے ضرورت دی ہر اک چیز تے پھل فروٹ وغیرہ سب کچھ مل جاندا اسے حاجیاں
نے کھان پین والیاں چیزاں خریدیاں تے پھر جہاز چل پیا۔

جہاز بلجیم پہنچ گیا

جدوں جہاز بلجیم پہنچیا تے جہاز نے احرام دی تیاری دی سیٹی وجائی
سارے حاجی احرام بنھن دیاں تیاریاں کرن لگ پئے۔ ایس مقام توں پاکستان
دے حاجیانوں احرام بنھنا فرض ہو جاندا اسے۔ حاجی نہاتے دھوتے۔ پاک
سان ہوتے۔ اپنے چرنوں جہاز نے دوسرا وصال وحبایا تے حاجیاں نے
احرام بنھ لئے۔ ایس مقام تے حاجیاں نے حج دا پہلا فرض ادا کیتا۔

جہاز ٹر دا گیا تے آخر عرب دی مشہور بندرگاہ جدے پہنچ گیا۔ جدوں

جہاز جدے دی بندرگاہ تے پہنچیا تے حاجیاں نے نعرے لگے تے خوشیاں منایاں
لکھاں نوں سامان سمیٹن تے جہاز توں اترن دے واسطے افراتفری پے گئی۔ ہر
آدی اپنے اپنے سامان تے ساتھیانوں نال لے کے پہلے اترن دی کوشش کرن لگا
مولوی عمروین نے اپنے ساتھی حاجیانوں کہیا۔ سالوں کوئی کاہلی نہیں کرنی
چاہیدی۔ جتھے اپنے دن گزارے نے اوتھے گھنٹہ ادا گھنٹہ ہوو سہی اسی تاں
آرام تے تسلی نال اتراں گے۔ ہاں تسی ایناں کم ضرور کر لوؤ کہ اپنا اپنا سامان
دیکھ بہال کے اک تھان تے تسلی نال جمع کر لوؤ تے ننگ بن لوؤ۔ ساریاں ساتھیان

نے ایسے طرح ای عمل کیتا تے اسی سائے بڑے مزے وچ رہے۔ لوکان نوں
 تاں آپو اپنی پئی رہی۔ کسے دی کوئی شے رو گئی تے کوئی کچھ بھل گیا۔ پر اسی
 آرام وچ رہے۔ جدوں بھیر گھٹ گئی تے دھکم دھکا ختم ہویا تے اسان
 مزدوریاں نوں سامان چکایا تے کشتیاں تے رکھایا۔ ساریاں جنیاں نے اپنے اپنے
 سامان سے نگ گن لئے سان تے مزدوریاں دے نان تچھ لئے سن۔ آخر اسی وی
 کشتیاں تے بیٹھ کے کناے پیچھے تے جدے دی بنا، گاہ تے عرب دی پاک زمین تے
 بسم اللہ پڑھ کے قدم دھریا۔ پھیر اوتھوں اسی دفتر دے وچ گئے۔ انہاں نے
 معلم دا ناں پچھیا۔ اوس نوں اگے دوسرے پھیر بیٹھان کئی آدمی کرسیاں تے
 بیٹھے ہوئے سان۔ انہاں نے وی معلم دا ناں پچھیا۔ معلم دا آدمی ساٹھے نال ہو گیا
 تے سانوں نال لے کے کشتیاں تک گیا۔ اسان اپنا اپنا سامان پچھان کے وصول
 کیتا تے پھیر چنگی تے آئے۔ انہاں نے سامان دیکھیا بھالیا۔ جس جس شے دا
 حصول لینا سی ساتھوں لے لیا۔ پھیر اسی اپنا سامان چکوا کے تے معلم دے
 وکیل نال معلم دے ڈیرے تے آگے۔ اوس ویلے بھکھ لگی ہوئی سی۔ معامے
 نوکراں کولوں روٹی منگوا کے کھا دی۔ جدے توں کئی لوک اوٹھان تے سوار ہو کے
 کے نوں روانہ ہوئے۔ تے بعینہ موٹراں تے گئے۔ اوٹھان تے جائیے تے اک دن
 راہ وچ ٹھہر کے تے دوسرے دن پہنچی دا اے۔ تے موٹراں تے جائیے تے تھوڑے
 جے گھنٹیاں وچ کے پہنچ جانی دا اے۔ اسی ساریاں نے صلاح کیتی کہ موٹراں تے
 جائے۔ چنانچہ اسی موٹراں تے سوار ہو کے کے تشریف پہنچ گئے۔

اسکے کی ہویا؟

ایہ سارا حال اک وکھری کتاب ”معلومات حج و زیارت یعنی
 تہ پیر حجاج“ وچ لکھیا گیا اے۔ جس نوں پڑھ کے پہلے پہل حج نوں جان والے
 سائے بھین بھائی بہت فائدہ آٹھا سکتے ہیں۔ اوس کتاب دا ناں لے رہنمائے

حج زیارت کتاب ” رہنمائے حج و زیارت نون پڑھ کے انجان تون انجان آدمی
دی حج دے میلے، حج دے سفر حج دیں رسماں، حج دے فرض، حج دیں
دعاواں، کے شریف دیں زیارتاں تے عمارتاں، کے شریف دے وچ ویکھن
والیاں چیزاں واپورا پورا بیان اے۔ کتاب

” رہنمائے حج و زیارت ”

دے وچ حاجیاں تون حج دیں پوریاں پوریاں معلومات دے۔ جنہا تون پڑھ
کے حاجی بڑی آسانی نال حج کر سکدا اے۔ تے کے شریف دیں زیارتاں ویکھ
سکدا اے۔ حج دے مسئلایاں تون واقف ہو سکدا اے۔ ایس کتاب نون پڑھ
کے تے حاجیاں تون کے کولوں حج دے متعلق بچن دی ضرورت نہیں رہندی
ایہ کتاب اپنے آپ ساریں معلومات تون حاجیاں تون واقف کروندی اے
جہڑے بھائیساں وارا وہ حج نون جان واراے تے جہڑے بھائی حج دیں معلومات
کرنی چاہندے نے اونہاں تون ایہ کتاب ضرور خریدنی چاہی دی اے۔ ایس کتاب
وچ کی عمل بات اے تے کی کی حج دیں معارف تے ایس دی فہرست
ہیٹھاں لکھی ہوئی پڑھ کے ویکھو :-

کتاب واپہلا حصہ ” حاجیاں دا سفر نامہ ” ایچے مک گئی۔ ایس تون لگے کی ہو یا ایساری
گل بات ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور دی چھپی ہوئی کتاب جس ماناں لے
” مینے دے موتی ” سنگوا کے پڑھو۔ کتاب مینے دے موتی ” دیوچ حج ماسارا مکمل محل لکھی
گیالے۔ ملک بشیر احمد دی چھپی ہوئی کتاب ” مینے دے موتی ” دے وچ حج دیں دعاواں
طواف باطنیہ بیت المقدس داوان تعمیر غزاکب علعل ہذا نہ کویدی فضیلت، حج بیت اللہ و احلال کے شریف
تے مینے شریفیاں قابل ویندیاں تے عمارتاں و احلال رسول اللہ صلعم تے صحابہ کرام دیں حکا تون
راستاں تے حاجیاں اپ بیتا نذاحل حج لے۔ ملک بشیر احمد دی چھپی ہوئی کتاب مینے دے
موتی ” بڑی دلچسپ تے شاندار کتاب اے۔ قیمت نو روپے لکھ آئے محسوس لاکھ

لے کا پتہ :- ملک بشیر احمد تاجر کتب کشمیری بازار لاہور۔

”مدینے سے موتی“ چاہے جتنے مکمل خرید کے پڑھو حاجیاں و اسفرت نامہ

پہلا حصہ :-

اس کتاب لیوچلاہد توں یکے کراچی تک تے کراچی توں یکے کے شریف تک جے دے سفر دے حالات نے ایس کتاب کے
دے دسیا گیا ہے کہ طرح حاجی لاہد توں گڈی وچ سوار ہوئے تے گھاں باٹاں کدے کراچی جا پنچے تے پیر کراچیوں جہاز
وچ سوار ہو کے تے جدے شریف جاتے تے پیر کے شریف وچ پہنچ گئے۔ کتاب ”مدینے سے موتی“ حصہ اول یعنی حاجیاں
و اسفرت نامہ ہر لمان بھائی تے بہن توں ضرور پڑھنا چاہی والے ملک بشیر احمد دی چھی ہوئی ایس کتاب یعنی حاجیاں
و اسفرت نامہ دی قیمت صرف دو روپے اٹھ آنے دے ہر محصول ڈاک ۱۲

دوسرا حصہ :- ”مدینے سے موتی“

”مدینے سے موتی“ وچ جے دے حالات جے دے مسئلے مسائل جے دے لطافت تے زیادت دے طریقے
تے دعاواں۔ حاجیاں ندیاں آپ بتیاں، مکے شریف تے مدینے شریف میں عمارتاں تے زیارتاں دے مکمل حالات دے علاوہ
رسول اللہ سلم تے صحابہ کرام دیاں پھیاں حکاں ستاں، روایتاں جے دے بہرہ من مسلمان بھائی توں ایہہ کتاب ضرور
خوبی پڑھی دے۔ قیمت صرف تین روپے۔ محصول ڈاک ۱۲

تیسرا حصہ :- سفر ہمدان شریف یعنی مکے دے امیلا

ایہہ کتاب بڑی بے نظیر ہے جو ویلے حاجی لوک جے دے مکے کے شریف توں روانہ جئے تے پنجاب دے حاجیاں
و ا قافلہ منزل منزل سفر کر دے جو ویلے مدینے شریف پہنچاتے ایہہ سفر بہانے کس طرح گذاریا ایہہ سارے حال پڑھ کے بڑا
لطافت اوندا لے۔ جے دے قابل کتاب لے قیمت صرف دو روپے اٹھ آنے دے محصول ڈاک ۱۲

چوتھا حصہ :- ”مکے دے امیلا“

مکے دے امیلا تان کے واسیلایاں جس طرح حاجیاں دہول کے دے میلے توں دیکھ کے نہیں رہدا ایسے طرح ای ملک بشیر احمد دی
چھی ہوئی کتاب کے ”امیلا“ توں پڑھ پڑھ کے دل نہیں رہدا، کواری پڑھو تے سواری پڑھن تے دل کردائے تسی وی پڑھو
تے یاد پئے کہ دے میلے ویلے دیکھو تے حکمت محمدی عملیات تے تعریضات و ایسا مجموعے چنتوں پڑھ کے تے
عمل کر کے بیمار شفا پاسکدے تے ایہہ حکمت محمدی صنف مدینے شریف دیاں لیکے آیاں تے معیت دے
تے حضرت لوک ایسے توں بہت فائدہ اٹھائے نے۔ قیمت ڈھائی روپے دے ہر محصول ڈاک ۱۲

Marfat.com

مدینہ مہدی

